

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon liiton tilinpäätös 2025

Tietoa
Taitoa
Tekoja

Pohjois-Savon liiton julkaisu B:124
Kuopio 2026

Pohjois-Savon liitto
Sepänkatu 1
70100 Kuopio
puh. +358 44 7142641
e-mail: kirjaamo@pohjois-savo.fi

ISBN 978-952-7171-76-9
ISBN (pdf) ISBN 978-952-7171-77-6
ISSN 1797-4410

Sisällys

1	Toimintakertomus	4
1.1	Olenaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja alueen hyvinvoinnissa	4
1.1.1	Maakuntajohtajan katsaus vuodesta 2025	4
1.1.2	Aluetalous 2025.....	6
1.1.3	Väestökehitys 2025.....	6
1.1.4	Aluerakenne	7
1.1.5	Toiminta-ajatus	7
1.1.6	Tehtävät ja edunajaminen	8
1.1.7	Pohjois-Savon liiton organisaatio	13
1.1.8	Luottamushenkilöhallinto	13
1.1.9	Olenaiset muutokset maakuntaliiton toiminnassa ja taloudessa	15
1.1.10	Henkilöstö.....	18
1.1.11	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista tulevalla suunnittelukaudella.....	21
1.2	Selonteko maakuntaliiton sisäisen valvonnan järjestämisestä	23
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	24
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	24
1.3.2	Toiminnan rahoitus.....	25
1.4	Rahoitusasema ja sen muodostuminen.....	26
1.5	Kokonaistulot ja -menot.....	27
1.6	Tilikauden tuloksen käsittely	27
2	Talousarvion toteutuminen	28
2.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	28
2.1.1	Aluekehityksen päävastuualue.....	28
2.1.2	Alueidenkäytön päävastuualue	36
2.1.3	Hallinnon päävastuualue	42
2.2	Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	50
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen tulosityksiköittäin.....	50
2.2.2	Tuloslaskelma tulosityksiköittäin sekä koko liitto	51
2.2.3	Rahoitusosan toteutuminen.....	57
3	Tilinpäätöslaskelmat	58
3.1	Tuloslaskelmat	58
3.1.1	Tuloslaskelma koko liitto.....	58
3.1.2	Tuloslaskelma tulosityksiköittäin	59
3.2	Tase	60
3.3	Rahoituslaskelma	62

4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	63
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	63
4.1.1	Arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät	63
4.2	Tuloslaskelman liitetiedot	63
4.2.1	Toimintatuotot tulosityksiköittäin	63
4.3	Pohjois-Savon kehittämisrahasto	64
4.4	Taseen liitetiedot	64
4.4.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	64
4.4.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	65
4.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	66
4.6	Henkilöstöä, luottamushenkilöiden luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajien palkkioita koskevat liitetiedot	66
4.6.1	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	66
4.6.2	Henkilöstömenot.....	67
4.6.3	Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	67
4.6.4	Tilintarkastuspalkkiot.....	67
4.7	Jäsenkuntien osuus peruspääomasta 31.12.2025.....	68
4.8	Jäsenkuntien maksuosuudet varsinaiseen toimintaan ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon vuonna 2025	69
5	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista, tositelajeista ja niiden säilytystavasta	70
6	Liitteet	71
6.1	Liite 1 Pohjois-Savon kehittämisrahastosta hyväksytyt hankkeet v. 2025.....	71
6.2	Liite 2 Pohjois-Savon liiton osarahoittamat hankkeet 2025	72
6.3	Liite 3 Toimielimien jäsenet	75
6.4	Liite 4 Maakuntahallituksen nimeämät edustajat työryhmissä v. 2025	82
7	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	87

1 Toimintakertomus
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja alueen hyvinvoinnissa
1.1.1 Maakuntajohtajan katsaus vuodesta 2025

Vuosi 2025 oli Pohjois-Savossa monella tavalla käännteinen vuosi. Taloudessa näkyivät edelleen viime vuosien epävarmuudet, mutta samalla useilla toimialoilla alkoi näkyä merkkejä suunnan muutoksesta. Viennin kehitys kääntyi kasvuun erityisesti metsä- ja puutuoteteollisuudessa, vaikka työllisyystilanne heikkeni ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat korostuivat. Yritykset hakevat osaavaa työvoimaa, mutta samaan aikaan työttömyys kasvaa. Ilmiö muistuttaa osaamisen ja koulutuksen merkityksestä alueen tulevaisuudelle.

Väestökehityksessä vuosi merkitsi pientä muutosta. Kahden kasvuvuoden jälkeen Pohjois-Savon väkiluku laski hieman. Kehityksen taustalla on ennen kaikkea syntyvyyden pitkäaikainen lasku ja väestön ikääntyminen. Maahanmuutto tasapainottaa tilannetta, mutta ei yksin riitä kääntämään kehitystä kasvuun. Väestönkasvu keskittyy edelleen Kuopion seudulle, kun taas valtaosassa muita kuntia väestökehitys on laskeva. Kasvupolitiikan lisäksi tarvitsemme älykkään sopeutumisen ratkaisuja. Älykäs sopeutuminen on ennen kaikkea uudistumista sekä uudenlaisia tapoja järjestää palveluja ja hankkia kuntaan tuloja. Kannattaa muistaa, että kaikkiin kuntiin muutetaan alenevasta väestökehityksestä huolimatta. Kyky ottaa vastaan uusia ideoita ja ihmisiä on olennaista myös älykkäästi sopeutuviissa kunnissa.

Väestörakenteeseen liittyy myös ilmiö, joka ansaitsee erityistä huomiota: maaseutualueilla nuorten naisten määrä on selvästi pienempi kuin nuorten miesten. Tasapainoinen väestörakenne ei synny itsestään, vaan edellyttää tietoista työtä koulutuksen, työmahdollisuuksien ja elinympäristöjen kehittämiseksi. Tämä näkökulma on otettu huomioon myös uuden maakuntaohjelman valmistelussa.

Vuoden aikana valmistelimme Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman vuosille 2026–2029. Työhön osallistui laaja joukko kuntia, yrityksiä, oppilaitoksia ja muita sidosryhmiä. Yhteinen valmistelu vahvisti kuvaa maakunnan kehittämisen keskeisistä painopisteistä ja kirkasti strategisia kärkialavaltioita.

Alueidenkäytön puolella pitkä valmistelutyö saatiin päätökseen, kun Pohjois-Savon maakuntakaavan toinen vaihe saatiin valmiiksi. Samalla käynnistyi kaavan kolmannen vaiheen valmistelu. Energiamurros, uusiutuva energia sekä alueiden käytön yhteensovittaminen ovat teemoja, jotka näkyvät yhä vahvemmin myös maakuntakaavoituksessa.

Vuonna 2025 Pohjois-Savon liitto toimi Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyön puheenjohtajana. Tämä rooli lisäsi maakuntamme vastuuta yhteisten tavoitteiden valmistelussa ja edunajamisessa. Yhteistyössä muiden maakuntien kanssa vaikutimme erityisesti EU:n tulevan ohjelmakauden valmisteluun, koheesiopolitiikan rahoitukseen sekä liikenne- ja saavutettavuuskysymyksiin. Puheenjohtajuus toi Pohjois-Savolle näkyvyyttä, mutta ennen kaikkea se oli koko liiton henkilöstöltä merkittävää työpanosta vaatinut tehtävä. Ilman osaavaa ja sitoutunutta asiantuntijatyötä tällainen vastuu ei olisi mahdollista.

Edunvalvonnassa etenivät myös Itäisen Suomen ohjelmaan liittyvät tavoitteet. Pohjois-Savolle merkittäviä kokonaisuuksia ovat muun muassa Kuopioon suunniteltu kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus sekä siihen liittyvä toksikologian osaaminen. Nämä avaukset yhdistävät tutkimuksen, turvallisuuden ja aluekehityksen tavalla, joka voi vahvistaa koko maakunnan osaamisperustaa.

Vuoden aikana käynnistimme myös uusia maakunnallisia avauksia. Valmistelimme Pohjois-Savon nuorten vaikuttaja-akatemian perustamista, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia. Lisäksi aloimme valmistella maakunnallisen elinvoimatyön johtoryhmän perustamista.

Sen tavoitteena on tiivistää kuntien, elinkeinoelämän, oppilaitosten ja muiden keskeisten toimijoiden yhteistyötä maakunnan elinvoiman vahvistamiseksi.

Pohjois-Savon liiton toiminta eteni kokonaisuutena suunnitellusti. Talous pysyi tasapainossa, ja toimintaa kehitettiin useilla osa-alueilla. Digitaalisia työvälineitä ja tekoälyn mahdollisuuksia otettiin käyttöön asiantuntijatyön tukena, ja samalla valmisteltiin toimitilaratkaisua, jolla pyritään hillitsemään tulevien vuosien kustannuksia.

Maakunnan liiton työ perustuu laajaan yhteistyöhön. Jäsenkunnat, valtion aluehallinto, oppilaitokset, yritykset, tutkimuslaitokset ja järjestöt muodostavat verkoston, jossa maakunnan kehittämistä tehdään yhdessä. Vuonna 2025 tätä yhteistyötä vahvistettiin myös kulttuurin ja luovien alojen uuden maakunnallisen verkoston kautta sekä ottamalla käyttöön Film Savo AV-tuotantokannustin kokeiluna.

Haluan kiittää Pohjois-Savon liiton henkilöstöä, luottamushenkilöitä, jäsenkuntia sekä kaikkia yhteistyökumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä maakunnan kehittämiseksi. Osaava henkilöstö ja vahvat verkostot ovat maakunnan liiton tärkein voimavara – niiden varaan rakentuu myös tulevien vuosien työ.

Tytti Määttä, maakuntajohtaja

1.1.2 Aluetalous 2025

Alkuvuoden 2025 aluetalouden luvut Pohjois-Savossa antavat merkkejä talouden elpymisestä. Maailmantalouden epävarmuustekijät vaikuttivat vuosien 2023 ja 2024 pääsääntöisesti negatiivisiin lukuihin. Vuoden 2025 alkupuoliskolla liikevaihdon vuosimuutos nousi hienoisesti positiiviseksi (0,5 %) ja vienti kasvoi 9,1 %.

Selkeimmät valopilkut löytyvät metsä- ja puutuoteteollisuudesta, jossa liikevaihto ja vienti kasvoivat vahvasti. Myös teollisuuden vienti kokonaisuutena piristyi. Sen sijaan metalliteollisuudella ja palvelualoilla liikevaihto laski edelleen. Alueellisesti eniten kasvua nähtiin Sisä-Savossa ja Ylä-Savossa.

Viennin kehitys on merkki talouden mahdollisesta käännteestä. Pohjois-Savon vienti kasvoi alkuvuonna 9,1 %, ja erityisesti Kuopion seutu ylsi vahvoihin lukuihin. Tämä on merkittävää, koska edellinen vuosi oli vientialoille monin paikoin vaikea.

Palkkasumma nousi hieman yli kaksi prosenttia, lähes samaa tahtia kuin koko maassa. Joillakin aloilla – erityisesti metalliteollisuudessa – kasvu oli kuitenkin selvästi hitaampaa kuin valtakunnallisesti, mikä liittyy vientialojen heikkoon kehitykseen.

Työllisyyden suhteen kuva on synkempi. Pohjois-Savon työllisyysaste on heikentynyt, ja maakunnassa esiintyy huomattavia kohtaanto-ongelmia: työnantajat kokevat rekrytointivaikeuksia selvästi enemmän kuin muualla maassa. Työttömyys on kasvanut, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys – myös nuorten kohdalla – on lisääntynyt nopeasti vuoden aikana.

Tulevaisuuden näkymät ovat varovaisen positiivisia. Suomen Pankki ennustaa talouskasvun vähitellen piristyvän vuosina 2026–2027. Myös pk-yritysten suhdanneodotukset ovat parantuneet. Pohjois-Savo erottuu valtakunnallisesti positiivisilla näkymillään, mutta kasvun esteeksi nähdään rahoituksen saatavuuteen liittyvät haasteet. Mikäli rahoituksen pullonkauloja voidaan helpottaa ja työmarkkinoiden kohtaantoa parantaa, alueella on hyvät edellytykset kääntää talous kasvuun.

1.1.3 Väestökehitys 2025

Ennakkotietojen mukaan Pohjois-Savon väkiluku kääntyi vuonna 2025 hienoiseen laskuun kahden kasvuvuoden jälkeen. Maakunnan väestö väheni 243 hengellä. Väestönkasvu jatkui vain Kuopiossa ja Siilinjärvellä, Terossa väkiluku pysyi ennallaan, ja muissa kunnissa asukasmäärä laski.

Keskeinen syy väestön vähenemiseen on luonnollinen väestötappio: syntyneitä on selvästi vähemmän kuin kuolleita. Vuonna 2025 syntyi 1 807 lasta, kun kuolleita oli 3 141. Luonnollinen väestönmuutos oli näin ollen -1 334 henkeä, ja se oli negatiivinen kaikissa Pohjois-Savon kunnissa. Syntyvyys on pysynyt matalana jo usean vuoden ajan.

Maakunta kärsi myös muuttotappiosta muualle Suomeen, joka kasvoi edellisvuodesta. Nettomuutto maan sisällä oli -301 henkeä. Kuntatasolla muuttovoittoa saivat kuitenkin Kuopio, Siilinjärvi ja muutamat pienemmät kunnat.

Väestökehitystä tasapainottaa edelleen maahanmuutto, vaikka sen taso laski edellisvuosista. Nettomaahanmuutto oli vuonna 2025 yhteensä 1 410 henkeä. Määrä on pienempi kuin vuosina 2023–2024, mutta edelleen selvästi korkeampi kuin ennen viime vuosia.

Kokonaisuutena Pohjois-Savon väestönkehitystä leimaa syntyvyyden alhaisuus ja ikääntyminen, joita maahanmuutto on viime vuosina osittain kompensoinut. Vuoden 2025 tiedot osoittavat kuitenkin, että maahanmuutto ei enää täysin riittänyt kääntämään väestökehitystä kasvuun.

1.1.4 Aluerakenne

Aluerakenteen muutokset ovat hitaita prosesseja ja niiden yleispiirteinen suunnittelu osoitetaan maakunta-kaavoissa ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Pohjois-Savon kokonaismaakuntakaavan uudistamistyö on ollut käynnissä vuodesta 2017 alkaen. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe sai lainvoiman vuonna 2019 ja 2. vaiheen valmistelu käynnistyi saman vuoden syksyllä. Kokonaismaakuntakaavan jälkimmäinen osa hyväksyttiin vuoden 2024 joulukuussa maakuntavaltuustossa ja kuulutettiin voimaan helmikuussa 2025.

Kaavasta tehtiin kolme valitusta Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaikki valitukset koskivat tuulivoimateemaa. Liiton lausuntojen valmisteluun käytettiin aikaa helmi-huhtikuussa 2025.

Maakunnan aluerakenteen suunnittelun osana Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma on hyväksytty vuonna 2021 ja siinä on tunnistettu alustavia tarpeita päivittämiselle. Päivitys on ohjelmoitu vuodelle 2026.

Pohjois-Savolle on leimallista kolmen kaupunkiseudun – Iisalmen, Kuopion ja Varkauden – nauhamainen rakenne. Maakunnan aluerakenteen selkäranka on pohjois-etelä -suuntainen viitosvyöhyke, jolla tarkoitetaan vt5:n ja Savonradan muodostamaa liikenteellistä kokonaisuutta. Sen varteen sijoittuu valtaosa maakunnan asukkaista maakunnan suurimmissa kaupungeissa ja kunnissa – Kuopiossa, Siilinjärvellä, Iisalmissa ja Varkaudessa. Samoin elinkeinoelämän keskittymät sijoittuvat pääosin viitosvyöhykkeen tuntumaan, vaikka merkittävää teollisuutta on myös eri puolilla, maakunnan reuna-alueillakin.

1.1.5 Toiminta-ajatus

Pohjois-Savon liitto on kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimiva lakisääteinen kuntayhtymä.

Pohjois-Savon liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden elinolosuhteiden ja hyvinvoinnin kehittämiseksi jäsenkuntiansa yhteisenä edunvalvontana-, kehittämis- ja suunnittelukuntayhtymänä.

Pohjois-Savon liiton tehtävänä on määritellä maakunnan kehittämisen tahtotila, suunnitella ja koordinoida maakunnan kehittämistä sekä rakentaa kansallisesti ja kansainvälisesti maakunnan etua.

Aluekehitysviranomaisena Pohjois-Savon liitto vastaa maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman laadinnasta ja toteutuksesta. Pohjois-Savon liitto huolehtii maakuntakaavoituksesta eli ylikunnallisesta yleispiirteisestä alueidenkäytön suunnittelusta. Pohjois-Savon liitto vastaa myös eri EU-ohjelmien ja kansallisten erityisohjelmien laadinnasta ja toteutuksesta.

Pohjois-Savo kehitetään kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti vastuullisesti ja tasapainoisesti. Tavoitteena on, että Pohjois-Savon sekä laajemmin koko Itä-Suomen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen valtakunnallinen ja kansainvälinen asema vahvistuu. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää maakunnan sisällä vahvaa yhtenäistä näkemystä ja tahtoa sekä määrätietoista yhteistyötä ja luottamusta.

Pohjois-Savon liiton strategia

1.1.6 Tehtävät ja edunajaminen

Tehtävät

- Maakunnan edunajamis- ja kehittämistehtävät
- Aluekehityksestä annetun lain ja asetuksen mukaiset tehtävät
- Alueidenkäyttölain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiset tehtävät
- Muissa laeissa ja alemman asteisissa säädöksissä maakuntien liitoille erikseen määrätyt tehtävät

Liiton toimiston organisaatio on jaettu toiminta-ajatuksen ja tehtävien tehokasta ja taloudellista saavuttamista varten päävastuualueisiin seuraavasti:

- Aluekehitys
- Alueiden käyttö
- Hallinto

Toimintatavoissamme korostuu asiantuntijuus, palveluhenkisyys, luotettavuus ja vastuullisuus.

Edunajaminen

Maakunnan kehitystä tukevat edunajamistehtävät edellyttävät laaja-alaista ja ennakoivaa yhteistyötä niin maakunnassa kuin maakunnan ulkopuolella. Edunajamistyöllä edistetään maakuntastrategian ja maakuntaohjelman toimeenpanoa vaikuttamalla maakunnan kehittymisen kannalta keskeisiin alue-, elinkeino- ja liikennepoliittisiin linjauksiin ja päätöksiin. Pohjois-Savon liiton yhteistyötä ja edunajamista tukevat kukin päävastuualue omalla alallaan.

Pohjois-Savon liitto tekee vaikuttamistyössä tiivistä yhteistyötä alueen keskeisten taloudellisten ja poliittisten toimijoiden kanssa. Kumppaneita ovat mm. poliittiset puolueet, talous- ja työmarkkinajärjestöt, koulutuksen järjestäjät sekä alueen kunnat, muut kuntayhtymät ja hyvinvointialue. Pohjois-Savon liitto tekee maakunnallista yhteistyötä valtakunnallisella tasolla ja aluetasolla. Pohjois-Savon liitto osallistuu maakuntien yhteistyöhön vaikuttaakseen tavoitteidensa toteutumiseen ja yhteistyön tuloksiin.

Maakunnan edunajamistehtävät tarkoittavat maakunnalle merkittävien asioiden edistämistä ja maakuntaa haittaavien vaikutusten poistamista tai pienentämistä kannanotoilla ja lausunnoilla sekä neuvottelemalla. Edunajaminen edellyttää keskeisten asioiden tunnistamista ja niihin vaikuttamista paikallistasolta alueellisen yhteistyön kautta johdonmukaisesti valtakunnalliseen ja Euroopan unionin päätöksentekoon saakka.

Maakuntahallitus hyväksyi vuonna 2024 maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman yhteydessä keskeisiksi teemoiksi seuraavat: EU-politiikka, Liikenneinfra ja saavutettavuus, Koulutus sekä TKI-toiminta, Kuntien ja hyvinvointialueen rahoitus, Energia ja puhdas siirtymä sekä Kokonaisturvallisuus.

Hyväksytyt edunajamisen painopisteet on otettu huomioon maakuntaliiton kaikessa toiminnassa. Niiden yksityiskohtaisempaa edistämistä tekoina ja tuloksina pidetään yllä jatkuvana toimintana liiton johtoryhmän ja edunvalvontatiimin työssä. Vireillä olevasta vaikuttamistyöstä ja tuloksista raportoidaan säännöllisesti maakuntahallitukselle.

Pohjois-Savo; liikenteen solmukohta

Itäsuomalainen edunajaminen

Pohjois-Savon liitto toimi vuonna 2025 Itä-Suomen neuvottelukunnan (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo) puheenjohtajamaakuntana. Itä-Suomen neuvottelukunnassa käsitellään muita paitsi EU-rahoitukseen liittyviä aiheita. Itä-Suomen neuvottelukunnan kanssa rinnakkain ja osin päällekkäin asettui hallituksen Itäisen Suomen ohjelman valmisteluun liittynyt työ, jolla on omat rakenteensa. Itä-Suomen neuvottelukunnan työssä vuonna 2025 olivat vahvasti esillä alueen yhteinen liikennejärjestelmä työ, infravaikuttaminen sekä kulttuuri- ja matkailualojen yhteistyön asiat.

Itä-Suomen neuvottelukunnan vuoden ensimmäisessä kokouksessa Helsingissä 21.5. käsiteltävänä olivat Liikenne 12-selonteon valmistelu, josta kuultiin LVM:n liikenneneuvos Kaisa Kuukasjärven alustus, sekä neuvottelukunnan maakuntien yhteiset tavoitteet eduskuntavaali- ja hallitusohjelmavaikuttamiseen liikennejärjestelmän ja väylien osalta. Tavoitteiden valmistelua jatkettiin neuvottelukunnan evästyksen mukaan.

Itä-Suomen neuvottelukunnan toisessa kokouksessa Helsingissä 10.12. hyväksyttiin liikenneväylien ja infrastruktuurin yhteiset linjaukset hallitusohjelmavaikuttamisen jatkovalmistelun pohjaksi seuraavasti:

Suomen elinvoimaa ja kilpailukykyä vahvistavan liikennejärjestelmän kehittäminen Itä-Suomessa

Perusväylänpidon rahoitus korjausvelkaa vähentävälle tasolle

- Maantiesillat ja vähäliikenteiset tiet kuntoon

Pääväylien toimintavarmuutta vahvistettava

- Karjalan ja Savon ratojen kapasiteetin ja nopeuden nosto
- Karjalan ja Savon ratojen välisten ratayhteyksien sähköistäminen
- Maanteiden pääväylien ja TEN-T-verkon palvelutasopuutteiden poistaminen
- Saimaan vesiliikenteen kehittäminen

Maakuntien kolmen tunnin saavutettavuus turvattava

- Maakuntalentojen ja lentoasemien turvaaminen

Itä-Suomen kytkeytyminen Pohjoisen liikennejärjestelmään

Laajakaista- ja mobiiliyhteydet kattaviksi ja toimintavarmiksi

- Palvelutaso nykyvaatimuksia vastaaviksi

Sähkön kantaverkkoa on laajennettava, jotta sähköverkossa on tilaa uusille tuotanto- ja kulutushankkeille koko Itä-Suomen alueella

Itäisen Suomen liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien vahvistaminen EU-rahoituksella

EU:n TEN-T- ja Verkkojen Eurooppa (CEF) -rahoituksen tulee jatkossakin mahdollistaa investoinnit myös Suomen sisäisiin tie-, rata-, sisävesi- ja digitaalisiin yhteyksiin, vaikka niillä ei olisi suoraa rajat ylittävää ulottuvuutta – ulkoraja-asemaan perustuvana erillisratkaisuna.

Neuvottelukunta hyväksyi samassa kokouksessa myös linjaukset toiminnan ja yhteistyön kehittämisestä kulttuurin alalla sekä ohjeisti vuoden 2026 puheenjohtajamaakunnan Etelä-Savon jatkovalmistelua Visit Lakedland Finland-brändin ottamiseksi käyttöön alueen yhteisenä matkailubrändinä.

Petteri Orpon hallituksen Itäisen Suomen ohjelma

Itäisen Suomen ohjelma-alueeseen kuuluu em. Itä-Suomen neuvottelukunnan maakuntien lisäksi Kymenlaakso. Ohjelmassa siirryttiin valmistelu- ja hyväksymisvaiheesta toimeenpanoon, jota seuraa valtioneuvoston erikseen nimeämä neuvottelukunta. Itäisen Suomen ohjelman toimielimissä Pohjois-Savon liitosta jatkoivat edellisvuoden työtä maakuntajohtaja Tytti Määttä (valmisteluryhmä) ja yhteyspäällikkö Ossi Martikainen (neuvottelukunta). Ohjelma-alueen maakuntien huippukokoukseen Kotkassa 25.–26.9. osallistui yhteyspäällikkö Ossi Martikainen. Kokouksessa hyväksyttiin mm. Suomen tärkeimmän vientisataman Kotka-Haminan ja Itäisen Suomen rata- ja tieverkon tavaralogistiikan merkitystä korostanut kannanotto.

Kokouksessa Pohjois-Savon liitto kutsui Kymen liiton osallistumaan valmisteltuun Itä-Suomen logistiikkaselvitykseen, mihin on myöhemmin saatu myönteinen vastaus. Savon radan merkittävän liikennemäärän kasvun ja Kotka-Haminan logististen tarpeiden vaatimat toimenpiteet ja edunajaminen ovat Kymen liiton ja muiden Savon radan maakuntien yhteisessä intressissä.

Itäisen Suomen ohjelman neuvottelukunnan kokouksessa (Helsinki ja Teams 9.6.) neuvottelukunnan pj. Risto Artjoki ja TEM:ön osastopäällikkö Tiina Korhonen esittelivät ohjelman tilannetta hallituksen puoliväliriihen jälkeen ja neuvottelukunta kävi keskustelun ohjelman erityislähettilääksi nimetyn kauppaneuvos Harri Bromanin kanssa. Bromanin tehtävässä painottui etenkin esityksen tekeminen erityisaluekonseptista. Myös Pohjois-Savosta kunnat toimittivat omia ehdotuksiaan erityislähettiläälle. Erityistalousalueen konseptia ei vuoden 2025 aikana kuitenkaan tarkemmin määritelty.

Neuvottelukunnan toinen kokous järjestettiin Mikkelissä 13.11. Kokouksessa kuultiin valtiosihteeri Risto Artjoen, osastopäällikkö Tiina Korhosen ja erityislähettiläs Harri Bromanin esitykset. Keskustelussa ja eri maakuntien kannanotoissa painottuivat etenkin erityistalousalue-ehdotukset ja puhtaan energian investointien edistäminen.

Itäisen Suomen ohjelmassa Pohjois-Savon vastuuasioina mainitaan mm. Kuopion kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus, toksikologian osaamiskeskus sekä tuotantoeläinten eläinlääkäritoiminnan vahvistaminen, johon liittyvää hanketta Pohjois-Savon liitto on pohjustanut vaikuttavan yhteistyöverkoston kanssa (mm. HY, UEF, YSAO, alueen kunnat).

Itä- ja Pohjois-Suomen edunajaminen

Pohjois-Savon liitto toimi vuonna 2025 Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajana. Neuvottelukuntaan kuuluvat Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS2-alueen maakunnat Etelä-Savo, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Lappi, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo. Puheenjohtajuus merkitsi Pohjois-Savon liitolle keskeistä roolia alueen yhteisen edunvalvonnan koordinoinnissa sekä kansallisella että EU-tasolla.

Vuoden 2025 puheenjohtajuusohjelman tärkeimpinä tavoitteina olivat Itä- ja Pohjois-Suomen aseman turvaaminen EU:n alue- ja rakennepolitiikassa sekä erityisesti NSPA-rahoituksen (Northern Sparsely Populated Areas) säilyminen Suomen keskeisenä EU-rahoituksen erityisjärjestelynä. Samalla vaikutettiin EU-politiikan valmisteluun muun muassa koheesiopolitiikan, älykkään erikoistumisen, luonnonvaratalouden sekä vihreän siirtymän kysymyksissä.

Puheenjohtajuus näkyi käytännössä tiiviinä valmistelu- ja vaikuttamistyönä koko vuoden ajan. Maakuntien yhteistyötä koordinoitiin kuukausittain kokoontuneessa johtoryhmässä, jossa valmisteltiin yhteisiä linjauksia, kannanottoja ja EU-vaikuttamisen kärkiviestejä. Pohjois-Savon liiton asiantuntijoilla oli keskeinen rooli yhteisten valmisteluaineistojen kokoamisessa ja maakuntien yhteistyön koordinoinnissa.

Vuoden aikana laadittiin myös yhteinen julkaisu *Itä- ja Pohjois-Suomi – yhdessä kohti kestävä Eurooppaa*, jossa tuotiin esiin alueen vahvuuksia, kehittämistarpeita ja EU-politiikan merkitystä harvaan asutuille alueille. Julkaisua hyödynnettiin edunvalvonnassa erityisesti EU-vaikuttamisen yhteydessä.

Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokous järjestettiin Tahkolla 16.-17.1.2025. Erityinen lisäarvo muodostui useiden eurooppalaisten vaikuttajien (MEP:it Elsi Katainen, Merja Kyllönen ja Katri Kulmuni sekä Alueiden komitean jäsen Mirja Vehkaperä) osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta maakuntapäätäjien, keskuskaupunkien johtajien ja kansanedustajien kanssa.

Huippukokouksen alustukset ja paneelikeskustelut koskivat mm. uuden EU-komission linjauksia, koheesiopolitiikkaa, älykästä erikoistumista sekä maatalous- ja luonnonvarakysymyksiä. Huippukokous päätti maakuntien lentoyhteyksien turvaamiseen keskittyneestä kannanotosta.

Vuoden aikana toteutettiin aktiivista EU-edunvalvontaa Brysselissä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntajohtajat tekivät yhteisen edunvalvontamatkan Brysseliin 7.–10.4.2025 ja 29.9.–2.10.2025.

Vierailun aikana tavattiin komission eri pääosastojen edustajia, Suomen EU-edustuston asiantuntijoita sekä europarlamentaarikkoja.

Keskusteluissa korostettiin erityisesti NSPA-alueiden erityisaseman turvaamista tulevassa monivuotisessa rahoituskehityksessä sekä koheesiopolitiikan merkitystä harvaan asuttujen alueiden kehitykselle.

Lisäksi lokakuussa maakuntajohtaja osallistui IP-alueen puheenjohtajana EU:n alueiden viikon yhteydessä järjestettyyn korkean tason seminaariin, jossa hän käytti puheenvuoron itärajan alueiden elinvoiman, turvallisuuden ja koheesiopolitiikan merkityksestä. Tilaisuuden yhteydessä käytiin useita kahdenvälisiä keskusteluja komission edustajien ja eurooppalaisten aluepäättäjien kanssa NSPA-rahoituksen turvaamisesta tulevassa rahoituskehityksessä.

Kesäkuussa 2025 maakuntajohtaja osallistui myös Puolassa järjestettyyn EU:n itäisten raja-alueiden korkean tason konferenssiin ministeri Sakari Puuston delegaation kanssa. Tilaisuudessa käsiteltiin Euroopan itärajan alueiden turvallisuutta, resilienssiä ja elinvoimaa sekä EU-politiikan roolia näiden alueiden kehittämisessä muuttuneessa turvallisuustilanteessa.

Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana Helsingissä 21.5. ja 10.12. Kokouksissa käsiteltiin muun muassa EU:n tulevan rahoituskauden valmistelua ja alueiden yhteisiä edunvalvontatavoitteita.

Puheenjohtajuusvuosi oli Pohjois-Savon liitolle merkittävä sekä näkyvyyden että työmäärän näkökulmasta. Maakuntien yhteistyön koordinointi, EU-vaikuttamistyö sekä kansainväliset tapaamiset edellyttivät laajaa asiantuntijatyötä liiton henkilöstöltä. Puheenjohtajuus vahvisti samalla Pohjois-Savon asemaa aktiivisena toimijana kansallisessa ja eurooppalaisessa aluekehitysyhteistyössä.

Maaliskuussa järjestettiin myös Pohjois-Savon kuntajohtajien vaikuttamismatka Brysseliin. Matkan tavoitteena oli vahvistaa alueen yhteistä EU-vaikuttamista ja tuoda esiin koheesiorahoituksen vaikuttavuutta alueen kehitykselle.

EU- ja globaali toimintakenttä

Kansainvälisessä edunajamisessa yhteistyötä on tehty Euroopan pohjoisten harvaanasuttujen alueiden verkostossa (NSPA, Northern Sparsely Populated Areas). NSPA-verkoston kanssa on vaikutettu vuoden 2027 jälkeisen EU:n koheesiopolitiikkaan. Yhteisin tilaisuuksin ja kannanotoin on tuotu esille EU:n arktista ulottuvuutta ja siihen liittyviä mahdollisuuksia mutta myös haasteita sekä EU:n aluetukien merkitystä pohjoisille alueille.

Pohjois-Savo on mukana myös itäiseen Suomeen laadittavan siirtymästrategian valmistelussa. Strategian valmistelusta vastaa OECD ja komissio maksaa kulut. Raportin laadinta liittyy Venäjän hyökkäyssotaan ja sen vaikutuksiin itäiseen Suomeen. OECD järjesti syksyllä 2024 maakuntakohtaiset työpajat sekä yhteisen työpajan Joensuussa. Siirtymästrategia hyväksyttiin syksyllä 2025. Selvityksen johtopäätöksiä ja suosituksia on hyödynnetty mm. maakuntaohjelmatyössä ja edunajamisessa.

Pohjois-Savo on valittu lisäksi mukaan komission maksamaan ja OECD:n toteuttamaan Talent-booster-hankkeeseen, ainoana maakuntana Suomesta. Hankkeeseen on otettu useasta EU-maasta verrokkialueet ja tavoitteena on etsiä ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen liittyviin haasteisiin ja väestömuutoksen tuomiin haasteisiin.

1.1.7 Pohjois-Savon liiton organisaatio

1.1.8 Luottamushenkilöhallinto

Maakuntavaltuusto 2021–2025/2025–2029

Pohjois-Savon liitossa ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, johon kuntien edustajainkokous on valinnut jokaisesta jäsenkunnasta yhden jäsenen 4000 asukasta kohti, rajoituksena kuitenkin enintään viidennes rajoittamattomasta jäsenmäärästä. Rajoitus koskee käytännössä vain Kuopion kaupungin edustusta. Valtuuston jäsenmäärä on 53 jäsentä (kaudella 2021–2025 oli 55 jäsentä).

Maakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi 18.8.2025 valtuuston kokoukseen saakka Markku Eestilä, 1. varapuheenjohtajana Tuula Väätäinen ja 2. varapuheenjohtajana Leila Savolainen. Kuntien edustajainkokous pidettiin 4.8.2025 puheenjohtaja Tuula Väätäisen johdolla. Maakuntavaltuusto valitsi yksimielisesti 18.8.2025 pidetyssä kokouksessaan valtuuston puheenjohtajaksi Tuula Väätäisen, 1. varapuheenjohtajaksi Teija Itkonen-Brillin ja 2. varapuheenjohtajaksi Kari Riiholan. Kauden 2021–2025 maakuntavaltuusto kokoontui kertomusvuonna yhden kerran. Kauden 2025–2029 maakuntavaltuusto kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa.

Kesäkuun kokouksessa 9.6.2025 maakuntavaltuusto hyväksyi tilinpäätöksen vuodelta 2024. Elokuun kokouksessa 18.8.2025 maakuntavaltuusto järjestäytyi ja marraskuun kokouksessa 17.11.2025 valtuusto hyväksyi Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026–2029 ja sen ympäristöselostuksen sekä talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2029. Lisäksi maakuntavaltuusto päätti perustaa Pohjois-Savon AV-tuotantokannustin -nimisen rahaston ja hyväksyi sen säännöt sekä päivitti hallintosääntöä EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 2021–2027 rahoituspäätösten ratkaisujen osalta aluekehitysjohtajan tehtäväksi.

Maakuntahallitus 2021–2025/2025–2029

Pohjois-Savon liiton hallintoa hoitaa 11-jäseninen maakuntahallitus, johon maakuntavaltuusto valitsee toimikaudekseen jäsenet ja kullekin näistä henkilökohtaisen varajäsenen. Maakuntavaltuusto määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja kaksi jäsentä varapuheenjohtajiksi. Maakuntahallituksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella. Lisäksi perussopimuksen mukaan maakuntahallituksen kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon alueellinen edustavuus.

Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi 18.8.2025 saakka Mira Kokkonen, 1. varapuheenjohtajana Pia Hedman ja 2. varapuheenjohtajana Sakari Pääkkö. Maakuntavaltuusto valitsi kokouksessaan 18.8.2025 valtuustokaudelle 2025–2029 maakuntahallituksen puheenjohtajaksi Vesa Linnanmäen, 1. varapuheenjohtajaksi Sakari Pääkön ja 2. varapuheenjohtajaksi Sanna Kauppisen. Maakuntahallitus 2021–2025 kokoontui kertomusvuoden aikana kaikkiaan kuusi kertaa ja kauden 2025–2029 maakuntahallitus kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa. Maakuntahallitus toukokuun kokous pidettiin Suonenjoella.

Maakuntahallituksen työjaosto 2021–2025/2025–2029

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 5 §:n mukaan maakuntahallituksen työjaosto on kuntayhtymän toimielin. Työjaoston valitsee maakuntahallitus. Työjaoston tehtäviin on kuulunut kiireellisten asioiden valmistelu ja henkilöstöasioiden valmistelu ja käsitteleminen ja tarvittaessa neuvottelujen käyminen henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Kaudella 2021–2025 työjaoston puheenjohtajana toimi Mira Kokkonen ja varapuheenjohtajana Sakari Pääkkö. Kaudella 2025–2029 työjaoston puheenjohtajana on toiminut Vesa Linnanmäki ja varapuheenjohtajana Sakari Pääkkö. Työjaosto kokoontui yhden kerran vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta

Kuntalain 121 §:n mukaan maakuntavaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava maakuntavaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta kokoontui kertomusvuonna kahdeksan kertaa. Lisäksi lautakunta tarkasti kaksi Pohjois-Savon liiton rahoittamaa hanketta.

Pohjois-Savon liiton tilintarkastusyhteisönä on vuonna 2025 toiminut maakuntavaltuuston 27.9.2021 tekemän päätöksen mukaisesti KPMG Oy. Tilintarkastajana toimi kertomusvuonna KHT, JHT Antti Kääriäinen, ja tarkastuslautakunnan sihteerinä taloussuunnittelija.

Maakuntavaltuuston vaalilautakunta

Hallintosäännön 95 §:n mukaan maakuntavaltuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Vaalilautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Vaalilautakunta ei kokoontunut kertomusvuonna.

Maakunnan yhteistyöryhmä

Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on hyväksyä maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma, suunnata maakuntaan osoitettua rakennerahastojen ja vastaavaa kansallista rahoitusta, varmistaa eri toimenpiteiden yhteensovitus ja eri rahastojen osallistuminen laajojen kehittämisen kannalta merkittävien hankkeiden toteuttamiseen.

Lisäksi MYR käsittelee aluekehityksen kannalta merkittäviä hankkeita ja antaa niistä sitovan lausunnon rahoituksen myöntävälle taholle. MYR linjaa rakennerahastovarojen kohdentamista sekä seuraa toiminnan vaikuttavuutta.

Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui vuoden 2025 aikana 7 kertaa. MYR:n ja sihteeristön kokouksissa puollettiin rahoitusta v. 2023 kehittämis- ja investointihankkeille seuraavasti:

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 - EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

	myönteiset päätökset kpl	tuen määrä milj. €
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	32	11,3
Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)	10	2,2
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)	24	6,4

Kielteisiä rahoituspäätöksiä tehtiin 32 kappaletta.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön tehtävänä on valmistella maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma ja sen tarkistaminen maakunnan yhteistyöryhmän käsiteltäväksi, käsitellä EU:n alue- ja rakennepolitiikan -ohjelmaan esitettävät hankkeet lukuun ottamatta lainsäädännön mukaan salassa pidettäviä hankkeita. Lisäksi sihteeristö arvioi hankkeiden soveltuvuutta rakennerahasto-ohjelmaan maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymien valintakriteereiden perusteella sekä valmistelee esitykset maakunnan yhteistyöryhmässä käsiteltävistä hankkeista. Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokoontui vuoden 2025 aikana 11 kertaa.

1.1.9 Olennaiset muutokset maakuntaliiton toiminnassa ja taloudessa

Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen Pohjois-Savon liiton toimielinten kokoonpanot uudistuivat. Elo-syyskuussa toteutettiin toimielinten vaihdokset toimikaudelle 2025–2029, sekä nimettiin luottamushenkilöjäsenet Pohjois-Savon liiton pysyviin työryhmiin ja keskeisiin sidosryhmiin.

Sidosryhmäkysely toteutettiin huhti-toukokuussa 2025. Vastausprosentti nousi hivenen edellisestä vuonna 2021 tehdystä kyselystä. Keskeisimpänä palautteena maakuntaliiton arvioitiin tehneen hyvää työtä, Pohjois-Savon liitolla todettiin olevan hyvä henkilöstö ja luottamushenkilöt sekä aktiivinen ote toiminnassa. Pohjois-Savon liiton tahdotaan nostaa median tarkempaan seurantaan ja lisätä sen näkyvyyttä. Vaikuttaminen ja toiminta on strategista ja pitkän aikavälin tavoitteisiin pyrkivää.

Kunnat toivovat edelleen aktiivista yhteistyötä Pohjois-Savon liiton kanssa. Kysely lähetettiin 455 henkilölle ja siihen saatiin 103 vastausta, mikä muodostaa aiempaan nähden vertailukelpoisen aineiston. Sidosryhmäkyselyn yksityiskohtainen analyysi ja sen hyödyntäminen strategiatyössä on valmistelussa. Tulosten analyysiyhteenveto esiteltiin maakuntahallitukselle toukokuussa.

Maakuntahallitus päätti talousarvion 2026 käsittelyn yhteydessä käynnistää talouden tasapainottamissuunnitelman valmistelun. Tavoitteena on turvata liiton talouden kestävyys ja ohjata vuoden 2027 talousarvion laadintaa. Tarkastelun perusteella liiton talous muodostuisi ilman tasapainottamistoimenpiteitä alijäämäiseksi vuodesta 2027 alkaen.

Osana talouden tasapainottamista valmisteltiin maakuntaliiton toimitilajärjestelyjä. Mahdollisten henkilöstövaikutusten vuoksi käytiin yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut marras-joulukuussa 2025. Neuvottelut eivät johtaneet henkilöstövähennyksiin tilikauden aikana. Maakuntahallitus päätti joulukuussa maakuntatalon vuokrasopimuksesta siten, että vuokrattavan tilan määrä vähenee ja toiminta keskitetään pääosin maakuntatalon 2. kerrokseen. Ratkaisun arvioidaan tuottavan vähintään 70 000 euron vuotuisen pysyvän säästön nykyiseen vuokratasoon verrattuna. Uudistetut tilat otetaan käyttöön viimeistään elokuussa 2026.

Syksyllä 2025 käynnistettiin Pohjois-Savon AV-tuotantokannustimen pilotoinnin valmistelu. Maakuntavaltuusto päätti marraskuussa Pohjois-Savon AV-tuotantokannustin-rahaston perustamisesta ja sen sääntöjen hyväksymisestä. Rahaston tarkoituksena on vahvistaa Pohjois-Savon kilpailukykyä ja näkyvyyttä audiovisuaalisten tuotantojen kohdealueena ja luovan talouden kasvualueena sekä kasvattaa tuotantojen aluetaloudellisia vaikutuksia. Rahasto perustuu kuntien vapaaehtoiseen, asukaslukuperusteiseen rahoitukseen, ja pilotointi kohdistuu pääosin vuodelle 2026.

Vuoden 2025 aikana valmisteltiin ja toteutettiin virka- ja työehtosopimuksen mukainen palkkausjärjestelmän uudistus. Pohjois-Savon liitto siirtyi 1.10.2025 KVTES:n piiriin kuuluvan henkilöstön osalta tasopalkkajärjestelmään, joka korvasi aiemman TVA-perusteisen palkkausjärjestelmän. Uudistuksen tavoitteena on ollut selkeyttää palkkauksen perusteita, lisätä palkkauksen läpinäkyvyyttä sekä tukea tehtävien oikeudenmukaista arvostamista osaamisen ja vastuun pohjalta. Samassa yhteydessä viranhaltijat siirtyivät kokonaispalkkaan. Tasopalkkajärjestelmä ei koske TS:n piiriin kuuluvaa henkilöstöä.

Vuoden aikana toteutui neljä rekrytointia. Keskeisenä henkilöstömuutoksena aluekehitysjohtajan virka vapautui ja täytettiin 1.3.2025 lukien. Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistushankkeeseen rekrytoitiin erityisasiantuntija 1.2.2025 lukien, ja tehtävä hoidettiin sisäisin järjestelyin toukokuusta lähtien. Kaksi rekrytointia liittyi työvapaiden sijaisjärjestelyihin. Lisäksi hallintojohtajan sijaisjärjestelyt toteutettiin loppuvuodesta sisäisin järjestelyin vakituisen viranhaltijan palatessa tehtävään 1.1.2026 alkaen.

Maakuntaliiton toimintaa on päävastuualueittain tarkemmin kuvattu luvussa 2 ja talouden toteutumista luvuissa 2–4.

Maakuntavaltuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvion ja toimintasuunnitelman vuosille 2025–2027 kokouksessaan 17.12.2024. Maakuntahallitus hyväksyi käyttösuunnitelmat tulosityksiköittäin meno- ja tulolajeittain kokouksessaan 27.1.2025 ja maksuosuuksien laskutusajankohdat kokouksessaan 25.11.2024. Kustannuspaikkakohtainen käyttösuunnitelma on laadittu hallinnon päävastuualueella.

Kunnat rahoittavat varsinaisen toiminnan eli luottamushenkilöhallinnon, liiton hallinnon ja osan rakennerahaston toiminnan menoista. Kunnilta perittiin maksuosuuksina 2 426 879 euroa. Lisäksi kunnilta perittiin Pohjois-Savon kehittämisrahastoon 264 807 euroa.

Seuraavasta taulukosta ilmenee tulojen ja menojen toteutuma tulosityksiköittäin:

TULOT				
Tulosityksikkö	Tuloarvio /TA	Toteutunut TP 2025	Tulojen ylitys / alitus (-)	Toteutunut TP 2024
Luottamushenkilöhallinto	0	0,00	0,00	24 515,60
Hallinto	2 542 322,00	2 555 017,47	12 695,47	2 542 631,26
Rakennerahasto	291 000,00	291 000,00	0,00	300 000,00
<i>Varsinainen toiminta yht.</i>	2 833 322,00	2 846 017,47	12 695,47	2 867 146,86
Projektit	417 252,00	265 049,59	-152 202,41	349 625,70
Rahastot	264 807,00	264 807,00	0,00	264 807,00
<i>Tulosityksiköt yhteensä</i>	3 515 381,00	3 375 874,06	-139 506,94	3 481 579,56

MENOT				
Tulosityksikkö	Menoarvio /TA	Toteutunut TP 2025	Menojen ylitys / alitus (-)	Toteutunut TP 2024
Luottamushenkilöhallinto	251 964,00	183 223,10	-68 740,90	178 275,10
Hallinto	2 147 848,00	2 065 292,17	-82 555,83	2 068 703,59
Rakennerahasto	433 423,00	426 606,80	-6 816,20	422 350,30
<i>Varsinainen toiminta yht.</i>	2 833 235,00	2 675 122,07	-158 112,93	2 669 328,99
Projektit	418 589,00	275 140,39	-143 448,61	379 911,50
Rahastot	264 807,00	376 279,00	111 472,00	569 579,00
<i>Tulosityksiköt yhteensä</i>	3 516 631,00	3 326 541,46	-190 089,54	3 618 819,49

Tilikauden tulokseen vaikuttivat olennaisimmin palkkakulujen ja luottamushenkilöhallinnon kustannusten alittuminen talousarvioon nähden. Palkkakustannukset jäivät arvioitua pienemmiksi henkilöstöjärjestelyihin, poissaoloihin sekä palkkakulujen osittaisen hankekohtentumisen vuoksi. Luottamushenkilöhallinnon palkkio- ja kokouskulut alittuivat arvioidusta, kun toimikauden vaihdoksesta suunnitellut kokous- ja seminaarimäärät jäivät arvioitua vähäisemmiksi ja niistä aiheutuneet kustannukset alittuivat.

Edellä esitetyn taulukon mukaisesti varsinaisen toiminnan menot alittuivat yhteensä 158 113 euroa. Hallinnon tulot toteutuivat talousarviota hieman suurempina. Tarkempi erittely meno- ja tulolajien ylityksistä ja alituksista tulosityksiköittäin on esitetty taulukossa 2.2.2.

Varsinaisen toiminnan lisäksi liitossa toteutetaan projekteja ja hallinnoidaan Pohjois-Savon kehittämisrahastoa. Projektien menot alittuivat talousarvioon nähden 143 449 euroa ja tulot 152 202 euroa, jolloin projektien alijäämäksi muodostui 10 091 euroa (taulukko 3.1.2). Projektien tulokseen vaikuttivat hankkeiden omavastuuosuudet sekä lomapalkkavarausten muutokset. Projektien rahoitus koostuu useista eri rahoituslähteistä (EU, ministeriöt, Pohjois-Savon kehittämisrahasto), ja niiden määrän ennakointi talousarviovaiheessa on epävarmaa. Vuonna 2025 projektien määrä ja euromääräinen volyyymi vähenivät edellisvuoteen verrattuna.

Pohjois-Savon kehittämisrahaston taloutta seurataan erillään liiton muusta toiminnasta. Rahasto ei rahoita liiton varsinaista toimintaa, vaan sen kautta välitetään varoja hankkeille. Rahaston tulot (kuntien maksuosuudet) ja menot (hankkeille myönnettyt avustukset) kirjataan tuloslaskelmaan. Näiden erotus oikaistaan tilikauden tuloksen jälkeen rahaston muutoksena, jotta rahasto ei muodosta tulosvaikutusta liiton toimintaan.

Rahaston muutokseksi kirjattiin 111 472 euroa. Muutos muodostuu Pohjois-Savon Kehittämisrahastoon maksettujen kuntien maksuosuuksista (264 807 euroa) ja rahastosta maakuntahallituksen päätöksellä hankkeille myönnettyistä avustuksista (418 589 euroa).

Tilikauden tulos ennen rahaston muutosta oli 58 792 euroa. Kun rahaston muutos (+111 472 euroa) huomioidaan, tilikauden ylijäämäksi muodostui 170 264 euroa.

Liitteessä 1 on eritelty maakuntahallituksen päätöksellä myönnetty avustukset. Tuloksen muodostuminen on esitetty tarkemmin taulukossa 3.1.2.

1.1.10 Henkilöstö

Henkilöstökertomuksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva henkilöstöasioiden nykytilasta ja kehityssuunnasta. Henkilöstöraportointi tukee henkilöstöjohtamista, henkilöstön työhyvinvointia ja työn tuloksellisuutta, auttaen luottamushenkilöitä sekä virkajohtoa hahmottamaan paremmin ne muutossuunnat, joiden arvioidaan vaikuttavan henkilöstövoimavaroihin. Henkilöstökertomus noudattaa vuonna 2021 annettua kuntalan henkilöstökertomussuositusta viiden valtakunnallisesti määritetyn tunnusluvun osalta vuodesta 2022 alkaen. Erillinen henkilöstösuunnitelma hyväksyttiin maakuntahallituksessa 24.6.2024 vuosille 2024–2025.

Pohjois-Savon liitossa on yhteistoiminnassa sovitut käytännöt henkilöstön yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun sekä työhyvinvoinnin varmistamiseksi. Toimintatavat on kuvattu sisäisissä toimintaohjeissa, ja yhteistoimintavelvoitteet perustuvat lakiin miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, yhdenvertaisuuslakiin sekä työturvallisuuslakiin. Ohjeistuksessa on huomioitu sukupuolisen häirinnän ja muun epäasiallisen kohtelun ehkäisy sekä niihin liittyvät toimintatavat. Yhteistoimintaa toteutetaan pääluottamusmiestalaverissa, TYHY-toimikunnassa ja työpaikkakokouksissa. Työoloja kehitetään siten, että ne ovat yhdenvertaisia kaikille sekä helpottavat työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista. Liiton rekrytointikäytännöt ovat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneutraaleja, ja niissä noudatetaan hallintosääntöä ja rekrytoinnin ohjeita.

Henkilöstömäärä

31.12.2025 tilanteessa Pohjois-Savon liiton palveluksessa oli yhteensä 30 henkilöä. Heistä 25 oli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa ja viisi (5) määräaikaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisista työntekijöistä kolme (3) toimi sijaisina ja kaksi (2) työskenteli liiton määräaikaisissa projektitehtävissä.

	31.12.2025		31.12.2024	
	Henkilöä	%	Henkilöä	%
Varsinainen toiminta	28	93,3	28	90,3
-toistaiseksi voimassa oleva *)	25	83,3	25	80,6
-määräaikainen **)	3	10,0	3	9,7
Projektit (määräaikainen)	2	6,7	3	9,7
Yhteensä	30	100,0	31	100,0

*) Vuoden 2025 määrään sisältyy kaksi (2) pitkäaikaisella virka-/työvapaalla olevaa palvelussuhdetta (TP 2024: 2)

***) Vuoden 2024 määrään sisältyy yksi (1) korkeakouluharjoittelija

HTV 2	2025	2024
Varsinainen toiminta	24,55	25,76
-toistaiseksi voimassa oleva	21,9	23,09
-määräaikainen	2,65	2,67
Projektit (määräaikainen)	2,44	3,42
Yhteensä	26,99	29,18

Henkilötyövuosi= Palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 *(osa-aikaprosentti/100)

Liiton henkilötyövuosikertymä väheni edellisvuodesta 7,5 %. Varsinaisen toiminnan henkilötyövuodet vähenivät 1,21 henkilötyövuotta (- 4,7 %). Toistaiseksi voimassa olevien palvelussuhteiden henkilötyövuosikertymään vaikuttivat vuoden aikana toteutuneet palkattomat työ- ja virkavapaat, joista kaksi oli kestoaltaan yli vuoden mittaisia.

31.12.2025 henkilöstöstä 60 prosenttia oli naisia ja 40 prosenttia miehiä. Varsinaisen toiminnan palvelussuhteissa oli 16 naista ja 12 miestä. Projektitehtävissä työskenteli kaksi (2) naista. Tarkastelussa on huomioitu kaikki 31.12. voimassa olleet palvelussuhteet.

Henkilöstön ikärakenne

Pohjois-Savon liiton henkilöstön ikärakenne on painottunut 45–59-vuotiaisiin. Varsinaiseen toimintaan kuuluvan henkilöstön keski-ikä oli 50,6 vuotta (2024: 47,7) ja vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,4 vuotta. Koko henkilöstön (sis. projektihenkilöstön) keski-ikä oli 50,4 vuotta (2024: 47,5). Tarkastelussa on huomioitu kaikki 31.12. voimassa olleet palvelussuhteet.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Vuonna 2025 alkoi yksi toistaiseksi voimassa oleva palvelussuhde ja yksi vakinainen palvelussuhde päättyi. Päättyneissä palvelussuhteissa ei ollut eläkkeelle siirtyneitä. Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli 4,0 prosenttia. Organisaation sisäisiä tehtävävaihdoksia ei ollut.

Maaliskuussa aluekehitysjohtajan virassa tapahtui henkilövaihdos. Lisäksi loppuvuodesta yhteyspäällikkö hoiti hallintojohtajan viransijaisuutta. Varsinainen hallintojohtaja palasi tehtävään 1.1.2026.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi edellisvuoteen verrattuna: laskua oli 78,2 % varsinaisen toiminnan henkilöstön osalta ja 78,9 % koko henkilöstön osalta. Vuonna 2025 ei ollut yli 30 kalenteripäivän pituisia sairauspoissaolojaksoja, kun vertailuvuonna pitkät poissaolojaksot kasvattivat sairauspoissaolojen kokonaismäärää.

Sairauspoissaolot (kalenteripäivät)	2025		2024	
	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
Varsinainen toiminta	70	0	321	0
Koko henkilöstö	70	0	331	0
Keskimäärin / henkilötyövuosi, varsinainen toiminta	2,9	0,0	12,5	0,0
Keskimäärin / henkilötyövuosi, koko henkilöstö	2,6	0,0	11,3	0,0

	2025	2024
Sairauspoissaoloprosentti, varsinainen toiminta	1,0 %	4,8 %
Sairauspoissaoloprosentti, koko henkilöstö	0,9 %	4,4 %
0 päivää sairastaneet (%-osuus varsinaisen toiminnan henkilöstöstä)	59,3 %	35,7 %

*Sairauspoissaolo% = sairauspoissaoloaika (pv) / henkilöstön teoreettinen säännöllinen työaika (pv) * 100
Tilasto ei sisällä eläkejärjestelmän mukaisia poissaoloja.*

Henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvointi ja yhteistoiminta

Vuonna 2025 vakinaiselle henkilöstölle raportoitiin yhteensä 36 koulutuspäivää (2024: 43). Koulutuspäiviä kertyi keskimäärin 1,5 päivää vakinaista työntekijää kohden. Koulutuspäivällä tarkoitetaan kuuden tunnin koulutuskokonaisuutta, joka voi koostua useista vähintään tunnin mittaisista koulutusjaksoista. Joulukuussa 2025 otettiin käyttöön sähköinen koulutusympäristö tukemaan henkilöstön osaamisen kehittämistä.

Maakuntahallituksen päätöksellä käynnistettiin yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut liiton toimitilajärjestelyihin liittyvistä vaihtoehtoista osana talouden tasapainottamistarvetta vuosille 2027–2033. Valmistelun aikana henkilöstöä osallistettiin järjestämällä työpajoja toimitilaratkaisuista sekä mahdollisuus tutustua vaihtoehtoiseen toimitilaan. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät yksimieliseen esitykseen jatkovalmistelusta siten, että nykyisessä kiinteistössä olevia toimistotiloja tiivistetään.

Maakuntahallituksen päätöksellä toimitilamuutosten konkreettinen valmistelu käynnistyi vuoden lopulla, ja muutokset on aikataulutettu toteutettavaksi vuonna 2026.

Syksyllä 2025 valittiin työsuojelutoimikunta kaudelle 2026–2029. Työsuojelutoimikunta edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta sekä mahdollistaa työntekijöiden osallistumista ja vaikuttamista työpaikan turvallisuutta ja terveellisyttä koskeviin asioihin. Yhteistoimintaa toteutettiin lisäksi säännöllisissä pääluottamusmiespalavereissa ja työpaikkakokouksissa. Näiden lisäksi maakuntajohtajan nimeämässä johdoryhmässä on henkilöstön edustus.

Henkilöstölle järjestettiin vuokranantajan toimesta turvallisuuskävely maakuntatalon tiloissa. Henkilöstön näkemyksiä on selvitetty myös kyselyillä, jotka koskivat muun muassa toimistotilojen turvallisuutta, työhyvinvointitoimenpiteiden toimivuutta ja henkilöstöetuuksia.

Itä-Suomen puheenjohtajuuden myötä vuosittainen Itä-Suomen maakuntaliittojen yhteinen opinto- ja työhyvinvointitapahtuma järjestettiin Kuopiossa Pohjois-Savon liiton toimesta. Tilaisuuteen osallistui lähes sata työntekijää ja viranhaltijaa viidestä naapurimaakunnasta. Tapahtuma edisti työhyvinvointia ja tarjosi mahdollisuuden maakuntaliittojen väliseen verkostoitumiseen.

Pohjois-Savon liitto tuki henkilöstön työergonomiaa ja työhyvinvointia eri toimenpitein. Vuonna 2025 henkilöstön työhyvinvointietuuksia uudistettiin laajentamalla virike-etuutta koskemaan myös hierontapalveluja. Etuuden arvo on 300 euroon / henkilö / vuosi. Työterveyshuoltopalvelut tuotti Järviseudun ja Kallaveden Työterveys. Työntekijöillä on lakisääteisen työtapaturmavakuutuksen lisäksi työnantajan tarjoama laaja vapaaajan tapaturmavakuutus.

POHJOIS-SAVON LIITTO maakuntajohtaja Tytti Määttä*		
Aluekehityksen päävastuualue aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa* 28.2.2025 saakka/ aluekehitysjohtaja Timo Ollila* 1.3.2025 alkaen aluekehityspäällikkö Heikki Sirviö ohjelmapäällikkö Soile Juuti aluekehitysassiantuntija Janna Merenniemi aluekehitysassiantuntija Maarit Intke/ aluekehitysassiantuntija Janette Savolainen ennakointiasiantuntija Teemu Juntunen/ ennakointiasiantuntija Maria Puustinen tietopalveluasiantuntija Pekka Lindgren rahoitusasiantuntija Juha Minkkinen rahoitusasiantuntija Kari Tarkiainen hallintosihteeri Tuulikki Huttunen aluekehityssihteeri Merja Sihvola	Hallinnon päävastuualue vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen* 17.10.2025 saakka vs. hallintojohtaja Ossi Martikainen* 18.10.-31.12.2025 yhteyspäällikkö Ossi Martikainen johdon assistentti Noora Ritvanen taloussuunnittelija Piia Kohonen hallinnon suunnittelija Anu Huusko viestintäasiantuntija Jari Sihvonen maksatusasiantuntija Tuomo Tossavainen maksatusasiantuntija Harri Vilkki palvelutyöntekijä Pia Meriläinen	Alueidenkäytön päävastuualue suunnittelujohtaja Annaelina Isola* maakuntainsinööri Patrick Hublin maakuntasuunnittelija Mikko Rummukainen maakuntasuunnittelija Päivi Silsten
Projektihenkilöstö hankepäällikkö Harriet Lonka, Kokonaisturvallisuuden klusteri Pohjois-Savossa -hanke hankeassistentti Sari Murtonen, Kokonaisturvallisuuden klusteri Pohjois-Savossa -hanke		

*virkasuhteessa

1.1.11 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista tulevalle suunnittelukaudella

Syksyllä laaditun taloussuunnitelman perusteella Pohjois-Savon liiton talouteen kohdistuu alijäämätarve vuodesta 2027 alkaen. Alijäämää voivat muodostaa erityisesti kustannustason nousu, henkilöstömenojen kasvu sekä rakennerahastotehtäviin kohdistuvan EU-rahoituksen epävarmuustekijät vuodesta 2028 alkaen. Jäsenkuntien maksuosuuksien taso on säilynyt ennallaan, eikä taloussuunnitelma sisällä niiden korotuksia.

Kustannuskehitys voi kuitenkin aiheuttaa paineita maksuosuuksien korottamiseen tulevina vuosina. Talouden tasapainottamissuunnitelman valmistelu on käynnistetty syksyllä 2025, ja sen tavoitteena on turvata liiton talouden kestävyys.

Pohjois-Savon liiton talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä ICT-palvelut on hankittu inhouse-yhtiöiltä, joten hankintalakiin suunnitellut muutokset koskien inhouse-organisaatioiden 10 % vähimmäisomistusosuutta koskisivat toteutuessaan myös Pohjois-Savon liittoa. Tämä tulisi tarkoittamaan inhouse-yhtiöiden purkamista ja omistusten uudelleenjärjestelyjä, jolloin liitolla ei ole mahdollisuutta hankkia palveluita vaaditulla 10 %:n omistusosuudella. TAHE-palveluiden osalta vuonna 2022 toteutettu kilpailutus osoitti, että ammattitaitoisia kunnallisen puolen palveluntarjoajia on pienelle yksikölle tarjolla rajallisesti. Palvelujen uudelleenjärjestelyihin ja siirtymäaikatauluun liittyy riskejä palvelujen jatkuvuudelle ja lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Lisäksi uudelleenjärjestelyihin liittyy kustannusriskejä, erityisesti järjestelmien käyttöönotosta sekä ICT-ympäristön uudelleenrakentamisesta.

Tietoturvaan liittyvät riskit ovat kasvaneet viime vuosina, etenkin entisestään kehittyneiden tietojenkalasteluviestien myötä. Lisäksi tekoälyn käyttöönottoon liittyy riskejä mm. GDPR:n asianmukaisesta noudattamisesta. Henkilökuntaa on ohjeistettu tekoälyn tietoturvariskeistä, henkilötietoja sisältävien asiakirjojen vieminen järjestelmään on kielletty ja aineistojen osalta hyödynnettävissä ovat ainoastaan julkiset asiakirjat. Henkilöstön kouluttaminen tekoälyn liittyen jatkui vuonna 2025.

Kuntatalouden osalta tuleviin vuosiin sisältyy paljon epävarmuustekijöitä ja muutoksia, joiden vaikutuksia ei ole mahdollista arvioida ennakkoon mm. valtionosuusuudistus sekä sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen vaikutukset. Lisäksi yksi merkittävä epävarmuustekijä on TE-uudistuksen rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämiseen. TE-uudistuksen rahavirrat seuraavat työllisyystilanteen kehitystä viiveellä, jolloin vaikutus kuntatalouteen tulee myös viiveellä. Hankintalain uudistus aiheuttaa toteutuessaan in-house-yhtiöiden omistuosuuksien uudelleenjärjestelyjä, josta tulee väistämättä aiheutumaan kustannusvaikutuksia kunnille. Lisäksi haasteita tulevat todennäköisesti aiheuttamaan sopivien palveluntarjoajien löytäminen pienemmille yksiköille sekä riittävän hankintaosaamisen turvaaminen.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallinnointiin käytettävän EURA 2021-järjestelmän ongelmat ovat jatkuneet vuonna 2025 ryhmähankkeiden osalta. Ryhmähankkeiden muutoshakemukset tulivat mahdolliseksi järjestelmässä vasta syksyllä 2024, jolloin suurin osa ryhmähankkeista joutui odottamaan muutospäätöksen voimaantulon, ennen kuin ensimmäisten maksatushakemusten jättäminen käsittelyyn onnistui. Haasteita on osaltaan asettanut tuen maksamista koskevan ohjeistuksen jatkuva päivittyminen.

Valtion aluehallinnon uudistus muuttaa rahoittajien toimintatapoja. Toimiva koordinaatio ja rahoituksen kohdentamisen keskustelut voivat heikentyä, mikäli maakunnallisia yhteisiä prosesseja jää pois uudistuksen vuoksi. Se voi pahimmillaan johtaa päällekkäiseen rahoitukseen ja asiakaspalvelun heikentymiseen.

Maakuntakaavoitusta ohjaava lainsäädäntö on ollut muutoksen kohteena jo vuodesta 2018 alkaen. Hallitusohjelmien vaihtuessa uudet tavoitteet lainsäädännön kehittämisessä ovat johtaneet Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuuden pirstaloitumiseen lukuisiin erillisiin lakeihin, joihin tehtävät korjaukset ja korjausten muutokset hankaloittavat ajantasaisen lainsäädännön kokonaisuuden hahmottamista. Tämä heijastuu epävarmuustekijänä pitkäjänteiseen alueidenkäytön suunnitteluun.

Tietomallipohjaiseen suunnitteluun siirtyminen 1.1.2029 mennessä haastaa muuttamaan maakuntakaavoituksen suunnittelutapaa, vaatii henkilöstön kouluttamista ja aiheuttaa epävarmuutta liiton taloudelle, koska tietomallipohjaisen suunnittelun työkaluja, ohjelmistoja, vasta kehitetään. Niiden kustannusvaikutusten suuruudesta ei ole arvioita. Ohjelmistoja kehitetään parhaillaan pilottihankkeissa maakuntien liittojen ja kahden toimijan kanssa Ympäristöministeriön rahoittamissa kumppanitestaushankkeissa. Yksinomaan Suomen

18 maakunnalle räätälöitävillä suunnittelujärjestelmien lisäosille ja lisenssien laajennuksille sekä palvelinten ylläpidolle voidaan ennakoida kertyvän kustannuksia.

Aluesuunnittelussa myös toimintaympäristön nopeat muutokset haastavat osaltaan maakuntakaavoitusta. Maakuntakaavoitukseen kaivataan yleispiirteisyyttä ja strategisuutta, ja toisaalta, yhteensovittavaa ohjautuvuutta, jota maakunnan tai valtakunnan laajuisesti ei tehdä millään muulla kaavatasolla.

Energiamurrokseen liittyvät maakuntakaavan ratkaisut ovat olleet viimevuosina näkyvästi esillä ja myös suuren yleisön huomion kohteena. Sosiaalista hyväksyttävyyttä edistetään avoimella ja vuorovaikutteisella kaavoitusprosessilla.

1.2 Selonteko maakuntaliiton sisäisen valvonnan järjestämisestä

Maakuntahallitus toteaa, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta on järjestetty liitossa asianmukaisella ja riittävällä tavalla. Tilikaudella ei ole havaittu olennaisia puutteita sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan järjestämisessä. Hallinnon riskien osalta liitolla on vahinkovakuutus.

Liiton sisäinen tarkastus on suhteutettu liiton toiminnan laajuuteen ja riskeihin. Ulkoisesta tarkastuksesta on tilikaudella vastannut tilintarkastajayhteisö KPMG Oy. Tilintarkastuspalvelut kaudelle 2026–2029 kilpailutettiin kesällä 2025, ja maakuntavaltuusto valitsi tilintarkastajaksi KPMG Oy:n.

Valtion varojen osalta ulkoisesta tarkastuksesta vastaa Valtiovarainministeriö ja viime kädessä EU-komissio. Liiton toimeksiannosta liiton tilintarkastaja suorittaa pyydettyinä tarkastuksia rahoitusta saaneiden projektien osalta. Tilintarkastajan suorittamassa sisäisessä valvonnassa havaituista epäkohdista annetaan selonteko välittömästi tai osavuosisiraportin yhteydessä maakuntahallitukselle. EU-hankkeiden, kansallisten hankkeiden ja omien hankkeiden kohdalla liitossa noudatetaan voimassa olevan ohjelmakauden hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvausta (HVJ) sekä TEM:n ohjeistusta. HVJ-kuvaus on päivitetty vastaamaan EU-ohjelmakautta 2021–2027.

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu maakuntavaltuuston hyväksymiin periaatteisiin sekä hallintosääntöön. Maakuntahallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Maakuntajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanosta ja valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niiden raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti. Johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueillaan sekä niihin liittyvästä raportoinnista. Sisäisen valvonnan toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan päävastuualueittain osavuosisiraportissa (30.6.) sekä tilinpäätöksessä.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 9.6.2014, ja niitä on täsmennetty hallintosäännössä. Hallintosääntöä on päivitetty maakuntavaltuuston päätöksellä 13.6.2023 vastaamaan kuntalain vaatimuksia ja liiton toiminnan muutoksia. Lisäksi maakuntavaltuusto päätti 17.11.2025 hallintosäännön muutoksesta, jonka mukaan EU:n ja alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 2021–2027 rahoituspäätösten ratkaisuväliltä siirrettiin aluekehitysjohtajalle. Maakuntahallitus on hyväksynyt päivitetyn Sisäisen valvonnan yleisohjeen kokouksessaan 24.8.2020. Liitossa on Sisäiset toimintaohjeet – toimintotapa toimia -ohjeistus, jossa on mm. johtamiseen, asianhallintaan, työaikaan, tehtävän vaativuuden arviointiin, lomakäytäntöihin, hankintakäytäntöihin, tiedotus- ja viestintäkäytäntöihin ja muihin yhteisiin toimintaperiaatteisiin liittyviä käytännön toimintaohjeita henkilöstölle.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen****TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 376	3 482
Toimintakulut	-3 327	-3 619
Toimintakate	49	-137
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9	9
Muut rahoitustuotot	1	0
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	59	-128
Poistot ja arvonalentumiset		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	59	-128
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)	111	305
Tilikauden ylijäämä	170	177
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	101,48 %	96,21 %

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	59	-128
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	59	-128
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	-177	-207
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	111	305
Saamisten muutos	-37	302
Korottomien velkojen muutos	-60	-102
Rahoituksen rahavirta	-163	299
Rahavarojen muutos	-104	171
Rahavarat 31.12.	1 680	1 784
Rahavarat 1.1.	1 784	1 613
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan rahavirran kertymä 5 vuodelta	565	671
Kassan riittävyys, pv	184	180

Kassan riittävyys (pv) = 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

1.4 Rahoitusasema ja sen muodostuminen

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	10	10
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	10	10
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5 740	9 203
Valtion toimeksiannot	4 205	7 854
Muut toimeksiannot	1 535	1 349
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 179	2 247
SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset	499	463
Myyntisaamiset	22	13
Muut saamiset	28	28
Siirtosaamiset	450	421
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 680	1 784
Pankkitilit	1 680	1 784
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 930	11 460
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 418	1 425
Peruspääoma	31	31
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 394	1 424
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 217	1 217
Tilikauden ylijäämä	170	177
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 740	9 203
Valtion toimeksiannot	4 205	7 854
Muut toimeksiantojen pääomat	1 535	1 349
VIERAS PÄÄOMA	772	832
Lyhytaikainen		
Ostovelat	38	62
Muut velat	57	58
Siirtovelat	676	712
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 930	11 460
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	18,48 %	12,78 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15,36 %	15,07 %
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	1 387	1 394
Lainakanta 31.12. 1000 €	0	0
Lainat ja vastuut, 31.12.	96	98
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

Omavaraisuusaste, % = 100 * Oma pääoma / Koko pääoma (=vastattavien loppusumma) - Ennakkotulot

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (Vieras pääoma - Ennakkotulot) / Käyttötulot

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

1.5 Kokonaistulot ja -menot

<u>TULOT</u>	1 000 €	<u>MENOT</u>	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	3 376	Toimintakulut	3 327
Korkotuotot	9	Korkokulut	0
Muut rahoitustuotot	<u>1</u>	Muut rahoituskulut	0
Investoinnit		Investoinnit	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investointimenot	0
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	<u>177</u>
	<u>3 386</u>		<u>3 504</u>

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = (3386 - 3504) -118

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = ((-104)-14) -118

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen rahastokirjauksia oli 58 792,18 euroa. Pohjois-Savon kehittämisrahaston tulojen ja menojen erotus on lisätty tulokseen rahaston muutoksena sen tulosvaikutuksen poistamiseksi. Rahaston lisäys oli 111 472,00 euroa, minkä jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 170 264,18 euroa.

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 170 264,18 euroa siirretään oman pääoman tilikauden ylijäämä -tilille.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Päävastuualueiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta laaditaan sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti kaksi kertaa vuodessa raportit siten, että 30.6. tilanteesta annetaan osavuosisraportti maakuntahallitukselle viimeistään elokuussa ja koko vuotta koskeva raportointi tehdään tilinpäätöksessä.

Tavoitteet ja toimenpiteet on johdettu Pohjois-Savon liiton strategisista painopisteistä.

Toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan asteikolla 0–5.

Tavoite on toteutunut: tavoite on saavutettu tai saavuttamatta jääneiden tulosten osuus on vähäinen ja epäolennainen	
Tavoite on toteutunut osittain: vähintään puolet tavoitelluista tuloksista on saavutettu	
Tavoite ei ole toteutunut: tavoite ei ole toteutunut, tai vain alle puolet tavoitelluista tuloksista on saavutettu	
Tavoitetta ei voida arvioida: esim. mittaustulokset valmistuvat myöhemmin tai tavoite on epäselvä	

2.1.1 Aluekehityksen päävastuualue

Vuoden 2025 yksi keskeisimmistä tehtävistä oli Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2026–2029 laadinta. Maakuntasuunnitelmassa asetetaan maakunnan pitkän tähtäimen strategiset tavoitteet ja maakuntaohjelma täsmentää asetetut tavoitteet konkreettisiksi toimenpiteiksi. Maakuntaohjelma myös linjaa maakunnan myönnössä olevan kansallisen ja EU-rahoituksen kohdentamista. Työhön on osallistettu laajasti eri sidosryhmiä ja syksyn 2025 aikana erityisesti uusi maakuntahallitus ja maakuntavaltuusto.

Pohjois-Savon liiton myönnössä ollutta tukea kohdennettiin maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti maakunnan kehittämisen kannalta tärkeisiin hankkeisiin. Tehdyn rahoitusseurannan mukaan maakunnan myönnössä (liitto ja ELY-keskus) ollut kansallinen ja EU-rahoitus on kohdentunut hyvin maakunnan elinkeinopoliittisia kehittämisen kärkiä tukeviin hankkeisiin ja hankekokonaisuuksiin. EU-rahoituksen osalta väliarvioinnin yhteydessä valmisteltu ohjelmanmuutos on vaikuttanut ohjelman toteutukseen pienentämällä myöntövaltuuksia ja se puolestaan on aktivoinut kaikille rahoittajille paljon hakemuksia. Maakunnallisesti on pyritty viestimään aktiivisesti ohjelmanmuutoksesta ja ohjelman rahoitusmahdollisuuksista TKI-toimissa, yritysrahoituksessa ja työllisyyden edistämisessä.

EU:n rahoituskauden 2027+ edunajamistyöhön liittyen valmisteltiin Itä- ja Pohjois-Suomen raportti edellisen EU-kauden vaikuttavuuteen ja tuloksiin liittyen. Raportti julkistettiin vuoden 2025 keväällä. Valmistunutta OECD:n raporttia Euroopan pohjoisista harvaanasutuista alueista (NSPA) tukee myös tulevan EU-kauden edunajamistyötä.

Tavoite	Edistetään maakunnan kasvua, kilpailukykyä ja vetovoimaisuutta maakuntasuunnitelman ja -ohjelman linjausten mukaisesti
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohjois-Savon <i>maakuntasuunnitelman 2040</i> ja <i>maakuntaohjelman 2026–2029</i> valmistelu sitouttavana ja laajamittaisena prosessina. <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan kehittäjäverkoston, innovaatioekosysteemien, yritys-, kunta- ja muiden sidosryhmien haastattelut ja työpajat • Toteutetaan lain edellyttämä suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi • Maakuntahallituksen käsittelet maakuntasuunnitelman ja -ohjelman strategisista valinnoista. • Toteutetaan ympäristövaikutustenarvioinnin ja luonnoksen nähtävillä olo • Toteutetaan lokakuussa 2025 maakuntavaltuuston ja -hallituksen sekä maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) seminaari kehittämislinjauksista ja tavoitteista lausunnolla olleeseen luonnokseen perustuen • Maakuntahallitus hyväksyy luonnoksen ja sen SOVA-arvioinnin • Maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntasuunnitelman ja -ohjelman sekä ympäristöselostuksen marraskuussa ➤ Seurataan tuen kohdistumista maakuntaohjelman ja alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman (AURA) painopisteisiin. ➤ Tuetaan maakunnan elinkeinopoliittisten kärkialojen (älykäs erikoistuminen) kehitystä sekä klusterirakenteen uudistumista sekä edistetty uusia elinkeinopoliittisia avauksia. ➤ Aktivoidaan Pohjois-Savon kuntia, oppilaitoksia, elinkeinoelämää ja muita tahoja kehittämistyössä viestimällä maakunnan strategisista tavoitteista ja rahoitusmahdollisuuksista. ➤ Koordinoidaan maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) ja sihteeristön toimintaa osana maakunnallista EU-ohjelman toteutusta sekä yhteensovitusta muiden rahoitusvälineiden kanssa. ➤ Edistetään Pohjois-Savon kulttuurin ja luovien alojen strategioiden toteutusta yhdessä kumppaneiden kanssa ja koordinoidaan maakunnallista verkostoa. Osallistutaan Itä-Suomen kulttuuriyhteistyöhön.
Tilanne 31.12.2025	<div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <p>Maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma on valmis ja hyväksytty maakuntavaltuustossa. Maakuntaohjelman päivitys on toteutettu laajojen tausta-aineistojen turvin. Aineisto on koottu laajassa yhteistyössä kehittäjäverkoston, innovaatioekosysteemien, yritys-, kunta- ja muiden sidosryhmien kanssa kyselyillä, haastatteluilla ja työpajatyöskentelyssä. Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman laadinnan rinnalla on toteutettu sen ympäristövaikutusten arviointi.</p> <p>Maakuntaohjelman luonnos on käsitelty mm. Maakunnan yhteistyöryhmässä, maakuntahallituksessa ja kuntajohtajien kokouksissa. AURA ohjelman toteutuksen seuranta on toteutettu ja käyty läpi MYRissä ja maakuntahallituksessa.</p>

	<p>Älykkään erikoistumisen strategian painopisteitä on tuettu. Kuntien elinvoimatyötä tukevat hankkeet on nostettu rahoitushaun painopisteeksi. Maakunnan yhteistyöryhmän työtä on kehitetty elinvoimatyön koordinaation vahvistamiseksi. Voimassa oleva Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma 2025–2026 todettiin ajantasaiseksi eikä sitä päivitetty vuonna 2025. Kulttuurin verkostotyötä on edistetty maakunnassa ja tuotu osaksi maakuntaohjelman luonnoksen painopisteitä.</p> <p>Pohjois-Savon kulttuurin ja luovien alojen työryhmä on valmistellut kevään aikana uuteen maakuntaohjelmaan matkailun, luovan talouden ja kulttuurin kehittämissisältöjä. Itäsuomalaisten kumppanien kanssa on valmisteltu syyskuussa pidettävän Itä-Suomen kulttuurifoorumin ohjelmaa. Lisäksi on oltu aktiivisesti valmistelemassa syksyllä 2025 avautunutta valtakunnallista Kulttuuripankki-verkkopalvelua.</p> <p>Maakunnan yhteistyöryhmän työtä on kehitetty elinvoiman kehittämistä tukevammaksi ja uudistettu asiantuntijoiden roolia työskentelyssä.</p> <p>Korona-ajalta periytyneitä työtapoja on purettu hallinnollisen työn vähentämiseksi.</p> <p>Kuntajohtajien tilannetietoa rahoituksen kohdennuksesta on lisätty.</p> <p>C2Lab -työskentely toteutettiin Pohjois-Savossa. Se lisäsi yhteistyötä ja kansainvälistymistä, jossa yritykset, TKI-toimijat ja julkinen sektori rakentavat uusia kumppanuuksia ja ratkaisuja alueen kilpailukyvyyn vahvistamiseksi valituilla vahvuusaloilla. Uutena kokonaisuutena Pohjois-Savo tuotti ohjelmaan kokonaisturvallisuuden osaamista.</p> <p>Pohjois-Savon kulttuurin ja luovien alojen työryhmä (POLKU) on koontanut yhteen kulttuuri- ja luovien alojen toimijat, kehittäjät ja rahoittajat. Työryhmän tavoitteena on vahvistaa alan toimintaedellytyksiä, lisätä yhteistyötä ja edistää kulttuurin merkitystä osana alueen elinvoimaa ja hyvinvointia.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ POLKU-työryhmä kokosi maakuntaohjelmaan matkailun, luovan talouden ja kulttuurin sisältöjä. Lisäksi ryhmä järjesti hanketyöpajan kulttuurialan toimijoille. ➤ Itä-Suomen maakuntaliittojen puheenjohtajana Pohjois-Savon liitto koordinoi Itä-Suomen kulttuurifoorumin järjestelyjä. Lisäksi vuoden aikana kutsuttiin koolle kuntien, maakuntaliittojen, ELY-keskuksen ja Taiteen edistämiskeskuksen edustajia keskustelemaan kulttuurin kehittämisestä alueella ja julkisten organisaatioiden muuttuvista rooleista. ➤ Pohjois-Savon liitto valmisteli Itä-Suomen neuvottekunnalle yhteistyölinjaukset kulttuurialan kehittämisessä.
--	---

Tavoite	Kohdennetaan rahoitusta maakunnan suunnitelmien ja ohjelmien mukaisesti
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Edistetään maakunnan kehitystä, kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä vetovoimaa myöntämällä tukea vaikuttaville kehittämis- ja investointihankkeille ➤ Toteutetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) hakuja ja viestitään niistä laajasti eri välineitä hyödyntäen maakunnallisille toimijoille. ➤ Viestitään käytettävissä olevasta kansallisesta hankerahoituksesta eri välineitä hyödyntäen maakunnan kehittäjille ➤ Myönnetään tukea käytettävissä olevista kansallisista rahoituksista sekä EAKR- ja JTF- rahoituksista maakuntaohjelman mukaisesti ➤ Hoidetaan EU-ohjelmakauden 2014–2020 sulkemiseen liittyvät tehtävät

Tilanne 31.12.2025	 <p>Pohjois-Savon liitossa on toteutettu kevään Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR)- ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) -haut ajalla 17.1.2025-4.4.2025. Haun hakuinfossa 27.1.2025 oli 100 osallistujaa. Lisäksi avattiin syksyn EAKR- ja JTF-haut ajalle 13.6.2025-15.10.2025. Näiden hakujen haun hakuinfossa 17.6.2025 oli 102 osallistujaa. Edellä mainituista hauista on viestitty useaan otteeseen liiton uutiskirjeessä, liiton verkkosivuilla, rakennerahastot.fi -sivuilla, maakunnallisella laajalla sähköpostijakelulla ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>EAKR-tukea on myönnetty 25 hankkeelle yht. 6,52 milj. € (hankkeiden kokonaiskustannukset yht. 9,06 milj. €). JTF-tukea on myönnetty 19 hankkeelle yht. 4,32 milj. € (hankkeiden kokonaiskustannukset yht. 5,88 milj. €).</p> <p>Tukea kansallisista rahoituksista on myönnetty seuraavasti: Pohjois-Savon kehittämisrahasto: 10 hankkeelle yhteensä 335194 € (kokonaiskustannukset 1,37 milj. €), AKKE (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen): yhdelle hankkeelle 36 386 € (kok.kust. 59 144 €). AIKO (Alueelliset innovaatiot ja ko-keilut): 5 hankkeelle yhteensä 298 808 € (kok. kust. 303511 €).</p> <p>Kansallisesta hankerahoituksesta on viestitty liiton verkkosivuilla, uutiskirjeessä ja sosiaalisessa mediassa.</p> <p>Kaikkienensa tukea on myönnetty yhteensä 11,55 milj. € (hankkeiden kokonaiskustannukset yht. 16,74 milj. €). Kaikki rahoitetut hankkeet edistävät maakuntaohjelman toteuttamista. Rahoitetut hankkeet esitetään puolivuositain ilmestyvässä rahoitustiedotteessa liiton verkkosivuilla: www.pohjois-savo.fi/hankerahoitus/rahoitetut-hankkeet.html</p> <p>Eniten tukea sai Savonia ammattikorkeakoulu (2,2 miljoonaa euroa). Yli miljoonan tuet saivat myös Luonnonvarakeskus (1,5 miljoonaa euroa) ja Suonenjoen kaupunki (1,5 miljoonaa euroa). Organisaatiotyyppittäin eniten tukea myönnettiin kunnille (10 kuntaa). Tukea saaneiden joukossa oli myös mm. korkeakouluja, tutkimuslaitoksia ja 2.asteen oppilaitoksia, kehitysyrityksiä ja yhdistyksiä.</p> <p>Uutena maakunnallisena avauksena käynnistettiin Navitas Kehitys Oy:n hallinnoima Film Savo -hanke, jossa valmistellaan ja pilotoidaan Pohjois-Savon AV-tuotantokannustinta. Tavoitteena on vahvistaa maakunnan kilpailukykyä ja näkyvyyttä elokuvien ja TV-tuotantojen kuvausalueena sekä houkuttaa audiovisuaalisia tuotantoja Pohjois-Savoon. AV-tuotantokannustimen avulla pyritään kasvattamaan tuotantojen aluetaloudellisia vaikutuksia ja edistämään luovan talouden sekä matkailun ekosysteemin kehittymistä.</p> <p>Kehitettävää löytyy vielä rahoituksen käytettävyyden edistämisessä, hankkeiden vaikuttavuuden ja maakunnallisen tarpeen varmistamisessa.</p> <p>Tarvetta on vahvistaa maakunnallisesti erityisesti ESR+ rahoituksen kohdentumista työllisyyteen, työllisyyden edistämiseksi ja kuntien uuden työllisyydenhoidon</p>
-------------------------------------	---

	tehtävän tukemiseksi. EU-ohjelmakauden 2014–2020 sulkemiseen liittyvät tehtävät on hoidettu loppuun.
--	--

Tavoite	Edistetään maakunnan kilpailukykyä vahvistavia kansallisia ja kansainvälisiä kehittämishankkeita
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vahvistetaan ylimaakunnallisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia toteuttamalla Itä- ja Pohjois-Suomen älykkään erikoistumisen strategiaa ja edistämällä alueen toimijoiden osallistumista älykkään erikoistumisen kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistyöverkostoihin. ➤ Edistetään klustereiden ja ekosysteemien kansainvälistä verkottumista. ➤ Viestitään kansainvälisistä rahoitusmahdollisuuksista maakunnan kehittäjille sekä tuetaan kuntia niiden kansainvälisessä verkottumisessa ja kehittämistyössä.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Vanguard Initiative-verkoston toimintaa on esitelty maakunnan TKI-sidosryhmille helmikuussa 2025. Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa on laadittu huhtikuussa maakunnallinen Vanguard-profiili ja –toimintasuunnitelma, joilla edistetään maakunnan toimijoiden osallistamista pilotteihin sekä Itä- ja Pohjois-Suomessa Vanguard-jäsenyydelle vuodeksi 2025 asetettujen kriteerien saavuttamista. Itä- ja Pohjois-Suomi irrottautui Vanguard yhteistyöstä toiminnan osoittauduttua vaikeasti hyödynnettäväksi.</p> <p>Itä- ja Pohjois-Suomi valittiin mukaan EU:n uuteen <i>Preparatory Action on Innovation for Place-Based Transformation</i> -aloitteeseen ja työskentely alkoi lokakuun alussa. Mukana on viisi maakuntaa: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu ja Lappi. Ne tekevät yhteistyötä Euroopan komission yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) ja muiden eurooppalaisten alueiden kanssa. Hanke on laaja, ja siihen osallistuu noin 240 aluetta eri puolilta Eurooppaa. IP-alueen hakemus keskittyy kiertotalouden edistämiseen (<i>Achieving Circularity</i>) osana <i>Experimentation Journeys</i> -kokonaisuutta. Tavoitteena on yhdessä muiden alueiden kanssa kehittää, testata ja ottaa käyttöön uusia kiertotalousratkaisuja, jotka tukevat kestävästä kasvusta vihreää siirtymää.</p> <p>Avattu Itä- ja Pohjois-Suomen älykkään erikoistumisen strategiaan pohjautuva kuuden IP-maakunnan välinen ylimaakunnallinen EAKR-haku 2.6.-12.12.2025 (valmisteluvastuu Pohjois-Savon liitolla). Haku vahvistaa ylimaakunnallisia kumppanuuksia. Hakuun saapui 15 osahakemusta, jotka muodostavat 6 maakuntien välistä hankekokonaisuutta.</p> <p>KV-rahoituksen hyödyntämiseksi maakunnan tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden ja kehittämissyhtiöiden resursseja ja osaamista on edelleen kehitettävä alueen pk-yri-tysten kilpailukykyyn vahvistamiseksi.</p> <p>Pohjois-Savon liitto on puoltanut kansainvälisiin rahoitushakuihin kohdistettuja hakemuksia tai lupautunut mukaan yhteistyökumppaniksi silloin kun hakemusten sisällöt ovat vastanneet Pohjois-Savon aluekehittämisen strategisia linjauksia.</p>

	Hankkeiden toimintaa on seurattu tai niihin on osallistuttu aluekehitysviranomaisen roolissa, millä on edistetty etenkin klustereiden ja ekosysteemien kansainvälistä verkottumista esim. European Cluster Collaboration Platformin tilaisuuksissa.
--	---

Tavoite	Osaamisen kehittäminen, TKI-toiminnan vahvistaminen ja maakunnallinen ennakointi
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koulutus- ja työvoimatarpeen ennakkoinnilla tuetaan maakunnan kilpailukykyä ja työvoiman saatavuutta. Tilastotuotannolla ja ennakkoinnilla tuetaan myös maakunnan edunajamista. ➤ Kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden sisältöjä korostetaan TKI-toiminnan edistämässä ja ennakointityössä. ➤ Ylläpidetään koko maakuntaa palvelevaa ennakointi- ja tilastopalvelusivustoa (Foresavo), jota kehitetään tarpeen mukaan. ➤ Vastataan sidosryhmien tilasto- ja tietopyyntöihin ➤ Laaditaan aluetaloukselvaukset sekä tarvittaessa teemakohtaisia kehittämissuunnitelmia.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Ennakoinnin integraatio Pohjois-Savossa hanke on päättynyt ja sen tuloksia on hyödynnetty maakunnallisen ennakoinnin kehittämisessä ja työn organisoimisessa. Pohjois-Savon liitto järjesti toukokuussa 2025 lisäalustuksen kansallisen alue-ennakointiseminaarin teemalla ”Tiedolla johtaminen alueellisen kokonaisturvallisuuden tekijänä”. Ennakoinnin kehittäminen kytkeytyy tiiviisti kokonaisturvallisuuden hankkeissa tehtävään työhön juuri tietojohtamisen kautta.</p> <p>Ennakointityötä on tehty vajailla henkilöresursseilla. Keskeiset tehtävät tehty ja aluetaloukselvaukset tehty. Foresavon päivitykset on tehty ja uudistettu sisältöjä. Ennakointi- ja muun tuotetun aineiston hyödyntämistä ja kuntien strategiatyöhön osallistumista tietojohtamisen tukena on tarve edelleen kehittää. Tavoitteena on vahvistaa maakunnan liiton tietojohtamisen osaamista ja tuotteistaa siihen liittyviä palveluja erityisesti kuntien käyttöön. Foresavo on kehitetty mm. julkaisemalla sivustolla monipaikkaisuuteen liittyvää dataa. Ennakointi- ja tietojohtamisen kehittämistä on pystytty tekemään tavoitteisiin nähden liian vähän.</p>

Tavoite	Sidosryhmäyhteistyön edistäminen ja vaikuttamistyö
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vaikutetaan kansallisiin ja EU-tason politiikkalinjauksiin maakunnallisesti, ylimaakunnallisesti ja EU-tasolla (mm. koheesio politiikka sekä metsä- ja maatalouspolitiikka): Itä- ja Pohjois-Suomi-yhteistyö (IP-alue), Euroopan pohjoisten harvaanasuttujen alueiden yhteistyö (NSPA), suorat yhteydet maan hallitukseen, virastoihin ja EU-toimielimiin (komissio, neuvoston sihteeristö, Euroopan parlamentti, Alueiden komitea), aluepolitiikasta päättäviin elimiin ja työryhmiin. ➤ Vahvistetaan ylimaakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä alueiden kehittämisessä hyödyntämällä olemassa olevia sekä kumppaneiden verkostoja ➤ Yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa vaikutetaan alueen koulutustarjontaan, mm. tukemalla Itä-Suomen yliopiston DI-koulutuksen vakiinnuttamista sekä edistämällä korkeakoulujen aloitus- paikkojen säilymistä

	<p>ja edistämällä toisen asteen ammatillisen koulutuksen englanninkielisiä tutkinnonanto-oikeuksia ja koulutuksen rahoitusta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Edistetään Itäisen Suomen ohjelman mukaisia toimenpiteitä maakunnallisesti sekä ylimaakunnallisena yhteistyönä vaikuttamalla Suomen hallituksen keskeisiin ministereihin Itäisen Suomen ohjelman toimeenpanon ja rahoituksen varmistamiseksi.
<p>Tilanne 31.12.2025</p>	<p></p> <p>IP-alueen yhteistyötä tehty laajasti puheenjohtajuuden myötä. Valmisteltu yhteisiä kannanottoja ja pyritty vaikuttamaan aluekehittämisen keskeisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Brysselin matkalla kuntajohtoa viety tapaamisiin Komission ja Suomen lähetystön kanssa. Osallistuttu maakunnan toimijoiden kanssa kv-tapaamisiin erityisesti klusterityön osalta. Itäisen Suomen ohjelman osalta valmistellaan maakunnan toimijoiden tukena esityksiä maakuntaan kohdistuviksi toimiksi. Koulutustarjontaan on pyritty vaikuttamaan edistämällä koulutus- ja tutkimusympäristöjen kehittymistä ja tukemalla maakunnan kannalta keskeisiä koulutusavauksia esimerkiksi ESR+ kautta.</p> <p>Pohjois-Savo on osallistunut Euroopan komission TBM Pilar II -työskentelyyn, jossa mukana oleville alueille tunnistetaan keinoja sopeutua väestömuutokseen. Tutkimuksen ja toimenpidesuosituksia laatii OECD. Työskentely tarjoaa suoria kontakteja sekä OECD:n että DG Region ja kytkeytyy väestömuutostematiikan painoarvoon koheesiopolitiikkaan vaikuttamisessa.</p> <p>Vuosi 2025 oli vahvaa verkostoitumista ja IP-alueen yhteisten aloitteiden ja yhteistyön tukemisen aikaa. Osallistuimme Itäisen Suomen ohjelmaa tukevan AKKE rahoituksen suuntaamiseen ja rahoitushaun avaamiseen.</p> <p>Valmistelimme yhdessä IP-alueen maakuntien kanssa useita kannanottoja ja lausuntoja tulevan ohjelmakauden rahoituksen kohdentamiseen ja vaikuttamiseen erityisesti NSPA tuen varmistamiseksi.</p> <p>Vaikutettiin ohjelmanmuutoksen yhteydessä toteutuvan rahoituksen kohdentumiseen niin ettei rahoitus siirtyisi alueelta pois. Tässä myös osin onnistuttiin.</p> <p>Ainoana Suomen alueena Pohjois-Savo on ollut mukana komission Talent Bosster Mechanism Pillar II:n hankkeessa Helping Regions adapt to Demographic Change, jota toteuttaa OECD. Olemme osallistuneet työskentelyyn 9:n muun eurooppalaisen alueen kanssa ja ottaneet vastaan OECD:n tutkijaryhmän lokakuussa 2025. Tavoitteena on löytää keinoja väestömuutokseen sopeutumiseen.</p> <p>Emännöitiin Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 ohjelman seurantakomitean kokous 11-12.6.2025 Kuopiossa.</p>

Sisäisen valvonnan keskeiset toimenpiteet vuonna 2025:

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän (HVJ) kuvaus päivitetty 25.6.2025.

Monipuolinen, hiilineutraali ja elinvoimainen alue, jossa vahvat arvoketjut, saavutettavuus ja vetovoima tukevat kestävästä kasvusta ja väestömuutokseen sopeutumista.

Aluekehitystyötä tukevat Pohjois-Savon liiton toteuttamat hankkeet

Ennakointitiedon integraatio Pohjois-Savossa –hanke

Ennakointitiedon integraatio Pohjois-Savossa-hankkeella (EIPS) pyrittiin kehittämään ratkaisuja maakunnan työvoimapulaan tuottamalla ajantasaista tietoa määrällisestä ja laadullisesta työvoimatarpeesta. Pääpaino on maakuntaohjelman kehittämisen kärkialoissa. Lisäksi hankkeessa oli tarkoitus ennakoida vihreän siirtymän vaikutuksia Pohjois-Savon toimintaympäristössä.

Kaikki hankkeen toimenpiteet toteutettiin onnistuneesti jo ennen hankeajan päättymistä. Hanke päättyi 28.2.2025.

Alla yhteenveto hankkeen päätoimenpiteiden (3/ 9) toteuttamisesta:

- Toimenpide 1: työvoimatarpeen määrällinen ja laadullinen ennakointi. Määrällinen ennakointi toteutettiin yhteistyössä MDI:n kanssa ja se luo pohjan työvoimatarpeiden ennakoimistyölle jatkossakin. Laadullinen ennakointi toteutettiin noin 50 työnantajan ja TKI-toimijan haastatteluna sekä valtakunnallisten toimijoiden tietoa hyödyntämällä sekä niiden toimintaan integroitumalla. Huomioitavaa kuitenkin todeta, että laadullinen ennakointi koettiin hankkeen toimenpiteiden osalta selvästi haastavimmaksi.
- Toimenpide 2: vihreän siirtymän vaikutus Pohjois-Savon toimintaympäristöön toteutettiin skenaariotyönä noin 100 paikallisen asiantuntijan voimin yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Savonia ammattikorkeakoulun kanssa. Työ jatkuu alueella ELY-keskuksen HIPOVA-hankkeen Horisontin maalaajat –kokeilun kautta.
- Toimenpide 3: maakuntaohjelman kehittämiskärkien ajantasaisuus. Haastatteluissa Pohjois-Savon nykyiset kehittämisen kärkialat nähtiin jatkossakin aluekehityksen kannalta relevantteina. Haastatteluissa kuitenkin mainittiin, että kärkialoja voisi olla sopivaa tarkastella uudistamisen kannalta. Maakuntaohjelman valmistelutyössä on pohdittu metsäteollisuuden sekä biotalouden kärkialojen yhdistämistä bio- ja kiertotalouden -kehittämisen kärkialaksi. Ohjausryhmässä kuitenkin todettiin, että myös kärkialan nimessä olisi tulevaisuudessa hyvä huomioida alueelle erittäin tärkeä metsä.

Kaikki hankkeen tuotokset löytyvät hankesivustolta (<https://foresavo.fi/ennakointitiedon-integraatio-pohjois-savossa-eips/>).

2.1.2 Alueidenkäytön päävastuualue

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kaavatyö saatiin hyväksytyä valtuustossa vuoden 2024 aikana ja kuulutettiin voimaan helmikuussa 2025. Hyväksymispäätöksestä tehtyjen valitusten vuoksi maakuntakaavan 2. vaihe ei saanut vielä lainvoimaa. Vuodesta 2019 vireillä olleesta kaavaprosessista tehtiin alkuvuodesta itsearviointi, jossa työvaiheet, resurssit ja ulkopuoliset ilmiöt analysoitiin.

Maakuntakaavasta tehtyihin valituksiin laadittiin liiton lausunnot helmi-huhtikuussa 2025. Lausuntojen laadimisessa hyödynnettiin juridista neuvonantajaa.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheen kaavaluonnos oli nähtävillä 4.6.-5.7.2025. Palautteita saatiin runsaasti, 134 kpl. Yksityishenkilöiden antaman palautteen määrä oli viranomaisten palautteeseen verrattuna kolminkertainen. Valtaosa palautteesta koski tuulivoimatemaa kriittiseen sävyyn. Kaavaluonnokseen tehtiin muutoksia, ja mm. täydentävä tuulivoimatema jätettiin kokonaisharkinnan perusteella pois. Viranomaiskuuleminen toteutettiin 10.10.-14.11.2025.

Alueidenkäytön päävastuualueella työskenteli kesäkaudella kolmen kuukauden ajan korkeakouluharjoittelija.

Tavoite	Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe tulee voimaan
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voimaantuloon liittyvät toimenpiteet, valmiin kaava-aineiston digitaalinen julkaisu ja painatus. ➤ Mahdollisiin valituksiin liittyvät toimenpiteet. ➤ Kaavaprosessin jälkiarviointi. Kokonaismaakuntakaavan laatiminen kahdessa vaiheessa sekä luonnosvaiheen vaihtoehtojen laatiminen oli suuri ponnistus. Analysoidaan ja dokumentoidaan kaavaprosessin anti. ➤ Linjataan aikaisempaa yleispiirteisemmän ja strategisemmän kokonaismaakuntakaavan (Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. ja 2. vaihe yhdessä) vaikutukset kuntakaavojen lausuntokäytäntöihin. Muutos keskustellaan yhdessä kuntien kanssa (aluerakennetyöryhmä ja kuntatapaamiset).
Tilanne 31.12.2025	 <p>Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe kuulutettiin voimaan valituksista huolimatta 26.2.2025. Valituksiin laadittiin hallinto-oikeuden pyytämät lausunnot määräajassa huhtikuun alkuun mennessä. Valitusten käsittely Itä-Suomen hallinto-oikeudessa on yhä kesken. Riskinä tunnistetaan hallinto-oikeuden päätöksen ennakoimattomuus sekä tulevan päätöksen vaikutus tuleviin maakuntakaavatoihin. Hallinto-oikeuden päätös ei ole välttämättä lopullinen, vaan voi johtaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tehtävään valituslupahakemukseen joko valittajien tai liiton toimesta. Maakuntakaavoituksen www-sivut on viety ajan tasalle ja ajantasainen paikkatieto maakuntakaavan tilanteesta löytyy myös www.paikkatietoikkuna -sivustolta. Kaavaprosessin perusteellinen jälkiarviointi ja analyysi tehtiin alkuvuodesta ja esiteltiin toimiston sisäisessä palaverissa alkuvuodesta.</p>

Tavoite	Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaihe saadaan valmiiksi
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaavaluonnoksen valmistelu tiiviissä vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kanssa alkuvuodesta. Monikanavainen viestintä jatkuu. ➤ Kaavaluonnos asetetaan nähtäville. Luonnosvaiheen kuulemisessa saadun palautteen käsittely ja vastineiden laatiminen. ➤ Kaavaehdotus valmistellaan viranomaisehdotusvaiheen kautta nähtäville syyskaudella. ➤ Uudet luottamishenkilöt perehdytetään maakuntakaavaprosessiin. ➤ Hyväksymiskäsittelyt loppuvuodesta.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Kolmannen vaiheen maakuntakaavaluonnos asetettiin nähtäville 4.6.-5.7.2025. Sen laatimiselle jäi aikaa odotettua vähemmän ja nähtävillä oleva aineisto oli vielä luonnosmainen. Luonnoksen laatimista viivytti 2. vaiheen valituksista hallinto-oikeudelle laaditut lausunnot. Viranomaiskuuleminen järjestettiin 10.10.-14.11.2025. Toinen viranomaisneuvottelu pidettiin 3.12.2025. Kaavaehdotus viimeisteltiin, mutta viimeisten viranomaislausuntojen viipyminen siirsi ehdotuksen nähtävilläolon alkuvuoteen 2026. Hyväksymiskäsittelyt siirtyvät keväälle 2026.</p>

Tavoite	Maakuntakaavoitustarpeiden tunnistaminen
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ajankohtaisten teemojen seuranta ja maakuntakaavoitustarpeiden tunnistaminen. ➤ Siilinjärven kunnan Yara-yleiskaavan käynnistymisen seuranta ja maakuntakaavatarpeen sekä suunnitteluajankohdan hahmottaminen.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Ajankohtaisia teemoja seurataan ja toistaiseksi maakuntakaavan päivitystarvetta ei tunnisteta. Toisin kuin vuoden 2025 maakuntakaavoituskatsauksessa ja toimintasuunnitelmassa on linjattu, Yaraa koskevaa vaihemaakuntakaavaa ei käynnistetä syyskaudella. Muuttuvan alueidenkäyttölain vuoksi maakuntakaavan kaivosalueiden päivitys ei ole kiireellinen. Kaivoksen laajentumisen maankäyttö ratkaistaan kunnan yleiskaavalla. Uusi maakuntakaavoituksen tarve tunnistettiin Leppävirralla, Paukarlahden kohdalla. Alueelle lisättiin maantietukikohdan suojavyöhykkeet maakuntakaavan 3. vaiheeseen loppuvuodesta 2025 viranomaispalautteen perusteella.</p>

Tavoite	Varaudutaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään siirtymiseen
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rakennetun ympäristön Ryhti-tietojärjestelmään (RYTJ) siirtymiseen varautuminen aloitetaan. Lain mukaan maakuntakaavoja koskee siirtyminen 1.1.2029 mennessä. Teknisesti vaativa ja kustannuksia aiheuttava siirtyminen vaatii aikataulutuksen. Siirtymisellä on vaikutuksia maakuntakaavoituksen kustannusten nousuun ja kaavaprosessien hidastumiseen (=aineistojen siirto tietojärjestelmään). ➤ Siirtymän aikataulun suunnittelu ja prosessin käynnistäminen. Siirtyminen vaatii ohjelmistojen hankintatarpeen määrittelyä ja henkilöstön koulutustarpeiden määrittelyä. ➤ Ilmaisiin koulutuksiin osallistutaan vuoden 2025 aikana ja hyödynnetään DigiFinlandin asiantuntijapalveluja.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Vuonna 2025 osallistuttiin koulutuksiin ja vertaistukitilaisuuksiin, sekä seurattiin maakuntaliittojen yhteisten hankkeiden edistymistä ja tuloksia. Varautumissuunnitelmaa ei ole voitu laatia tilanteessa, jossa muiden maakuntien toteuttamista kumppanitestaushankkeiden tuloksia ei ollut saatavilla. Ohjelmistojen kehittäminen on kesken, eikä järjestelmien lisäosien ja ylläpidon kustannuksista ole saatu arvioita.</p>

Tavoite	Liikennejärjestelmän kehittämiseen vaikutetaan monipuolisesti
Toimenpiteet ja mittarit	Vaikuttamisen tueksi laaditaan teemakohtaisia viestintäaineistoja alueellisessa yhteistyössä (Itä- Suomen neuvottelukunta) ja omana työnä. 2025 on tunnistettava ne keskeiset kohteet, joita esitetään esimerkiksi hallitusohjelman teemojen ja elinkeinopoliittisen varauksen rahoituksenkohteiksi. Perusteluviestinnässä painotetaan Itä-Suomen erityispiirteitä sekä liikennejärjestelmän toimintavarmuutta ja kehittämistarpeita.
Tilanne 31.12.2025	

	<p>Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnan liittojen, Savonlinnan ja Pieksämäen kaupunkien sekä Joroisten, Rantasalmen ja Parikkalan kuntien yhteisesti tilaama ”Pieksämäki-Savonlinna-Parikkala raideliikenneselvitys” valmistui ja siitä tiedotettiin toukokuussa 2025.</p> <p>Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakunnan liittojen, Joensuun, Varkauden ja Pieksämäen kaupunkien sekä Liperin ja Heinäveden kuntien yhteisesti tilaama ”Joensuu-Varkaus-Pieksämäki-ratayhteyden kehityspolun” vaikuttamis- ja perusteluviestintäaineisto valmistui heinäkuussa 2025.</p> <p>Savon rataa ja vähäliikenteisiin teihin (ml. yksityistiet) liittyvistä teema-aineistoista sekä Itä-Suomen logistiikkaselvityksen päivittämistarpeesta on keskusteltu eri sidosryhmien kesken. Em. hankkeet ovat käynnistyneet alkuvuodesta 2026.</p> <p>Liikenteen ja saavutettavuuden Itä-Suomen eduskuntavaali- ja hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu tapahtui puheenjohtajamaakuntana Pohjois-Savon liiton koordinoimana. Teemat jatkovalmistelun pohjaksi käsiteltiin Itä-Suomen neuvottelukunnan kokouksessa 10.12.2025.</p>
--	---

Tavoite	Valtakunnallisessa vaikuttamisessa keskitytään suuriin ajankohtaisiin aiheisiin
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaan, Väyläverkon investointiohjelmaan, Väyläviraston suunnitteluohjelmaan ja liikennejärjestelmän strategiseen tilannekuvaan vaikuttaminen Itä-Suomen neuvottelukunnan maakuntien yhteistyönä. Valtakunnallisen vaikuttamisen yhtenä painopisteenä on Itä-Suomen rataliikenteen (ml. poikittaisradat) kehittäminen. ➤ Liikenne 12-vaikuttaminen on keskeistä myös liikennehankkeiden epäselvän rahoitusmenettelyn (Väyläviraston normaali valmistelu vs. Hallitusohjelman investointipaketti) selkeyttämiseksi. Tavoite on varmistaa v. 2025, että investointipaketissa mainitut Pohjois-Savoon kohdistuvat toimet (Savon rata ja VT 5 Leppävirta-Kuopio) voidaan toteuttaa. ➤ Alueidenkäyttölain valmisteluun vaikuttaminen. Hallitusohjelmaan on kirjattu alueidenkäyttölain valmistelu, jossa tavoitteena on keventää maankäytön suunnittelujärjestelmää. Lain valmisteluun osallistutaan erityisesti maakuntien liittojen yhteistyön kautta. ➤ Liitto osallistuu asiantuntijana Kuopion seudun ja valtion MAL-sopimuksen (vuosille 2024–2035) toimeenpanoon vaikuttamalla kaupunkiseudulle tärkeiden tavoitteiden ja hankkeiden toteutumiseen etupainotteisesti.
Tilanne 31.12.2025	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Itä-Suomen viisi maakuntaliittoa antoivat helmikuussa 2025 samansisältöisen lausunnon Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman Liikenne12 luonnoksesta. Itä-Suomen yhteisiä liikenneasioita käsiteltiin Itä-Suomen neuvottelukunnan kokouksessa 21.5.2025. Väyläverkon investointiohjelma ja Väyläviraston suunnitteluohjelma tulevat lausunnon Liikenne12-suunnitelman selontekokäsittelyn jälkeen. Selonteon eduskuntakäsittely alkoi helmikuussa 2026. Väylävirasto on ennakoanut investointiohjelman julkistusajankohdaksi kevään 2026.</p>

	<p>Itä-Suomen viiden maakuntaliiton liikenneasiantuntijat tekivät tiivistä valmisteluyhteistyötä lausuntovalmistelussa, ja ajankohtaistyöpalavereita pidettiin kuukausittain.</p> <p>Pohjois-Savon liitto seurasi tiiviisti pääväylien suunnittelu-, suunnitelmavalmius- ja rahoitustilanteita sekä vaikutti aktiivisesti päätöksentekijöihin, Liikenne- ja viestintäministeriöön ja Väylävirastoon hankkeiden edistymiseksi. Maakuntahallitukselle esitettiin useita kertoja pääväylien suunnittelu- ja toteutustilanteen ajankohtaiskatsauksia.</p> <p>Alueidenkäyttölain sisältöön vaikuttamista on tehty yhteistyössä maakuntaliittojen kanssa. Maakuntahallitus antoi kesäkuussa lausunnon hallituksen esitykseen uudeksi alueidenkäyttölaiksi. Maakuntaliittojen näkemyksiä on huomioitu mm. tuulivoiman etäisyyssäntelyssä, aurinkovoima-alueen kaavoituskynnyksessä sekä maakuntakaavan voimaantulon kuuluttamismahdollisuudessa ennen lainvoiman saamista. Lain valmistelu jatkuu ja voimaantulo viivästyy arviolta alkuvuoteen 2027.</p> <p>Pohjois-Savon liitto on osallistunut aktiivisesti Kuopion seudun ja valtion MAL-kaupunkiseutusopimuksen valmisteluun, toimeenpanoon ja seurantaan. Liiton edustaja on kaikissa MAL-seuturyhmissä.</p>
--	---

Tavoite	Ylimaakunnallinen kehittäminen jatkuu ja syvenee
Toimenpiteet ja mittarit	Vuoden 2024 toukokuussa päättyneessä Viitoskäytävähankkeessa rakennetun toiminnallisen verkostoyhteistyön vakiinnuttaminen ja integrointi jatkuu osana liiton toimintaa. Ylimaakunnallisen yhteistyön laajentaminen ja vahvistaminen. Jatkohankkeen suunnitelma valmistellaan rahoitushakukuntoon alkuvuodesta 2025.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Liiton johtoryhmässä linjattiin joulukuussa 2024, että Viitoskäytävä toiminta herätetään henkiin tekemällä eri sidosryhmille ja osapuolille kysely toiminnan tavoitteista ja muodoista. Uudelleen käynnistyvässä verkostoyhteistyössä ja -toiminnassa päätetään myöhemmin mukana olevien tahojen kesken Viitoskäytävän rahoituksesta ja organisoitumisesta. Viitoskäytävä-kysely toteutettiin 13.6.-8.8.2025. Kyselyn tuloksia käytiin läpi johtoryhmässä ja syyskaudella pidettiin webinaari 6.10.2025. Jatkohanketta ei ole valmisteltu. Viitoskäytävätoimijoita kutsutaan vuosittain yhteisten asioiden äärelle mm. Webinaareihin. Viitoskäytävän yhteistyö on tiivistymässä edunajamisen osalta ylimaakunnallisesti. Tässä pohjana on aikaisempi työ.</p>

Sisäisen valvonnan keskeiset toimenpiteet vuonna 2025:

Alueidenkäytön päävastuualueella toteutettiin alkuvuodesta maakuntakaavaprosessin itsearviointi. Muina sisäisen valvonnan toimenpiteinä on mm. seurattu matkustusohjeen noudattamista.

Omat hankkeet – Pohjois-Savon kokonaisturvallisuuden klusteri

Vuoden 2025 aikana hankkeen toimenpiteisiin lukeutui hankesuunnitelman mukaisesti yritysten tarpeiden kartoittaminen, toimitusketjujen huoltovarmuus, klusterin tietopohjan tarpeiden määrittely sekä klusterin organisaation valmistelu. Klusterin tietojohtoista toimintamallia rakennettiin yhteistyössä ohjausryhmän jäsenorganisaatioista kootun laajan asiantuntijajoukon kanssa. Klusterin organisaation valmisteluun liittyi keskeisesti myös hankesuunnitelman muutos, jossa eurooppalainen verkostoyhteistyö nostettiin toimenpiteenä mukaan.

Hankkeessa toteutettiin laaja yritysten haastattelukierros keväällä 2025 painottuen erityisesti kone- ja metallialan valmistavan teollisuuden yrityksiin. Yrityskierroksen toteutukseen ja tulosten jalkauttamiseen osallistuivat Iisalmen Teollisuuskylä Oy, Navitas Yrityskehitys Oy sekä Savon Yrittäjät. Tuloksia esiteltiin Savon Yrittäjien tilaisuudessa 3.6.2025.

Osana hankkeen toimia Pohjois-Savo liittyi kesäkuussa 2025 osaksi EU komission European Network for Defence-related Regions tiedonvaihtoverkostoa. Samoin käynnistettiin yhteistyö EU komission kanssa eurooppalaisen klusteriyhteistyön aktivoimiseksi kokonaisturvallisuuden tematiikassa.

Tämän työn tuloksena järjestettiin Kuopiossa 29.-30.10.2025 Clusters Collaboration Lab (C2Lab) yhteistyössä Kuopion vesiklusterin kanssa. Tapahtumaan osallistui noin 50 asiantuntijaa Suomesta ja eri Euroopan maista. Niin ikään käynnistettiin Thematic Smart Specialisation Partnership (TSSP) verkostoaloitteen valmistelu ”Comprehensive Security for Resilient Value Chain”. Aloite esiteltiin maakuntahallitukselle 15.12.2025.

Syksyllä 2025 järjestettiin hankkeen mittava verkostotapahtuma Rautavaaran Metsäkartanolla. Kaksipäiväiseen tapahtumaan osallistui noin 60 hengen monialainen osallistujajoukko edustaen sekä Pohjois-Savoä että useita itäisen Suomen maakuntia. Tilaisuuden aiheita olivat kokonaisturvallisuuden teemat monialaisesti kattaen oikeusvaltion roolin, hyvinvoinnin ja turvallisuuden yhteydet, energiamurroksen haasteet, rajaturvallisuuden, kulttuurin merkityksen yhteiskunnan resilienssille, kansallisen turvallisuuden kysymykset sekä yksilön toimeentulon merkityksen kokonaisturvallisuuden rakentumisessa. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Rautavaaran kunnan kanssa.

2.1.3 Hallinnon päävastuualue

Talousarviossa tilivuoden tulokseksi ennakoitiin yli-/alijäämää 0 euroa.

Tilinpäätöksen vuosikate oli 58 792,18 euroa ylijäämäinen. Kun siihen lisätään siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta 111 472,00 euroa, tilikauden ylijäämäksi muodostui 170 264,18 euroa. Kunnilta perittiin maksuosuuksia varsinaiseen toimintaan 2.426.879,00 euroa ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon 264.807,00 euroa.

Hallinnon päävastuualue vastasi toimielintyöskentelystä, kuntayhtymän taloussuunnittelusta ja seurannasta, talous- ja henkilöstöhallinnosta, asiakirjahallinnosta ja arkistotoimesta sekä ICT-, hankinta- ja muista tukipalveluista. Lisäksi hallinto vastasi EU- ja kansallisten hankkeiden maksatuksesta. Hallinto huolehti kuntataloustyöryhmän toiminnasta, kuntien edunajamiseen liittyvistä asiantuntijapalveluista sekä tuki muiden päävastuualueiden vastuulla olevia prosesseja.

Hallinto tuki liiton sisäistä ja ulkoista viestintää. Viestinnällä edistettiin strategian toteutumista, tehtiin liiton toimintaa näkyväksi sekä vahvistettiin myönteistä mielikuvaa liitosta ja maakunnasta.

Tavoite	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Riittävät ja oikein kohdennetut henkilöstöresurssit, selkeät sijaistuskäytännöt, tehtävänkuvan tarkastelu sekä tarvittaessa päivittäminen kehityskeskustelujen yhteydessä ➤ Korkeakouluharjoittelijoiden rekrytointi päävastuualueiden tueksi ➤ Työssä kehittymisen edesauttaminen koulutuksen ja asianmukaisten työvälineiden avulla ➤ Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen ➤ Henkilöstöetuuksien tarkastelu ja kehittäminen, osallistuva budjetointi ➤ Henkilöstön tietosuojaosaamisen kehittäminen ➤ Itä-Suomen virkistyspäivien järjestäminen ➤ Viihtyisät työskentelytilat
Tilanne 31.12.2025	<div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <p>Kehityskeskustelut käytiin koko henkilöstön kanssa keväällä 2025. Keskustelujen yhteydessä tarkasteltiin tehtävänkuvia ja päivitettiin niitä tarvittaessa. Myös loppuvuodesta käytyjen YT-neuvottelujen yhteydessä on tarkasteltu henkilöstöresursseja ja niiden riittävyttä liiton toimintaan.</p> <p>Keväällä 2025 perustettiin työryhmä valmistelemaan KVTES:n tasopalkkamallin käyttöönottoa. Uudistus korvasi aiemman tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmän (TVA). Työryhmän esitys palkkamallista käsiteltiin johtoryhmässä, ja uudistus otettiin käyttöön 1.10.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on luoda palkkaukseen rakenne, joka on läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja kannustava.</p> <p>Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys siirtyi uuden valtuustokauden alkuun vuoteen 2026, jolloin se käsitellään yhteistoiminnassa.</p> <p>Henkilöstön tietosuojaosaamista vahvistettiin koulutuksin. Keväällä 2025 koko henkilöstö osallistui koulutukseen, joka käsitteli tietosuojan riskejä tekoälyn</p>

Tavoite	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö
	<p>käyttöönotossa. Henkilöstöä kohdanneet tietoturvapoikkeamat käsiteltiin yhdessä palvelutuottajan kanssa ja niistä informoitiin henkilöstölle ennaltaehkäisevästi.</p> <p>Itä-Suomen maakuntaliittojen virkistyspäivät järjestettiin Kuopiossa 27.-28.5.2025. Päivien sisältö koostui asiapitoisesta osuudesta sekä vapaamuotoisemmista, työhyvinvointia tukevista aktiviteeteista. Osallistujia oli paljon naapurimaakunnista ja päivät olivat onnistuneet saatujen palautteiden perusteella.</p> <p>Henkilöstöetuuksia uudistettiin vuoden 2025 alusta. Aiempi fysikaalinen hoito päättyi 31.12.2024, ja tilalle otettiin käyttöön hierontaa koskeva virike-etuus osana laajempaa etuusratkaisua. Muutos perustui henkilöstökyselyssä esiin nousseisiin toiveisiin.</p> <p>Toimiston työskentelytiloja muokattiin olemassa olevia kalusteita hyödyntäen ja tarpeettomia kalusteita kierrättäen.</p> <p>Korkeakouluharjoittelijan rekrytointi aluesuunnittelun päävastuualueelle toteutui keväällä 2025.</p>

Tavoite	Tiedolla johtamisen ja viestinnän kehittäminen
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mediaseurannan hyödyntäminen osana tiedolla johtamista ➤ Tekoälyn käyttöönotto osana asiantuntija- ja toimistotyötä, työn tuottavuuden parantaminen ➤ Asiantuntija- ja päätösviestinnän kehittäminen ➤ Viestintästrategian- ja periaatteiden laadinta ➤ Sidosryhmäkyselyn toteuttaminen ja sidosryhmäyhteistyö ➤ Päätäjäviestinnän kehittäminen
Tilanne 31.12.2025	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Uuden viestintästrategian ja -ohjeen käyttöönottoa edistettiin järjestämällä henkilöstölle työpaja tammikuussa 2025. Viestintäohje on konkreettinen työkalu, joka auttaa toteuttamaan viestintästrategiaa käytännössä. Ne toimivat yhdessä: strategia määrittelee suunnan ja suuret linjat, kun taas ohje varmistaa käytännönläheisen toteutuksen. Näiden kahden työkalun välinen johdonmukaisuus on keskeistä tehokkaan viestinnän onnistumiseksi sekä niiden soveltamisesta käytäntöön.</p> <p>Mediaseurannan strateginen hyödyntäminen on edennyt, mutta sen kytkentää tiedolla johtamiseen tulee edelleen vahvistaa. Viestinnän tuottamaa mediadataa ja analyysia on tarpeen jakaa ja käsitellä systemaattisesti asiantuntijoiden ja johdon kesken, jotta tieto tukee organisaation oppimista ja toiminnan kehittämistä. Tällä hetkellä hyödyntäminen on vielä osin hajanaista.</p> <p>Asiantuntijaviestinnässä korostettiin, että liiton viestinnässä on tunnistettavissa selkeästi toisistaan erottuvia konteksteja, tarkoituksia ja keinoja. Osa-alueet toimivat usein yhdessä ja menevät päällekkäin. Viestinnän eri muodot eivät ole toisistaan irrallisia, vaan ne tukevat ja täydentävät toisiaan luoden kokonaisvaltaista ja vaikuttavaa viestintää.</p>

	<p>Tekoälyä on otettu käyttöön osana asiantuntija- ja toimistotyötä, ja alustavat vaikutukset työn tuottavuuteen ovat myönteisiä ja sen hyödyntäminen on tukenut asiantuntijatyön tehostamista. Tavoitteen voidaan katsoa pääosin toteutuneen, ja kehitystyö jatkuu edelleen.</p> <p>Sidosryhmäkysely toteutettiin ja tulosten analyysiyhteenveto esiteltiin maakuntahallitukselle toukokuussa. Sidosryhmäkyselyn yksityiskohtainen analyysi ja sen hyödyntäminen strategiatyössä toteutui.</p>
--	---

Tavoite	Ajantasaisen kuntataloustiedon tuottaminen kunnille
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kuntien ja hyvinvointialueiden välisten vuokrasopimusneuvottelujen, hankintalain uudistuksen sekä valtionosuus- ja TE-uudistuksen kuntatalousvaikutusten seuranta ja arviointi ➤ Tilaisuus kuntataloudesta Sanna Lehtosen johdolla ➤ Yhteistapaaminen Pohjois-Karjalan kuntataloustyöryhmän kanssa
Tilanne 31.12.2025	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Kuntataloustyöryhmä kokoontui viisi kertaa. Kunnille tuotettiin ajantasaista taloustietoa mm. valtionosuuksista ja kuntien tilinpäätöksistä. Kuntien talouteen liittyviä uudistuksia seurattiin mm. sote-kiinteistöihin liittyvien kysymysten sekä hankintalain uudistuksen osalta. Kuntataloustyöryhmä valmisteli yhteisen kannanoton hyvinvointialueen ja kuntien tuleviin sote-vuokrasopimusneuvotteluihin. Pohjois-Savon kuntien talousvastaaville järjestettiin 13.5. tilaisuus kuntatalouden ajankohtaisista teemoista. Tilaisuuden veti Kuntaliiton kuntatalousasioiden johtaja Sanna Lehtonen. Lisäksi kuntataloustyöryhmä kokoontui Pohjois-Karjana kuntataloustyöryhmän kanssa yhteiseen tapaamiseen Kuopion Luolaan 12.9. Tilaisuuden aiheita olivat Kuntien ja hyvinvointialueiden väliset vuokrasopimusneuvottelut (alustajana Mikko Simpanen, Kuntaliitto), Valtionosuusuudistus (alustajana Kati Jussila, Valtiovarainministeriö) ja TE-alueiden toiminnan käynnistäminen (alustajana Mikko Mehtonen, Kuntaliitto).</p>

Tavoite	Vaikuttamistyön konkretisointi ja näkyväksi tekeminen, vaikuttava sidosryhmäyhteistyö
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vaikuttamistyön tueksi kehitetään maakunnan kehitys- ja tilannekuva-aineistoa. ➤ Jatketaan yhteistyötä poliittisten puolueiden ja etujärjestöjen kanssa järjestämällä infotilaisuuksia ja seminaareja, kuten alue- ja kuntavaalien ehdokasinfoja. ➤ Esitellään maakunnan keskeiset vaikuttamiskohteet ja -aineistot ajantasaisesti ja tasapuolisesti maakunnan ja valtakunnallisen median käyttöön sekä tuotetaan päättäjäaineistoa, joka tukee tavoitteiden ymmärtämistä ja toteuttamista. ➤ Sidosryhmäanalyysissa valikoituneiden tärkeimpien kumppanuuksien kehittäminen, joka kattaa omistajakunnat, muut kuntayhtymät, hyvinvointialueen, Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat sekä elinkeinoelämän- ja työmarkkinajärjestöt maakunnan kokonaisvaltaisen vaikuttamistyön suuntaamiseksi tehokkaasti.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vuorovaikutus keskeisten kansallisten päätöksenteon vaikuttajien kanssa, Pohjois-Savo tunnetuksi valtionhallinnolle ja päättäjille. ➤ Vaikuttaja-akatemia suunnittelu sekä kokoaminen vuonna 2025 ja käynnistys vuonna 2026. Yhteistyön tiivistäminen maakunnan nuorisovaltuuston kanssa. ➤ Savolaisten kirjailijoiden ja maakuntaliiton esille tuominen vaikuttajaverkoston järjestämässä savolaisessa kirjailijaillassa.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Pohjois-Savon tilanne- ja kehityskuva 2025 julkaistiin 10. helmikuuta uutena sisältönä liiton verkkosivuilla (https://www.pohjois-savo.fi/aluekehitys-ja-ohjelmatyo/tilanne-ja-kehityskuva.html).</p> <p>Myös Pohjois-Savo lukuina –datavisualisoinnin (Power BI) kehittämistä on jatkettu (https://www.pohjois-savo.fi/aluekehitys-ja-ohjelmatyo/tilastot-ja-ennakointi.html). Se palvelee kuntia, kehittämisorganisaatioita ja kaikkia toimijoita, jotka tarvitsevat tilastotietoa oman toimintansa suunnittelun ja kehittämisen tueksi. Visualisointia päivitetään säännöllisesti.</p> <p>Maakuntaliiton kunta- ja aluevaali-info järjestettiin aiempien vaali-infojen tapaan yhteistyössä poliittisten piirijärjestöjen kanssa kaikille ehdokkaille avoimena hybriditilaisuutena. Ohjelma koostui liiton tehtävien ja Pohjois-Savon keskeisten vaikuttamisasioiden esittelystä. Infoon ilmoittautui yli 20 ehdokasta, mutta osallistujamäärä jäi tätä vähäisemmäksi.</p> <p>Vuoden 2025 aikana käynnistettiin elinvoimatyön johtoryhmän perustamisen valmistelu, jonka tavoitteena on vahvistaa vaikuttamistyön yhteensovittamista ja tiedon systemaattista hyödyntämistä keskeisten toimijoiden kesken.</p> <p>Savolaisten verkosto kokoontui ensimmäisen kerran 18.3.2025. Tilaisuus tarjosi mahdollisuuden vahvistaa yhteyksiä Pohjois-Savosta lähtöisin olevien välillä sekä keskustella siitä, miten verkosto voisi tukea Pohjois-Savon menestymistä ja vetovoimaa. Verkostolle on perustettu omat some-verkostot (LinkedIn ja Facebook). Tilaisuuden yhteydessä järjestettiin perinteinen savolainen kirjailijailta ja kirjailijavierana oli toimittaja ja kirjailija Matti Rönkä.</p> <p>Vuoden 2025 aikana Pohjois-Savon liitossa valmisteltiin uuden maakunnallisen nuorten vaikuttaja-akatemia käynnistämistä ja hakukuulutus julkaistiin joulukuussa. Akatemian tavoitteena on vahvistaa nuorten osallistumista ja kiinnostusta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen sekä lisätä ymmärrystä päätöksenteosta paikallisella, kansallisella ja eurooppalaisella tasolla. Akatemia on suunnattu 15–29-vuotiaille nuorille kaikkialta Pohjois-Savosta, ja sen sisältöön kuuluu perehtymistä päätöksentekoon, aluehallintoon, viestintään sekä eri tasojen vaikuttajatarinoihin. Kouluttajina toimivat eri alojen asiantuntijat, nuoret vaikuttajat, kokeneet päätöksentekijät sekä Pohjois-Savon liiton asiantuntijat. Pohjois-Savon liitto toteuttaa Vaikuttaja-akatemia yhteistyössä Europe Direct Pohjois-Savon kanssa.</p> <p>Hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhdyspintatyötä on kehitetty Kuntaliiton ja Hyvilin muilla alueilla saamaa kokemusta hyödyntäen, erityisenä painopisteenä</p>

	elinvoimakysymykset. HVA:n ja maakuntaliiton kesken on muodostunut jatkuva tietojen vaihto valtakunnallisen vaikuttamisen kärjistä ja vaikuttamistoimista. Joulukuussa järjestettiin yhteistyössä Kuntaliiton, Hyvilin ja HVA:n kanssa seminaari ja keskustelutilaisuus hyvinvointialueen ja liiton hallituksille, poliittiselle johdolle ja kuntajohtajille. Tilaisuus oli onnistunut ja sen perustella on tiedossa jatkotoimia kumppanuuden vahvistamiselle.
--	--

Tavoite	Onnistunut luottamushenkilökauden vaihdos
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Palautteen kerääminen sidosryhmäkyselyn kautta kauden 2021–2025 luottamushenkilöiltä. ➤ Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen liiton toimintaan sekä järjestelmiin.
Tilanne 31.12.2025	 <p>Luottamushenkilökauden vaihdos toteutui hallitusti, ja perehdytys- ja tukitoimet käynnistyivät suunnitellusti.</p> <p>Luottamushenkilöiltä kerättiin palautetta päätyneeltä toimikaudelta 2021–2025 sidosryhmäkyselyn kautta. Kyselyyn vastanneista 14 (13,6 %) oli kuntien luottamushenkilöiltä. Palautteen perusteella liiton toiminta ja asiantuntijuus arvioitiin hyväksi.</p> <p>Uusi luottamushenkilökausi käynnistyi maakuntavaltuuston nimeämällä kuntien edustajainkokouksessa 4.8.2025. Luottamushenkilöiden perehdyttämiseksi tuotettiin syksyllä 2025 perehdytysvideo, jossa käsiteltiin maakuntaliiton keskeisiä tehtäviä, vastuualueita ja toimintaa. Perehdytys jatkuu tammikuussa 2026 järjestettävässä kaksipäiväisessä seminaarissa.</p> <p>Sähköisen luottamushenkilöjärjestelmän käyttöä laajennettiin kattamaan luottamushenkilörekisterin ja sidonnaisuusrekisterit, ja uuden toimikauden luottamushenkilöitä ohjeistettiin ja aktivoitiin palvelun käyttöön.</p>

Tavoite	Puheenjohtajuusvuosi: Itä- ja Pohjois-Suomen alueen aseman säilyttäminen EU:n Alue- ja rakennepolitiikassa
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sopimuksen mukaisesti järjestetyt hyvin organisoidut kokoukset Itä- ja Pohjois-Suomen toimielimille ➤ Viestintäsuunnitelman ja vuosikellon laatiminen ➤ Itä- ja Pohjois-Suomen alueen vaikuttava yhteistyö ja yhteistyön kehittäminen
Tilanne 31.12.2025	

	<p>Puheenjohtajuus näkyi käytännössä tiiviinä valmistelu- ja vaikuttamistyönä koko vuoden ajan. Maakuntien yhteistyötä koordinoitiin kuukausittain kokoontuneessa johtoryhmässä, jossa valmisteltiin yhteisiä linjauksia, kannanottoja ja EU-vaikuttamisen kärkiviestejä. Pohjois-Savon liiton asiantuntijoilla oli keskeinen rooli yhteisten valmisteluaineistojen kokoamisessa ja maakuntien yhteistyön koordinoinnissa.</p> <p>Itä-Suomen ja Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen neuvottelukunnat kokoon tuivat Helsingissä 21.5. ja 10.12. Osallistujamäärät tilaisuuksiin ovat olleet kiitettävät ja kokousten käytännön järjestelyt, että sisällöt ovat saaneet kiitosta.</p> <p>Sidosryhmäkysely toteutettiin kauden 2021–25 päättäjille huhti- toukokuussa ja sen analyysia on hyödynnetty uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisessä ja strategiatyössä.</p> <p>Itä-Suomen yhteistyön painotukset ja IP-toimintasuunnitelma ovat toimineet puheenjohtajuusvuoden viestintää ohjaavina suunnitelmina sekä vuosikelloina.</p>
--	--

Tavoite	Pohjois-Savon liiton toimiston strategian 2025–2029 päivittäminen
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yhteisesti laadittu konkreettinen strategia osaksi jokaisen työtä ➤ Strategian visualisointi ➤ Pohjois-Savon liiton tehtävän kirkastaminen alue- ja valtionhallinnon uudistamisen aikoina
Tilanne 31.12.2025	 <p>Pohjois-Savon liiton strategiaa päivitettiin selkeäksi kokonaisuudeksi, joka tukee strategisten tavoitteiden toteutumista osana jokaisen työntekijän työtä. Strategia kuvataan selkeänä yhden kuvan visualisointina, joka kokoaa keskeiset tavoitteet ja painopisteet yhteen, ja sen toteuttaminen täsmennetään vuosittain talousarviossa toimenpiteiksi. Päivitystyössä kiinnitettiin erityistä huomiota liiton tehtävän ja roolin kirkastamiseen muuttuvassa toimintaympäristössä, erityisesti alue- ja valtionhallinnon uudistusten aikana, jotta liiton rooli aluekehittämisen asiantuntijana, verkostojen kokoajana ja edunrakentajana säilyy selkeänä ja vaikuttavana.</p> <p>Strategian toteutumista seurataan yhteisillä mittareilla, jotka tukevat toiminnan vaikuttavuuden arviointia ja kehittämistä. Keskeisiä mittareita sidosryhmäanalyysi, henkilöstökysely, rahoituksen seuranta sekä mediaseurannan itsearviointi, joiden avulla saadaan kokonaiskuva liiton toiminnan onnistumisesta, näkyvyydestä ja kehittämistarpeista. Tarvittaessa talousarviossa voidaan käyttää myös muita toimenpidekohtaisia mittareita strategisten tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi.</p>

Tavoite	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessien kehittäminen
Toimenpiteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Toimintaohjeen päivittäminen ja sisäisten prosessien selkiyttäminen ➤ Henkilöstön kouluttaminen
Tilanne 31.12.2025	

Sisäisen valvonnan kehittämistoimenpiteet kohdistuivat operatiivisen toiminnan tarkasteluun päävastuualueittain. Toimintaohjeen päivitys toteutetaan vuonna 2026 uuden luottamushenkilökauden käynnistyttyä.

Sisäisen valvonnan keskeiset toimenpiteet vuonna 2025:

- Tilikauden tarkastuksissa on varmennettu taseessa olevien rahavarojen täsmääminen tiliotteisiin. Lounas- ja virike-edut on täsmäytetty kirjanpidon ja palkkavientien kanssa. Kirjanpitosoitteille (mm. palkanmaksujärjestelmän tuottama kirjanpitoaineisto sekä ostolaskuaineisto) on tehty pistotarkastuksia, ja havaitut virheet on korjattu. Tase-erien täsmäytyksiä on toteutettu säännöllisesti, ja maksuliikenteen seuranta on tehty osana talousprosessien valvontaa. Valvontaa on täydennetty säännöllisellä yhteistyöllä TAHE-palveluntuottajan kanssa, jossa on käsitelty havaittuja poikkeamia ja kehitetty käytäntöjä niiden ehkäisemiseksi.
- Sisäisen valvonnan yleisohjeen mukainen tarkastus on suoritettu, ja siitä on laadittu 7.8.2025 päivätty tarkastuskertomus.
- Loppuvuodesta 2025 on tarkasteltu henkilöstön matkakustannusten korvaamista koskevia käytäntöjä. Tarkastelun tavoitteena on ollut varmistaa yhdenmukaisuus, ajantasaisuus ja ohjeistuksen selkeys. Ohjeistuksen laadinta jatkuu vuonna 2026.

Omat hankkeet – Pohjois-Savon alueellinen suunnittelutyö palvelu- ja toimitilaverkkohankkeessa

Valtion alueellisen palvelu- ja toimipaikkaverkon suunnittelutyössä Pohjois-Savon liitto toimi valtiovarainministeriön esittämän pyynnön perusteella selvitysryhmän puheenjohtajana ja loppuraportin laatijana. Alueellisessa työryhmässä puheenjohtajana toimi maakuntajohtaja ja asiantuntijajäsenenä yhteyspäällikkö. Loppuraportin valtiovarainministeriölle laati hallinnon suunnittelija. Työhön saatiin Valtiovarainministeriöltä 25 000 € avustus, jonka arvoisen työpanoksen liitto käytti tähän tehtävään.

Maksatusviranomaistehtävät 2025 (Toimiston toimenpiteet)

Ohjelmakauden 2021–2027 EAKR- ja JTF-maksatuksia toteutui 276 kpl ja euromääräisesti 18,55 milj. €. Keskimääräinen maksatushakemusten käsittelyaika oli 64 päivää. Ohjelmakaudelle asetettu määräaika maksatushakemuksen käsittelylle on 80 päivää. Paikan päällä varmuuksia koskeva EURA 2021 -järjestelmän osio valmistui vuonna 2025. Henkilöstö on osallistunut varmuuksia koskeviin koulutuksiin, joista viimeisin järjestettiin syyskuussa. Loppuvuonna käsittelyssä oli suuri määrä maksatushakemuksia, joten varmuuskäyntien aloittaminen hankkeisiin siirtyi alkuvuoteen 2026. Hankkeet varmennetaan ohjelmakaudella 2021–2027 riskiperusteisesti. Pohjois-Savon liitto päivitti riskiperusteisen menojen varmentamisen suunnitelman. Valtiovarain controller – toiminnon suorittamia hanketarkastuksia ei kohdistunut hankkeisiin vuonna 2025.

Kansallisten hankkeiden (Pohjois-Savon kehittämisrahasto, Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen = AKKE ja Alueelliset innovaatiot ja kokeilut = AIKO) toteutuneiden maksatusten lukumäärä oli 53 kpl. Euromääräisesti maksatuksia on toteutunut noin 0,86 milj. €.

Europe Direct Kuopio EU-tietopalvelu

Pohjois-Savon liitto solmi Euroopan komission kanssa puitekumppanuussopimuksen Europe Direct -palvelusta vuosille 2026–2030. Suomeen valittiin yhdeksän uutta tiedotuspistettä, joista jokainen saa vuosittain enintään 50 000 euron avustuksen.

Kahdeksan tiedotuspisteistä jatkaa toimintaansa edelliseltä toimikaudelta. Seitsemän tiedotuspisteistä toimii osana maakuntaliittoja. Ne sijaitsevat Kajaanissa, Kuopiossa, Lahdessa, Mikkelissä, Oulussa, Rovaniemellä ja Seinäjoella. Haminan ja Kankaanpään pisteet toimivat Leader-ryhmien isännöimänä.

Europe Direct -tietopalvelun vuosisuunnitelma 2025 toteutui suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Toiminnasta vastaa viestintäasiantuntija.

Tietosuoja, tietoturva ja tiedonhallinta

Pohjois-Savon liitto on huolehtinut tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvien käytäntöjen ylläpidosta ja kehittämisestä. Tämä on sisältänyt muun muassa henkilöstön koulutusta, riskien arviointia, järjestelmien päivityksiä sekä tietoturvaan liittyvien ohjeistusten ja prosessien kehittämistä. Tiedonhallinnan osalta on varmistettu asiakirjojen ja tietoaineistojen asianmukainen käsittely, säilytys ja arkistointi. Tiedonohjaussuunnitelma on päivitetty Kansallisarkiston määräykset ja tiedonhallintalautakunnan suositukset huomioiden. Päivitetyt tiedot tallennetaan tiedonohjausjärjestelmään, joka ohjaa asianhallintajärjestelmää sekä sähköistä arkistoa.

Liiton toimintatapoja ja prosesseja arvioidaan systemaattisesti ja kriittisesti sähköisten toimintamallien kehittämisen ja käyttöönoton edistämiseksi. Panostukset tietoturvaan, järjestelmiin, asiantuntijapalveluihin ja henkilöstön osaamiseen aiheuttavat kustannuksia, mutta samalla ne vähentävät merkittäviä riskejä, kuten tietoturvaloukkauksia, toiminnan keskeytyksiä sekä mahdollisia seuraamusmaksuja ja mainehaittoja. Ennakoiva toiminta tukee kustannusten hallintaa pitkällä aikavälillä.

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) ja tietosuojalain toteutuksen seuraamista varten liitto laatii vuosittain tietotilinpäätöksen, josta käy tarkemmin ilmi organisaatiomme tietojenkäsittelyn nykytila sekä arvio tietosuojan ja tietoturvan toteutumisesta. Tietosuoja, tietoturva ja tiedonhallinta ovat olennainen osa hyvää hallintoa ja riskienhallintaa, ja niillä on välillinen mutta merkittävä vaikutus organisaation taloudelliseen asemaan ja toiminnan luotettavuuteen.

2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen tulosityksiköittäin**

TOIMINTATUOTOT JA -KULUT	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot. %
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
Toimintatuotot	0	0	0	
Toimintakulut	<u>251 964</u>	<u>183 223</u>	<u>-68 741</u>	72,7
Netto	251 964	183 223	-68 741	72,7
TOIMISTO				
Toimintatuotot	2 542 322	2 555 017	12 695	100,5
Toimintakulut	<u>2 147 848</u>	<u>2 065 292</u>	<u>-82 556</u>	96,2
Netto	394 474	489 725	95 251	124,1
RAKENNERAHASTO				
Toimintatuotot	291 000	291 000	0	100,0
Toimintakulut	<u>433 423</u>	<u>426 607</u>	<u>-6 816</u>	98,4
Netto	-142 423	-135 607	6 816	95,2
VARSINAINEN TOIMINTA ELI EDELLISET YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	2 833 322	2 846 017	12 695	100,5
Toimintakulut	<u>2 833 235</u>	<u>2 675 122</u>	<u>-158 113</u>	94,4
Netto	87	170 895	170 808	-
PROJEKTIT				
Toimintatuotot	417 252	265 050	-152 202	63,5
Toimintakulut	<u>418 589</u>	<u>275 140</u>	<u>-143 449</u>	65,7
Netto	-1 337	-10 091	-8 754	-
VARSINAINEN TOIMINTA JA PROJEKTIT YHTEENSÄ NETTO				
	-1 250	160 805	162 055	-
RAHASTOT				
Toimintatuotot	264 807	264 807	0	100,0
Toimintakulut	<u>264 807</u>	<u>376 279</u>	<u>111 472</u>	142,1
Netto	0	-111 472	-111 472	-

Maakuntavaltuustoon nähden maakuntahallitusta sitova taso talousarvion varsinaisessa toiminnassa (=luottamushenkilöhallinto, toimisto ja rakennerrahasto) on näiden tulosityksiköiden yhteenlaskettujen menojen ja tulojen osalta netto (tulot-menot).

NETTO	TA 2025	TP 2025	Ero TA/TP 2025
Varsinainen toiminta	87,00	170 895	170 808

Maakuntahallitukseen nähden sitova taso on jäljempänä määriteltyjen tulosityksikköjen (luottamushenkilöhallinto, toimisto, rakennerrahasto, projektit, rahastot) bruttomenot tulosityksiköittäin.

Pohjois-Savon kehittämisrahaston tapahtumia seurataan erillään liiton tapahtumista.

2.2.2 Tuloslaskelma tulosityksittäin sekä koko liitto

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Luottamushenkilöhallinto

	Talousarvio, €	Toteuma, €	Tot-%	Poikkeama, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-145 558,00	-101 544,31	69,76	44 013,69
Palvelujen ostot	-100 556,00	-73 116,90	72,71	27 439,10
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-350,00	-2 815,55	804,44	-2 465,55
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintakulut	-5 500,00	-5 746,34	104,48	-246,34
TOIMINTAKULUT	-251 964,00	-183 223,10	72,72	68 740,90
TOIMINTAKATE	-251 964,00	-183 223,10	72,72	68 740,90
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Korko tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	-36,17	-	-36,17
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,00	-36,17	-	-36,17
VUOSIKATE	-251 964,00	-183 259,27	72,73	68 704,73
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-251 964,00	-183 259,27	72,73	68 704,73

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Toimisto

	Talousarvio, €	Toteuma, €	Tot-%	Poikkeama, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 426 879,00	2 426 879,00	100,00	0,00
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	90 443,00	110 134,09	121,77	19 691,09
Muut toimintatuotot	25 000,00	18 004,38	72,02	-6 995,62
TOIMINTATUOTOT	2 542 322,00	2 555 017,47	100,50	12 695,47
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 534 007,00	-1 482 310,10	96,63	51 696,90
Palvelujen ostot	-421 032,00	-396 671,34	94,21	24 360,66
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-19 030,00	-17 001,41	89,34	2 028,59
Avustukset	-3 100,00	-3 100,00	100,00	0,00
Muut toimintakulut	-170 679,00	-166 209,32	97,38	4 469,68
TOIMINTAKULUT	-2 147 848,00	-2 065 292,17	96,16	82 555,83
TOIMINTAKATE	394 474,00	489 725,30	124,15	95 251,30
Korkotuotot	800,00	8 600,89	-	7 800,89
Muut rahoitustuotot	500,00	1 104,41	220,88	604,41
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-50,00	-208,96	-	-158,96
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 250,00	9 496,34	-	8 246,34
VUOSIKATE	395 724,00	499 221,64	126,15	103 497,64
TILIKAUDEN TULOS	395 724,00	499 221,64	126,15	103 497,64
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	395 724,00	499 221,64	126,15	103 497,64

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Rakennerahasto

	Talousarvio, €	Toteuma, €	Tot-%	Poikkeama, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	291 000,00	291 000,00	100,00	0,00
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	291 000,00	291 000,00	100,00	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-352 368,00	-351 913,36	99,87	454,64
Palvelujen ostot	-52 622,00	-46 697,43	88,74	5 924,57
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 900,00	-1 280,15	67,38	619,85
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintakulut	-26 533,00	-26 715,86	100,69	-182,86
TOIMINTAKULUT	-433 423,00	-426 606,80	98,43	6 816,20
TOIMINTAKATE	-142 423,00	-135 606,80	95,21	6 816,20
Korko tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	-0,59	-	-0,59
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,00	-0,59	-	-0,59
VUOSIKATE	-142 423,00	-135 607,39	95,21	6 815,61
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-142 423,00	-135 607,39	95,21	6 815,61

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Projektit

	Talousarvio, €	Toteuma, €	Tot-%	Poikkeama, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	417 252,00	265 049,59	63,52	-152 202,41
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	417 252,00	265 049,59	63,52	-152 202,41
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-151 224,00	-159 762,62	105,65	-8 538,62
Palvelujen ostot	-230 494,00	-108 437,94	47,05	122 056,06
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0,00	-343,01	-	-343,01
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintakulut	-36 871,00	-6 596,82	17,89	30 274,18
TOIMINTAKULUT	-418 589,00	-275 140,39	65,73	143 448,61
TOIMINTAKATE	-1 337,00	-10 090,80	-	-8 753,80
Korko tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,00	0,00	0,00	0,00
VUOSIKATE	-1 337,00	-10 090,80	-	-8 753,80
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 337,00	-10 090,80	-	-8 753,80

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Rahasto

	Talousarvio, €	Toteuma, €	Tot-%	Poikkeama, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	264 807,00	264 807,00	100,00	0,00
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	264 807,00	264 807,00	100,00	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Palvelujen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustukset	-264 807,00	-376 279,00	142,10	-111 472,00
Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	-264 807,00	-376 279,00	142,10	-111 472,00
TOIMINTAKATE	0,00	-111 472,00	-	-111 472,00
Korkotuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,00	0,00	0,00	0,00
VUOSIKATE	0,00	-111 472,00	-	-111 472,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-111 472,00	-	-111 472,00
RAHASTOJEN LISÄYS TAI VÄHENNYS	0,00	111 472,00	-	111 472,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00	0,00	0,00

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Koko liitto

	Talousarvio, €	Toteuma, €	Tot-%	Poikkeama, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 691 686,00	2 691 686,00	100,00	0,00
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	798 695,00	666 183,68	83,41	-132 511,32
Muut toimintatuotot	25 000,00	18 004,38	72,02	-6 995,62
TOIMINTATUOTOT	3 515 381,00	3 375 874,06	96,03	-139 506,94
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 183 157,00	-2 095 530,39	95,99	87 626,61
Palvelujen ostot	-804 704,00	-624 923,61	77,66	179 780,39
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-21 280,00	-21 440,12	100,75	-160,12
Avustukset	-267 907,00	-379 379,00	141,61	-111 472,00
Muut toimintakulut	-239 583,00	-205 268,34	85,68	34 314,66
TOIMINTAKULUT	-3 516 631,00	-3 326 541,46	94,59	190 089,54
TOIMINTAKATE	-1 250,00	49 332,60	-	50 582,60
Korkotuotot	800,00	8 600,89	-	7 800,89
Muut rahoitustuotot	500,00	1 104,41	220,88	604,41
Korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-50,00	-245,72	-	-195,72
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 250,00	9 459,58	-	8 209,58
VUOSIKATE	0,00	58 792,18	-	58 792,18
TILIKAUDEN TULOS	0,00	58 792,18	-	58 792,18
RAHASTOJEN LISÄYS TAI VÄHENNYS	0,00	111 472,00	-	111 472,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0,00	170 264,18	-	170 264,18

2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	0,00	0,00	0,00	58 792,18	58 792,18
Vaikutus maksuvalmiuteen				58 792,18	

3 Tilinpäätöslaskelmat
3.1 Tuloslaskelmat
3.1.1 Tuloslaskelma koko liitto

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	2 691 686,00	2 691 686,00
Tuet ja avustukset	666 183,68	762 807,96
Muut toimintatuotot	18 004,38	27 085,60
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 375 874,06	3 481 579,56
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 767 118,75	-1 811 111,78
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-282 858,63	-292 229,24
Muut henkilösivukulut	-45 553,01	-31 074,00
Palvelujen ostot	-624 923,61	-676 662,37
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-21 440,12	-23 933,05
Avustukset	-379 379,00	-572 679,00
Muut toimintakulut	-205 268,34	-211 130,05
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 326 541,46	-3 618 819,49
TOIMINTAKATE	49 332,60	-137 239,93
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	8 600,89	9 399,37
Muut rahoitustuotot	1 104,41	87,05
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-245,72	-77,21
VUOSIKATE	58 792,18	-127 830,72
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	58 792,18	-127 830,72
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	111 472,00	304 772,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	170 264,18	176 941,28

3.1.2 Tuloslaskelma tulosityksittäin

	Luott.hlöhallinto ja toimisto 10110-11240	Rakenne- rahasto 20290	Projektit 30356-30439	Edelliset yhteensä	Rahastot 40410	Kaikki yhteensä
TOIMINTATUOTOT						
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 426 879,00	0,00	0,00	2 426 879,00	264 807,00	2 691 686,00
Muut myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuet ja avustukset EU,EAKR,ESR	47 424,00	291 000,00	124 525,85	462 949,85	0,00	462 949,85
Maakunnan kehittämisraha, AIKO, AKKE	46 764,11	0,00	10 236,21	57 000,32	0,00	57 000,32
Kehittämisrahasto	0,00	0,00	105 287,53	105 287,53	0,00	105 287,53
Muut tuet ja avustukset	15 945,98	0,00	25 000,00	40 945,98	0,00	40 945,98
Muut toimintatuotot	18 004,38	0,00	0,00	18 004,38	0,00	18 004,38
	2 555 017,47	291 000,00	265 049,59	3 111 067,06	264 807,00	3 375 874,06
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 358 659,27	-298 588,12	-134 142,87	-1 791 390,26	0,00	-1 791 390,26
Eläkekulut	-213 115,49	-47 359,34	-22 383,80	-282 858,63	0,00	-282 858,63
Muut henkilösivukulut	-34 238,73	-8 078,33	-3 235,95	-45 553,01	0,00	-45 553,01
Henkilöstökorvaukset	22 159,08	2 112,43	0,00	24 271,51	0,00	24 271,51
Palvelujen ostot	-469 788,24	-46 697,43	-108 437,94	-624 923,61	0,00	-624 923,61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 816,96	-1 280,15	-343,01	-21 440,12	0,00	-21 440,12
Avustukset	-3 100,00	0,00	0,00	-3 100,00	-376 279,00	-379 379,00
Muut kulut	-171 955,66	-26 715,86	-6 596,82	-205 268,34	0,00	-205 268,34
	-2 248 515,27	-426 606,80	-275 140,39	-2 950 262,46	-376 279,00	-3 326 541,46
TOIMINTAKATE	306 502,20	-135 606,80	-10 090,80	160 804,60	-111 472,00	49 332,60
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot sijoituksista	8 600,89	0,00	0,00	8 600,89	0,00	8 600,89
Muut rahoitustuotot	1 104,41	0,00	0,00	1 104,41	0,00	1 104,41
Muut rahoituskulut	-245,13	-0,59	0,00	-245,72	0,00	-245,72
VUOSIKATE	315 962,37	-135 607,39	-10 090,80	170 264,18	-111 472,00	58 792,18
SATUNNAISET ERÄT						
Satunnaiset tuotot						
TILIKAUDEN TULOS	315 962,37	-135 607,39	-10 090,80	170 264,18	-111 472,00	58 792,18
Siirto P-S:n kehittämisrahastosta					111 472,00	111 472,00
TILIKAUDEN YLI / ALIJÄÄMÄ (-)	315 962,37	-135 607,39	-10 090,80	170 264,18	0,00	170 264,18

3.2 Tase

POHJOIS-SAVON LIITTO
TASE VASTAAVAA

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	10 409,38	10 409,38
Sijoitukset yht.	<u>10 409,38</u>	<u>10 409,38</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT yhteensä	10 409,38	10 409,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	4 205 297,66	7 854 427,72
Muut toimeksiantojen varat	<u>1 534 535,17</u>	<u>1 348 604,64</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yhteensä	5 739 832,83	9 203 032,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	21 728,19	13 307,09
Muut saamiset	27 824,37	28 432,73
Siirtosaamiset	449 883,55	421 003,88
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	<u>499 436,11</u>	<u>462 743,70</u>
Saamiset yhteensä	499 436,11	462 743,70
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	<u>1 679 958,65</u>	<u>1 783 779,87</u>
TASE VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 929 636,97	11 459 965,31

**POHJOIS-SAVON LIITTO
TASE VASTATTAVAA**

	01.01.-31.12.2025	01.01.-31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	31 353,86	31 353,86
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	1 216 684,30	1 216 684,30
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>170 264,18</u>	<u>176 941,28</u>
OMA PÄÄOMA yhteensä	1 418 302,34	1 424 979,44
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	4 205 297,66	7 854 427,72
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>1 534 535,17</u>	<u>1 348 604,64</u>
Toimeksiantojen pääomat yht.	5 739 832,83	9 203 032,36
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	38 174,03	61 947,55
Muut velat	57 230,34	57 786,22
Siirtovelat	676 097,43	<u>712 219,74</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma	771 501,80	831 953,51
VIERAS PÄÄOMA yhteensä	771 501,80	831 953,51
TASE VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 929 636,97	11 459 965,31

3.3 Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	58 792,18	-127 830,72
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	58 792,18	-127 830,72
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	-176 941,28	-206 593,30
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset 1)	111 472,00	304 772,00
Saamisten muutos	-36 692,41	302 071,33
Korottomien velkojen muutos	-60 451,71	-101 687,18
Rahoituksen rahavirta	-162 613,40	298 562,85
Rahavarojen muutos	-103 821,22	170 732,13
Rahavarojen muutos	-103 821,22	170 732,13
Rahavarat 31.12.	1 679 958,65	1 783 779,87
Rahavarat 1.1.	1 783 779,87	1 613 047,74

1) Tarkempi erittely toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokseen:

Vuosi 2025

Tuloslaskelma/ rahastojen vähennys 111 472,00

Vuosi 2024

Tuloslaskelma/ rahastojen vähennys 304 772,00

4 Tilinpäätöksen liitetiedot
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Sijoitukset

Osakkeet on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

Hankinnat

Hankinnat on kirjattu kuluksi, liitolla ei ole poistoja (maakuntavaltuusto 24.2.1997).

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot
4.2.1 Toimintatuotot tulosyksiköittäin

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Luottamushenkilöhallinto	0,00	24 515,60
Toimisto	2 555 017,47	2 542 631,26
Rakennerahasto	291 000,00	300 000,00
Projektit	265 049,59	349 625,70
Pohjois-Savon kehittämisrahasto	<u>264 807,00</u>	<u>264 807,00</u>
Yhteensä	3 375 874,06	3 481 579,56

Toimintatuotot koostuvat pääosin jäsenkuntien maksuosuuksista, AKKE/AIKO-toiminnan ja rakennerahaston teknisestä tuesta, Europe Direct -palvelun avustuksesta sekä hankerahoituksesta. Projektien tuotot vaihtelevat hankkeiden toteutuksen mukaisesti.

Palvelujen ostojen erittely	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	<u>624 923,61</u>	<u>676 662,37</u>
Palvelujen ostot yhteensä	624 923,61	676 662,37

4.3 Pohjois-Savon kehittämisrahasto

TULOSLASKELMA 2025

MENOT		TULOT	
4344.40410 Pankkipalvelut	0,00	3004.40410 Maksuosuudet	264 807,00
4742.40410 Avustukset yhteis.	<u>376 279,00</u>	Rahaston muutos	<u>111 472,00</u>
	376 279,00		376 279,00

TASE 2025

VASTAAVAA		VASTATTAVAA	
1462 Kehittämisrahaston rahatili (FI93 4600 0011 0529 71)	1 534 535,17	2330 Rahastosta myönnetyt ja sidotut, maksamatta olevat avustukset	873 213,61
		2331 Rahaston po. 1.1.2025	554 734,98
		Palautuneet erät	41 117,30
		Siirto pääomasta	-111 472,00
		MKV 9.6.2025 § 8; v. 2024 tuloksen siirto	176 941,28
		2331 Rahaston po. 31.12.2025	661 321,56
	<u>1 534 535,17</u>		<u>1 534 535,17</u>

4.4 Taseen liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

PYSYVÄT VASTAAVAT	2025	2024
OSAKKEET JA OSUUDET		
Osakkeet ja osuudet	<u>10 409,38</u>	<u>10 409,38</u>

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2025	2024
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut siirtosaamiset		
Ostolaskut ja muut jaksotukset	17 879,08	52 423,80
Hankkeiden/projektien tulot ja avustukset	423 685,54	354 508,40
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	<u>8 318,93</u>	<u>8 890,16</u>
Muut siirtosaamiset yhteensä	449 883,55	415 822,36
Lounassetelit	0,00	2 438,60
Liikuntasetelit	0,00	744,00
Postimaksutili	<u>0,00</u>	<u>1 998,92</u>
Siirtosaamiset yhteensä	<u>449 883,55</u>	<u>421 003,88</u>

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2025	2024
<u>Peruspääoma</u>		
Peruspääoma	31 353,86	31 353,86
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 393 625,58	1 423 277,60
Siirto P-S:n kehittämisrahastoon *)	-176 941,28	-206 593,30
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 216 684,30	1 216 684,30
Tilikauden ylijäämä	170 264,18	176 941,28
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 418 302,34	1 424 979,44

*) TP 2025: Maakuntavaltuuston 9.6.2025 § 8 päätöksen mukaisesti vuoden 2024 ylijäämä (176.941,28 €) on siirretty Pohjois-Savon kehittämisrahastoon käytettäväksi osarahoituksena rahaston kriteerien mukaisiin kuntalähtöisiin tai muutoin maakunnan kannalta merkittäviin ja vaikutuksiltaan laaja-alaisiin Euroopan aluekehitys- (EAKR), sosiaali- (ESR+), oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) ja maaseutuohjelman (CAP) hankkeisiin sekä Pohjois-Savon liiton myönnössä olevan aluekehittämiseen tarkoitetun valtion rahoituksen osarahoitukseksi.

*) TP 2024: Maakuntavaltuuston 10.6.2024 § 7 päätöksen mukaisesti vuoden 2023 ylijäämä (206.593,30 €) on siirretty Pohjois-Savon kehittämisrahastoon käytettäväksi osarahoituksena rahaston kriteerien mukaisiin kuntalähtöisiin tai muutoin maakunnan kannalta merkittäviin ja vaikutuksiltaan laaja-alaisiin Euroopan aluekehitys- (EAKR), sosiaali- (ESR+), oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) ja maaseutuohjelman (CAP) hankkeisiin sekä Pohjois-Savon liiton myönnössä olevan aluekehittämiseen tarkoitetun valtion rahoituksen osarahoitukseksi.

LYHYTAIKAISEN VIERAAN PÄÄOMAN ERITTELY

SIIRTOVELKOIDIN SISÄLTÄYVÄT OLENNAISET ERÄT	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Ostovelat	38 174,03	61 947,55
Muut velat		
Ennakonpidätysvelka	50 279,67	51 222,19
Muut velat	<u>6 950,67</u>	<u>6 564,03</u>
Muut velat yhteensä	57 230,34	57 786,22
Siirtovelat		
Tuloennakot	253 106,49	307 283,49
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	373 916,27	356 610,89
Muut siirtovelat	<u>49 074,67</u>	<u>48 325,36</u>
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>676 097,43</u>	<u>712 219,74</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	771 501,80	831 953,51

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

<u>VUOKRAVASTUUT</u>	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut, Sepänkatu 1	92 782,26	92 630,22
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	<u>3 397,43</u>	<u>5 831,38</u>
Vuokravastuut yhteensä	96 179,69	98 461,60
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	95 778,06	95 638,78

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

4.6 Henkilöstöä, luottamushenkilöiden luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajien palkkioita koskevat liitetiedot**4.6.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	2025	2024
Varsinainen toiminta		
- vakinaiset *)	25	25
- määräaikaiset	3	2
- harjoittelijat	0	1
Projektit		
- määräaikaiset	<u>2</u>	<u>3</u>
Yhteensä	<u>30</u>	<u>31</u>

*) Vakinaiset -lukumäärä sisältää yhden virkavapaalla olevan henkilön.

Henkilötyövuosia koskevat tiedot esitetään toimintakertomuksen henkilöstöosiossa.

4.6.2 Henkilöstömenot

	2025	2024
Henkilöstökulut €		
Rahapalkat, viranhaltijat, työsopimussuhteiset	1 670 132,30	1 716 579,98
Luottamushenkilöhallinto	98 276,66	85 757,44
Maakunnan yhteistyöryhmä	11 739,18	8 559,20
Jaksotetut palkat	11 242,12	24 214,84
Eläkekulut	282 858,63	292 229,24
Muut henkilösivukulut	39 489,75	28 329,13
Jaksotettujen palkkojen sivukulut	6 063,26	2 744,87
Henkilöstökorvaukset	-24 271,51	-23 999,68
	2 095 530,39	2 134 415,02
Luontoisedut	1 383,55	1 966,24
	2 096 913,94	2 136 381,26

4.6.3 Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Keskustan Pohjois-Savon piiri	4 368,86	3 455,00
Kristillisdemokraatit Pohjois-Savon piiri	50,00	60,00
Perussuomalaisten Pohjois-Savon piiri ry	1 200,00	1 653,00
Savo-Karjalan Kokoomus ry	2 530,38	3 132,00
Savo-Karjalan Sosiaalidemokraatit ry	2 644,53	2 224,00
Savo Karjalan Vasemmisto ry	650,00	875,00
Savo-Karjalan Vihreät ry	1 010,00	880,00
Varkauden Sosiaalidemokraatit ry	722,77	945,00
Yhteensä	13 176,54	13 224,00

4.6.4 Tilintarkastuspalkkiot

	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	12 141,00	12 141,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	1 597,50
Muut palkkiot	159,75	159,75
Palkkiot yhteensä	12 300,75	13 898,25

4.7 Jäsenkuntien osuus peruspääomasta 31.12.2025

Kunta	Maksuunpantua kunnallisveroa vastaava verotettava tulo (euroa), verovuosi 2024	Osuus peruspääomasta €	Osuus peruspääomasta %
Iisalmi	390 580 100	2 451,28	7,82 %
Joroinen	87 390 568	548,46	1,75 %
Kaavi	41 286 775	259,12	0,83 %
Keitele	34 339 227	215,51	0,69 %
Kiuruvesi	118 322 385	742,59	2,37 %
Kuopio	2 671 463 093	16 766,13	53,47 %
Lapinlahti	157 312 687	987,30	3,15 %
Leppävirta	177 649 813	1 114,93	3,56 %
Pielavesi	60 014 831	376,65	1,20 %
Rautalampi	48 643 473	305,29	0,97 %
Rautavaara	19 611 253	123,08	0,39 %
Siilinjärvi	463 070 992	2 906,24	9,27 %
Sonkajärvi	59 037 297	370,52	1,18 %
Suonenjoki	118 542 130	743,97	2,37 %
Tervo	22 349 547	140,27	0,45 %
Tuusniemi	37 028 540	232,39	0,74 %
Varkaus	401 661 319	2520,83	8,04 %
Vesanto	28 708 970	180,18	0,57 %
Vieremä	58 813 682	369,12	1,18 %
Pohjois-Savo	4 995 826 682	31 353,86	100,00 %

4.8 Jäsenkuntien maksuosuudet varsinaiseen toimintaan ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon vuonna 2025

Kunta	Maksuunpantua kunnallisveroa vastaava verotettava tulo (€), verovuosi 2023	Jako-osuus %	<u>Varsinainen</u> <u>toiminta</u> Maksuosuus (€) 2025	<u>Pohjois-Savon</u> <u>kehittämisrahasto</u> Maksuosuus (€) 2025
Iisalmi	378 273 253	7,93	192 556,96	21 010,70
Joroinen	84 102 119	1,76	42 811,51	4 671,34
Kaavi	40 333 123	0,85	20 531,25	2 240,25
Keitele	32 136 400	0,67	16 358,78	1 784,98
Kiuruvesi	114 757 749	2,41	58 416,51	6 374,07
Kuopio	2 525 809 600	52,98	1 285 743,11	140 292,85
Lapinlahti	150 529 384	3,16	76 625,77	8 360,96
Leppävirta	171 329 818	3,59	87 214,07	9 516,30
Pielavesi	57 686 371	1,21	29 364,78	3 204,12
Rautalampi	46 732 645	0,98	23 788,88	2 595,70
Rautavaara	19 780 781	0,41	10 069,25	1 098,70
Siilinjärvi	443 390 288	9,30	225 704,27	24 627,54
Sonkajärvi	56 542 189	1,19	28 782,35	3 140,56
Suonenjoki	113 396 006	2,38	57 723,33	6 298,44
Tervo	21 320 250	0,45	10 852,90	1 184,21
Tuusniemi	35 332 688	0,74	17 985,82	1 962,51
Varkaus	390 525 884	8,19	198 794,07	21 691,26
Vesanto	27 519 785	0,58	14 008,73	1 528,55
Vieremä	58 043 672	1,22	29 546,66	3 223,96
Pohjois-Savo	4 767 542 004	100,00	2 426 879,00	264 807,00

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien maksuosuudet kuntayhtymän menoihin määräytyvät edellisenä kalenterivuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa jäsenkunnissa maksuunpantua kunnallisveroa vastaavan laskennallisen verotettavan tulon suhteessa. Varsinaisen toiminnan ja Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuudet määräytyvät samalla periaatteella.

5 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista, tositelajeista ja niiden säilytystavasta

Tilinpäätös 2025			sähköinen arkisto
Muut tilinpäätösasiakirjat			sähköinen arkisto
Päiväkirja			sähköinen arkisto
Pääkirjat			sähköinen arkisto
Pankkitositteet, tos. laj. 1	nrot	1–338	sähköinen arkisto
Palkkatositteet tos. laj. 3	nrot	1–38	sähköinen arkisto
Muistiotositteet tos. laj. 10	nrot	1–182	sähköinen arkisto
Excel/kausitositteet tos.laji. 12	nrot	1–0	sähköinen arkisto
Ostoreskontramaksut tos. laj. 20	nrot	1–106	sähköinen arkisto
Ostoreskontralaskut tos. laj. 21	nrot	1–717	sähköinen arkisto
Myyntireskontrasuoritukset tos. laj. 30	nrot	1–38	sähköinen arkisto
Myyntilaskut tos. laj. 31	nrot	1 -1058	sähköinen arkisto
Hyvityslaskujen kohdistus tos. laj. 72	nrot	1–0	sähköinen arkisto
Kirjanpidon tulos tos. laj. 96	nrot	1–12	sähköinen arkisto
Sisäisen laskennan tulos tos. laj. 98	nrot	1–12	sähköinen arkisto
Irtaimistorekisteri			sähköinen arkisto

6 Liitteet

6.1 Liite 1 Pohjois-Savon kehittämisrahastosta hyväksytyt hankkeet v. 2025

POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTOSTA HYVÄKSYTYT HANKKEET VUONNA 2025			
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTON PÄÄRAHASTO, MYÖNNETYT TUET			
Maakuntahallitus tekee rahoituspäätökset.			
TUENSAAJA	HANKE	KOK.KUST. €	P-S LIITON TUKI €
Kehitysyhtiö SavoGrow Oy	Toimitila- ja teollisuustonttirekisteri osana menestyksestä sijoittumispalvelukonseptia	57 442	45 954
Navitas Kehitys Oy	Pohjois-Savon AV-tuotantokannustin - valmistelu ja pilotointi Film Savo	136 960	130 113
Navitas Kehitys Oy	Elinvoimadatan lähteet ja tunnistaminen kehitysorganisaatioiden ja kuntien elinkeinotoimijoiden käyttöön	32 100	22 470
Pohjois-Savon liitto	Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen valmistelu 2028+	235 872	20 557
	Pohjois-Savon kehittämisrahasto yht. €	462 374	219 094
		Kuntien maksusuudet v. 2025	264 807,00
		Rahaston saldo 31.12.2024	197 021,38
		Palautuneet käyttämättä jääneet tuet aiempina vuosina tuetuista hankkeista	9 835,53
		Käytettävissä ollut tuki yhteensä	471 663,91
		Myönnetty yhteensä	219 094,00
		Varoja jäljellä päärahastossa 31.12.2025	252 569,91
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTO / OSARAHOITUKSIIN AURA- JA MAASEUTUOHJELMAT JA EU:N ERILLISOHJELMAT. PAINOTUS KEHITTÄMISEN KÄRKIALOISSA.			
<p>Pohjois-Savon kehittämisrahaston päärahastosta on siirretty rahoitusta maakuntahallituksen päätöksillä käytettäväksi alueellisten ja kansainvälisten ohjelmien osarahoitukseen. Määrärahaa voidaan käyttää osarahoitusosuudeksi (kuntarahoitusta) a) maakunnan kannalta merkittävässä ja vaikutuksiltaan laaja-alaisissa EU:n EAKR-, ESR- ja JTF-osarahoitteisissa hankkeissa, b) EU:n maaseutuohjelman hankkeissa sekä c) Pohjois-Savon liiton ja muiden yhteistyötahojen EU:n erillisohjelmahankkeissa. Tuen myöntämisessä painotetaan hankkeita, jotka toteuttavat maakunnan kehittämisen kärkialoja (kone- ja energiateknologia, puunjalostus, elintarvikkeet, hyvinvointiteknologia, matkailu, vesi ja biojalostus) sekä hankkeita, joilla on erityisen suurta alueellista vaikuttavuutta maakunnan kehittämisessä. Päätökset tekee maakuntajohtaja.</p>			
TUENSAAJA	HANKE	KOK.KUST. €	P-S LIITON TUKI €
Savon Yrittäjät ry	International Call, 2. ja 3. vaiheet (Päärahoitus: ESAELY/ESR+)	909 444	30 586,50

6.2 Liite 2 Pohjois-Savon liiton osarahoittamat hankkeet 2025

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto)			
Hankkeen nimi ja sen kohdentuminen Pohjois-Savon maakuntaohjelman kehittämissen kärkiin	Tuensaaja	Tuen määrä €	Kokonaiskustannukset €
KONE- JA ENERGIATEKNOLOGIA			
RoboMoveAI – Älykästä liikkuvuutta ja tekoälyä robotiikkaan	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	261 575	326 970
Innovaatioverkostolla ympäristötehokkuutta mineraalien jalostuksen prosesseihin – INNOMIN	Itä-Suomen yliopisto	102 007	127 509
Teknologiaosaamisen kehittäminen osaamistehtaassa (OSTE)	Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	241 098	301 373
Teknologiaosaamisen kehittäminen osaamistehtaassa -investointihanke (i-OSTE)	Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	225 584	322 263
Sulautetun Tekoälyn Laboratorio_kehittämisshanke (SuTe)	Itä-Suomen yliopisto	166 683	208 353
Sulautetun Tekoälyn Laboratorio_investointihanke (SuTe)	Itä-Suomen yliopisto	157 993	225 706
ELINTARVIKKEET			
Mansikkasadon optimointi muuttuvassa ilmastossa (Masmi)	Luonnonvarakeskus	323 920	462 745
Mansikkasadon optimointi muuttuvassa ilmastossa - investointihanke (Masmi-investointi)	Luonnonvarakeskus	49 842	71 203
Digitaalinen ruokavaliolan laatu osaksi terveysdataa -Foodnutri-data	Itä-Suomen yliopisto	311 137	388 921
Digitaalinen ruokavaliolan laatu osaksi terveysdataa -Foodnutri-data	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	208 638	278 186
MATKAILU			
Elämys- ja ohjelmalveluiden kehittäminen Pohjois-Savossa.	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	230 821	288 528
Elämys- ja ohjelmalveluiden kehittäminen Pohjois-Savossa.	Savon Koulutuskuntayhtymä	96 497	120 622
DigiTaste – Pohjois-Savon ravitsemisalangen digikehitys	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	195 149	243 923
BIOJALOSTUS			
Data-analytiikalla kohti kiertotaloutta ja vastuullisuusraportointia	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	264 030	330 036
Nautakarjatalouden huoltovarmuuden, resilienssin ja ilmastoviisauden vahvistaminen (Nero)	Luonnonvarakeskus	696 909	871 136
Nautakarjatalouden huoltovarmuuden, resilienssin ja ilmastoviisauden vahvistaminen (Nero)	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	81 200	101 500
Nautakarjatalouden huoltovarmuuden, resilienssin ja ilmastoviisauden vahvistaminen (Nero)	Ilmatieteen laitos	84 551	105 689
Nautakarjatalouden huoltovarmuuden, resilienssin ja ilmastoviisauden vahvistaminen (Nero)	ProAgria Itä-Suomi ry	80 516	100 646
Nautakarjatalouden huoltovarmuuden, resilienssin ja ilmastoviisauden vahvistaminen (Nero)	Maanmittauslaitos	47 985	59 983
KEHITTÄMISEN KÄRJILLE YHTEISET TEEMAT			

Kestävyyttä kohti – pk-yritysten valmiudet ilmastomuutokseen ja vastuullisuuteen	Savon Yrittäjät r.y.	83 256	104 070
Keskeisen kaupunkialueen ilmastokestävä kehittäminen 2040 (KILKE2040)	Kuopion kaupunki	285 921	357 405
Metsäpuuntaimien selviytymisen varmistaminen muuttuvassa toimintaympäristössä (VAR-MATAIMI)	Luonnonvarakeskus	449 261	561 579
Etäluettavat, langattomat olosuhdemittausjärjestelmät metsänistutuskohteille (Varmataimi-investoinnit)	Luonnonvarakeskus	39 965	57 094
MUUT			
Keiteleen uusi Teollisuustie	Keiteleen kunta	936 534	1 337 907
Radantaus - Kadut Kasvulle	Siilinjärven kunta	900 000	1 703 354
	EAKR yht. €	6 521 072	9 056 701
Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma JTF (Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto)			
Karhukiven bioterminaali	Suonenjoen kaupunki	1 490 530	2 129 239
Vesihilli, investoinnit	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	142 100	203 000
Kallavesimalli - parempaa ja tehokkaampaa vesistöjen ympäristövaikutusten arviointia	Itä-Suomen yliopisto	139 779	174 724
Kallavesimalli - parempaa ja tehokkaampaa vesistöjen ympäristövaikutusten arviointia	Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys r.y.	112 759	140 949
Toholahden teollisuuskylän laajentamishanke: tonttien rakentaminen	Rautalammin kunta	357 480	510 686
Lämpöenergia varastoon	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	229 305	286 638
Lämpöenergia varastoon, investoinnit	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	71 050	101 500
Säviän Virtasaaren ulkoilureitti	Pielaveden kunta	42 630	60 900
Leppävirta – Varkaus -seudun melonta-, pyöräily- ja monikäyttöreitistöjen investoinnit	Leppävirran kunta	56 640	80 931
Vihreän siirtymän investointien edistäminen aluetalouden uudistajana kolmeen kuntaan (3K)	Kiuruveden kaupunki	214 326	267 905
Lapinlahden Suoniemen alueen bioterminaali-alue	Lapinlahden kunta	342 915	489 890
Kokonaisturvallisuutta sähköenergian tallennuksella	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	231 168	308 224
Kokonaisturvallisuutta sähköenergian tallennuksella: investoinnit	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	14 209	20 300
Ensiharvennuspuun jatkojalostuksen vaihtoehdot ja kannattavuus biopolttoaineiden käytön edistämiseksi (EnJaVa-hanke)	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	114 849	143 562
Ensiharvennuspuun jatkojalostuksen vaihtoehdot ja kannattavuus biopolttoaineiden käytön edistämiseksi (EnJaVa-hanke), investoinnit	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	42 630	60 900
MOTI – Monitavoitteista ja tiedolla johdettua metsänhoitoa Pohjois-Savossa	Suomen metsäkeskus	281 341	351 677
MOTI – Monitavoitteista ja tiedolla johdettua metsänhoitoa Pohjois-Savossa	Savonia-ammattikorkeakoulu oy	119 095	148 870
Pyörällä päästään - pyörämatkailun kehittämiseksi uutta yrittäjyyttä ja liiketoimintaa	Kehitysyhtiö Savogrow Oy	160 191	200 747
Pöhinää Pielavedellä - Pielaveden keskusta-alueen matkailullisen vetovoiman kehittäminen	Pielaveden kunta	160 001	200 002
	JTF yht. €	4 322 998	5 880 644

		EAKR ja JTF yht. €	10 844 070	14 937 345
Pohjois-Savon kehittämisrahasto				
International Call, 2. ja 3. vaiheet	Savon Yrittäjät ry		81 907	909 444
Ylä-Savon yhteistyöpilotit 2025 (päärahoitus: PSL/AIKO)	Iisalmen kaupunki		19 157	*
Selvitys kestävien viranomaispalvelujen mal- leista 2030 (päärahoitus: PSL/AIKO)	Kuopion kaupunki		8 025	*
Kuntien liikenneympäristöjen kehittämissuun- nitelman laatiminen (päärahoitus: PSL/AIKO)	Kuopion kaupunki		8 072	*
Toimitila- ja teollisuustonttirekisteri osana me- nestyksekästä sijoittumispalvelukonseptia	Kehitysyhtiö SavoGrow Oy		45 954	57 442
Pohjois-Savon AV-tuotantokannustin - valmis- telu ja pilotointi - Film Savo	Navitas Kehitys Oy		130 113	136 960
Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen valmistelu 2028+	Pohjois-Savon liitto		20 557	235 872
Pyörällä päästään - pyörämatkailun kehittämi- sellä uutta yrittäjyyttä ja liiketoimintaa	Kehitysyhtiö SavoGrow Oy		20 024	*
Pöhinää Pielavedelle - keskusta-alueen mat- kailullisen vetovoliman kehittäminen	Pielaveden kunta		20 000	*
Elinvoimadatan lähteet ja tunnistaminen kehi- tysorganisaatioiden ja kuntien elinkeinotoimi- joiden käyttöön	Navitas Kehitys Oy		22 470	32 100
	Pohjois-Savon kehittämisrahasto yht. €		376 279	1 371 818
AIKO - Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen				
Ylä-Savon yhteistyöpilotit 2025	Iisalmen kaupunki		102 170	127 713
Selvitys kestävien viranomaispalvelujen mal- leista 2030	Kuopion kaupunki		42 800	53 500
Kuntien liikenneympäristöjen kehittämissuun- nitelman laatiminen	Kuopion kaupunki		43 054	53 818
Yhteen hiileen - energiapuun uudet hyödyntä- mismahdollisuudet	Pielaveden kunta		42 800	53 500
Kaivoskoordinaattori - Siilinjärven kunnan tuki kestäväälle kasvulle ja osallistavalle kehittämi- selle	Siilinjärven kunta		67 984	84 980
		AIKO yht. €	298 808	373 511
AKKE - Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen / Maakuntien omaehtoinen kehittämi- nen				
Fly to Kuopio - lentäen kansainvälistä kasvua Pohjois-Savo	Pohjois-Savon Matkailu Oy		36 386	59 144
		AKKE / Omaehtoinen yht. €	36 386	59 144
Ajalla 1.1.-31.12.2025 kaikki myönnetyt tuet yhteensä			11 555 543 €	16 741 818 €
*kokonaiskustannukset huomioitu ns. päärahoituksen yhteydessä				

6.3 Liite 3 Toimielimien jäsenet

MAAKUNTAVALTUUSTON TOIMIKAUSI 2021-2025 (13.9.2021-3.8.2025)	
Varsinainen jäsen ja kunta	Varajäsen
IISALMI Eestilä Markku, mkv:n pj. Pirkkalainen Riikka, 2. mkv:n pj. 30.10.2023 saakka Itkonen-Brilli Teija Kekkonen Anne Kyyriäinen Marko Martikainen Senni Puurunen Kirsti	Liukkonen Tiina-Liisa Karhu Tiina, 13.11.2023 saakka Pirkkalaisen varajäsen Karhu Tiina, 29.1.2024 Itkonen-Brillin varajäsen Hirvonen Aki Åhman Kati Roponen Anne Puustinen Elina
JOROINEN Anias Päivi Kautto Jani	Oksiala Leea Silmäri Janita
KAAVI Räsänen Jorma	Hassinen Teijo
KEITELE Koskinen Saara	Paananen Markku
KIURUVESI Kastari Tuija Lohva Mika	Peltola Janne Tikkanen Arto
KUOPIO Auvinen Harri Cederberg Björn Hämäläinen Vuokko Kilpi Marko Koponen Kaija Kosunen Jaakko Loponen Kari Partanen Karoliina Raassina Sari Savolainen Leita, mkv:n 2. vpj. 20.11.2023 alk. Sirkka Soile Timonen Pekka Niiranen Pekka 28.11.22 alk. Väätäinen Tuula, mkv:n 1. vpj.	Nieminen Petri Taskinen Rauno Jukarainen Markus Wetzell Eero Berg Marja Kokki Hannu Kananen Hannu Eskelinen-Fingerroos Miia Sääski Kaija Markkanen Salla-Maarit Meriluoto Laura Wallius Mika Koskinen Ari 28.11.2022 alk. Kaartinen Tiina
LAPINLAHTI Essayah Sari Rissanen Minna Ruotsalainen Terttu	Kainulainen Niina Väisänen Marjo Rönkkö Jenni
LEPPÄVIRTA Kanniainen Aino Moisander Kirsi Soininen Miia	Kinnunen Hanna Virmanen Matti Hynninen Erkki
PIELAVESI Hartikainen Mika Partanen Juha	Raitanen Titta Luomi Harri-Pekka

RAUTALAMPI Heikkinen Päivi	Karhunen Anne
RAUTAVAARA Kukkonen Eero	Ahonen Matti
SIILINJÄRVI Holm Terhi Pitkänen Marjaana 29.8.2022 saakka Huttunen Anna 29.8.2022 alk. Hynynen Tuulikki Jääskeläinen Heikki Oksman Merja Oksman Mika	Klemelä Taina Puustinen Ritva 6.6.2022 saakka/ Rautiainen Merja 29.8.2022 alk. Morko Miina Kinnunen Juha Pennanen Vesa Pellikka Joonas
SONKAJÄRVI Tuovinen Merja	Kainulainen Helena
SUONENJOKI Kovanen Pauliina Ruotsalainen Olavi	Nuutinen Kirsi Lahtinen Timo
TERVO Raatikainen Touko	Pääkkönen Erkki
TUUSNIEMI Pitkänen Juha	Martikainen Pekka
VARKAUS Elmaci Joel Hartikainen Heidi Heiskanen Kari Paananen Pasi Pulliainen Paula Suhonen Timo	Lehtonen Heidi Kujanpää Markku Semi Matti Grönlund Tiina Junkkarinen-Kosonen Kaisa Saastamoinen Jorma
VESANTO Huuskonen Arto	Haatainen Heikki
VIEREMÄ Huttunen Tuovi	Luttinen Helka

MAAKUNTAVALTUUSTON TOIMIKAUSI 2025-2029 (18.8.2025-2029)	
Varsinainen jäsen ja kunta	Varajäsen
IISALMI Hakkarainen Jukka-Pekka Hannus Merja Itkonen-Brilli Teija mkv:n 1. vpj. Kajanus Riikka-Liisa Puurunen Kirsti Riihola Kari mkv:n 2. vpj.	Korolainen Kauko Korja Kaisa Ålander Johanna Karhu Petri Lappalainen Tanja Pöyhönen Arttu
JOROINEN Järn Sari Kautto Jani	Pelkonen Heini Leppänen Jiri
KAAVI Voutilainen Marko	Pitkänen Pasi
KEITELE Utriainen Joni	Turpeinen Ensio
KIURUVESI Tikkanen Emmi Ahponen Pentti	Heinonen Johanna Pikkarainen Rauno
KUOPIO Berg Marja Eskelinen Alekski Hagert Kalle Huhta Johanna Korhonen Kari Kovalainen Suvi-Tuulia Kukkonen Laura Lötjönen Vesa Niiranen Pekka Ojala Annukka Savolainen Leila Sutinen Kari Sääski Kaija Väätäinen Tuula, mkv:n pj.	Kairinen Petra Kumpulainen Mauno Backnäs Teemu Ahonen Jenna Väätäinen Nanna Kurkinen Karoliina Pitkänen Eveliina Ollikainen Keijo Savolainen Jukka Cederberg Björn Pehkonen Minna Kumpulainen Sami Partanen Karoliina Luoma Tytti
LAPINLAHTI Kumpusalo-Vauhkonen Anne Tuovinen Heidi Väänänen Harri	Rönkkö Jenni Ruotsalainen Terttu Hirvonen Pave
LEPPÄVIRTA Herranen Heidi Hynninen Erkki Moisander Kirsi	Tykkyläinen Juha Tossavainen Kari Virmanen Matti
PIELAVESI Partanen Juha	Virolainen Pentti
RAUTALAMPI Matilainen Jarmo	Karhunen Anne
RAUTAVAARA Kukkonen Eero	Tuovinen Timo

SIILINJÄRVI Hynynen Tuulikki Jäntti Jutta Jääskeläinen Heikki Oksman Merja Päivinen Arto Raatikainen Jari-Pekka	Morko Miina Rautiainen Merja Juvonen Toni Nykänen Mervi Ylikärppä Kauko Ojala Kari
SONKAJÄRVI Savolainen Lassi	Kraft Elias
SUONENJOKI Karhunen Sanna Ruotsalainen Olavi	Backman Pirjo Lahtinen Timo
TERVO Tarvainen Kaija	Raatikainen Touko
TUUSNIEMI Pitkänen Juha	Martikainen Pekka
VARKAUS Alanen Heikki Asikainen Minna Brandt Elina Nieminen Matti Semi Matti	Häyrinen Petteri Hynninen Kati Laakkonen Nina Koponen Olli Häkkinen Ari
VESANTO Haatainen Heikki	Laitinen Uolevi
VIEREMÄ Luttinen Helka	Kurtelius-Juntunen Katri

MAAKUNTAHALLITUKSEN TOIMIKAUSI 2021-2025 (27.9.2021-17.8.2025)	
Varsinainen jäsen ja kunta	Varajäsen ja kunta
Kokkonen Mira pj., Kiuruvesi 12.12.2022 alk.	Karhu Tiina, Iisalmi
Kivelä Antti pj., Kuopio 24.10.2022 saakka	Siponen Markku, Kiuruvesi 24.10.2022 saakka
Hedman Pia, 1. vpj., Varkaus	Hynninen Erkki, Leppävirta
Pääkkö Sakari, 2. vpj., Kuopio 13.6.2023 alk.	Savolainen Jukka, Kuopio 13.6.2023 alk.
Holopainen Jouni, 2. vpj., Kuopio 31.12.2022 saakka	Pääkkö Sakari, Kuopio 13.6.2023 saakka
Eskelinen Aleks, Kuopio 12.12.2022 alk.	Siponen Markku, Kiuruvesi 24.10.2022 alk.
Hynninen Kati, Varkaus	Kartimo-Kröger Susanna, Iisalmi
Kaipainen Tanja, Kuopio	Roponen Anne, Iisalmi
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	Rissanen Minna, Lapinlahti
Pitkänen Marjaana, Siilinjärvi 6.6.2022 alk.	Heikkinen Päivi, Rautalampi
Semi Matti, Varkaus	Pitkänen Juha, Tuusniemi
Tuppurainen Jukka, Siilinjärvi	Kauppinen Sanna, Iisalmi
Uljonen Henri, Siilinjärvi	Holopainen Tenho, Tuusniemi

MAAKUNTAHALLITUKSEN TOIMIKAUSI 2025-2029 (18.8.2025-2029)	
Varsinainen jäsen ja kunta	Varajäsen ja kunta
Linnanmäki Vesa, pj., Kuopio	Ripatti Timo, Leppävirta
Pääkkö Sakari, 1. Vpj., Kuopio	Hakala Jussi, Kuopio
Kauppinen Sanna, 2. vpj., Iisalmi	Morko Miina, Siilinjärvi
Tikka Tommi, Kiuruvesi	Matilainen Jarmo, Rautalampi
Piiparinen Auli, Leppävirta	Kuutsa Maigi, Kuopio
Simpanen Mia, Pielavesi	Halttunen Pirkko, Siilinjärvi
Soininen Juha, Varkaus	Marttila Jari, Iisalmi
Pollari Pekka, Kuopio	Lahtinen Timo, Suonenjoki
Hintikka-Varis Sari, Rautalampi	Moisander Kirsi, Leppävirta
Keilonen Jenny, Kuopio	Laitinen Niina, Siilinjärvi
Kaipainen Tanja, Kuopio	Pietikäinen Liisa, Kuopio

MAAKUNTAHALLITUKSEN TYÖJAOSTO (31.12.2024 tilanne) 4.10.2021-18.8.2025		MAAKUNTAHALLITUKSEN TYÖJAOSTO (31.12.2025 tilanne) 25.8.2025-2029	
Varsinainen jäsen	Varajäsen	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Mira Kokkonen pj. 12.12.2022 alkaen	Merja Rautiainen 28.3.2022 saakka/ Marjaana Pitkänen 21.6.2022 alkaen	Vesa Linnanmäki pj.	Auli Piiparinen
Antti Kivelä pj. 24.10.2022 saakka	Riikka Pirkkalainen 30.10.2023 saakka		
Sakari Pääkkö vpj. 26.6.2023 alkaen	Kati Hynninen 26.6.2023 alkaen	Sakari Pääkkö vpj.	Sari Hintikka-Varis
Jouni Holopainen vpj. 31.12.2022 saakka	Kati Hynninen 25.6.2023 saakka		
Aleksi Eskelinen 24.10.2022 alkaen	Riikka Pirkkalainen 24.10.2022 alk. Leila Savolainen 30.10.2023 alkaen	Tommi Tikka	Mia Simpanen
Jukka Tuppurainen	Pia Hedman	Sanna Kauppinen	Miina Morko
Pia Pentikäinen	Henri Uljonen	Pekka Pollari	Juha Soininen

TARKASTUSLAUTAKUNTA (2021–2025) 27.9.2021-17.8.2025		TARKASTUSLAUTAKUNTA (2025–2029) 18.8.2025-2029	
Varsinainen jäsen	Varajäsen	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Ruotsalainen Olavi, pj.	Lahtinen Timo	Jani Kautto pj.	Pentti Virolainen
Kautto Jani, vpj.	Kukkonen Eero	Sari Järn vpj.	Merja Hannus
Oksman Merja	Kastari Tuija	Terttu Ruotsalainen	Katja Suhonen
Piiparinen Auli	Pulkka Maria	Kalle Hagert	Heikki Alanen
Väänänen Harri	Turpeinen Tero	Susanna Kartimo-Kröger	Henna Hiltunen

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄ (2022–2025) (maakuntahallitus 4.10.2021, § 125) 4.10.2021-24.8.2025	MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄ (2026–2029) (maakuntahallitus 25.8.2025, § 9) 25.8.2025-2029
Pohjois-Savon liitto ja sen jäsenkunnat	Pohjois-Savon liitto ja sen jäsenkunnat
Mira Kokkonen pj.	Linnanmäki Vesa (pj.)
Jorma Voutilainen	Kainulainen Helena
Minna Pellikka	Koskinen Saara
Irma Korhonen	Nykänen Arto
Esa Kokki	Kaivaara Sanna
Tuukka Eloranta	Miettinen Heikki
Kirsi Moisander 2. vpj	Heikkinen Juha
Pauli Sonninen	Hynninen Kati
Tiina Grönlund	Juvonen Toni
Valtionhallinto	Valtionhallinto
Tommi Huttunen 1. vpj., Pohjois-Savon ELY-keskus	Blomberg Jan (1. vpj.), Itä-Suomen elinvoimakeskus
Marko Hämäläinen, Etelä-Savon ELY-keskus	Kantonen Leila, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Leila Kantonen, Pohjois-Savon ELY-keskus	Kaipainen Juha, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Jaana Tuhkalainen, Pohjois-Savon ELY-keskus	Juppi Mirko, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Heli Hytönen, Metsäkeskus	Töyräs Juha, Pohjois-Savon hyvinvointialue
Mikko Järvinen, Luonnonvarakeskus	Hytönen Heli, Metsäkeskus
	Järvinen Mikko, Luonnonvarakeskus
Alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot	Alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot
Jukka Mönkkönen, Itä-Suomen yliopisto	Pihlajamäki Jussi, Itä-Suomen yliopisto
Mervi Vidgrèn, Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	Vidgren Mervi, Savonia-ammattikorkeakoulu Oy
Kari Puumalainen, Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä -> 22.10.2024 alkaen Heikki Helve, Savon koulutuskuntayhtymä	Helve Heikki, Savon koulutuskuntayhtymä
Mervi Berg, Akava Pohjois-Savo	Mäenpää Tiina, Kuopion työllisyysalue
Kimmo Anttonen, Elinkeinoelämän keskusliitto	Aikio-Tallgren Paula, Savon yrittäjät
Kaija Savolainen, Kuopion alueen kauppakamari 3. vpj	Kauhanen Jari, MTK Pohjois-Savo
Jari Kauhanen, MTK Pohjois-Savo	Savolainen Kaija (3. varapj.), Kuopion alueen kaup- pakamari
Timo Haverinen, SAK Itä-Suomi	Anttonen Kimmo, Kuopion alueen kauppakamari
Paula Aikio-Tallgren, Savon Yrittäjät ry	Näätänen Esa, Teknologiateollisuus ry, Itä-Suomi
Juha Riepponen, STTK Pohjois-Savo	Laitinen Sonja, SAK Itä-Suomi
Esa Näätänen, Teknologiateollisuus ry, Itä-Suomi	Mäntyniemi Niina, Akava Pohjois-Savo
Tapio Osala, Pohjois-Savon Luonnonsuojelupiiri ry	Riepponen Juha, STTK Pohjois-Savo
	Naukkariinen Osma, Pohjois-Savon Luonnonsuojelu- piiri ry
Pysyvät asiantuntijat	Pysyvät asiantuntijat
Soile Lahti, Kuopion kaupunki	Arpola Tiina, Itä-Suomen elinvoimakeskus
Timo Ollila, Etelä-Savon ELY-keskus	Kokko Laura, Taide- ja kulttuurivirasto
Satu Vehreävesa, Pohjois-Savon liitto	Lahti Soile, Kuopion kaupunki
Taina Laitinen, Taiteen edistämiskeskus	Ollila Timo, Pohjois-Savon liitto
Jussi Lampi, Pohjois-Savon hyvinvointialue	
Tytti Määttä, Pohjois-Savon liitto, esittelijä	Tytti Määttä, Pohjois-Savon liitto, esittelijä

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN SIHTEERISTÖN JÄSENET 2022–2027 15.10.2021-2027	MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN SIHTEERISTÖN JÄSENET 2026–2029 2026-2029
Tytti Määttä, puheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto	Tytti Määttä, puheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto
Satu Vehreävesa, varapuheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto	Timo Ollila, varapuheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto
Soile Juuti, Pohjois-Savon liitto	Soile Juuti, Pohjois-Savon liitto
Timo Ollila, Etelä-Savon ELY-keskus	Jonna Moilanen, Etelä-Savon ELY-keskus
Eija Pihlaja, Etelä-Savon ELY-keskus -> 8.8.2024 alkaen Marko Hämäläinen	Marko Hämäläinen, Etelä-Savon ELY-keskus
Jan Blomberg, Pohjois-Savon ELY-keskus	Jan Blomberg, Pohjois-Savon ELY-keskus
Janna Merenniemi, sihteeri, Pohjois-Savon liitto	Janna Merenniemi, sihteeri, Pohjois-Savon liitto
Janna Merenniemi, Pohjois-Savon liitto, sihteeri	Janna Merenniemi, Pohjois-Savon liitto, sihteeri

KUNTATALOUSTYÖRYHMÄ (2021–2025) 4.10.2021-24.8.2025	KUNTATALOUSTYÖRYHMÄ (2025–2029) 25.8.2025-2029
Jäsenet	Jäsenet
Piironen Juha, puheenjohtaja Suonenjoen kaupunki	Piironen Juha, puheenjohtaja Suonenjoen kaupunki
Hedman Pia Pohjois-Savon maakuntahallitus	Linnanmäki Vesa Pohjois-Savon maakuntahallitus
Janhonen Kari 29.1.2024 saakka Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri / Pohjois-Savon hyvinvointialue	Kärnä Mikko Rautavaaran kunta
Kuuva Jaana Kuopion kaupunki	Kuuva Jaana Kuopion kaupunki
Pehkonen Riikka Pohjois-Savon liitto	Pehkonen Riikka Pohjois-Savon liitto
Pentikäinen Pia Pohjois-Savon maakuntahallitus	Pääkkö Sakari Pohjois-Savon maakuntahallitus
Pitkänen Helena 31.3.2023 saakka Mentilä Matti 1.4.2023 alkaen Varkauden kaupunki	Mentilä Matti Varkauden kaupunki
Ristikangas Petteri Siilinjärven kunta	Ristikangas Petteri Siilinjärven kunta
Sopanen Ari 16.2.2022 saakka Kaavin kunta Ruotsalainen Henri 26.4.2022 alkaen Lapinlahden kunta	Ruotsalainen Henri Lapinlahden kunta
Suomalainen Eeva Iisalmen kaupunki	Suomalainen Eeva Iisalmen kaupunki
Intke Maarit, sihteeri Pohjois-Savon liitto	Savolainen Janette, sihteeri Pohjois-Savon liitto
Tarvittaessa paikalle kutsuttava asiantuntijajäsen	
Korhonen Marko 29.1.2024 alkaen Pohjois-Savon hyvinvointialue	

6.4 Liite 4 Maakuntahallituksen nimeämät edustajat työryhmissä v. 2025
Valtionhallinnon työryhmät

Nimeävä taho/henkilö ja pvm.	Asettaja/henkilö	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, varajäsen ja nimike
MMM 1.11.2021	Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä ja kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmä	Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen työryhmä	1.11.2021-31.12.2025	rahoitusasiantuntija Juha Minkkinen
Suunnittelujohtaja 3.3.2022	Ympäristöministeriö	Fennoskandian vihreän vyöhykkeen kansallinen työryhmä	11.3.2022-31.12.2028	yhteyspäällikkö Ossi Martikainen (maakuntainsinööri Patrick Hublin)
Maakuntajohtaja 12.4.2022 § 31	Opetus- ja kulttuuriministeriö	Taideneuvosto	1.9.2022-31.8.2025	musiikin tohtori Sari Kaasinen ja kirjailija Jouni Tossavainen
MKH 26.4.2022 § 63	Liikenne- ja viestintäministeriö	Saimaan kanavan neuvottelukunta	1.4.2022-16.2.2026	suunnittelujohtaja Annaelina Isola (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
Maakuntajohtaja 23.5.2022 § 37	Työ- ja elinkeinoministeriö	Interreg NPA 2021-2027 -ohjelman Suomen kansallinen valmisteluryhmä	2021–2027	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa
MKH 29.5.2023 § 76	Suomen metsäkeskus	Pohjois-Savon maakunnallinen metsäneuvosto	15.5.2023-14.5.2027	maakuntajohtaja Tytti Määttä (yhteyspäällikkö Ossi Martikainen)
Maakuntajohtaja 15.6.2023 § 37	Pohjois-Savon ELY-keskus	Pohjois-Savon alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelman yhteistyöelin	2023–2027	rahoitusasiantuntija Juha Minkkinen (aluekehityspäällikkö Heikki Sirviö)
MKH 26.6.2023 § 105	Aluehallintovirasto	Itä-Suomen alueellinen valmiustoimikunta	1.9.2023-31.8.2025 jatkettu 31.12.2025	maakuntajohtaja Tytti Määttä (maakuntajohtajan varahenkilö)
Maakuntajohtaja 4.8.2023 § 44	Pohjois-Savon ELY-keskus	Pohjois-Savon jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen koordinaatioryhmä	1.8.2023-31.12.2025	ennakointiasiantuntija Teemu Juntunen

Nimeävä taho/henkilö ja pvm.	Asettaja/henkilö	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, varajäsen ja nimike
VM 30.1.2024	Valtiovarainministeriö	Aluehallintovirastojen tulosohtausryhmä	30.1.2024-31.12.2025	maakuntajohtaja Tytti Määttä, maakuntien yhteinen edustaja
Maakuntajohtaja 25.8.2025 kirje	Valtioneuvoston kanslia	Itäisen Suomen ohjelman neuvottelukunta	6.2.2025-31.4.2027	yhteyspäällikkö Ossi Martikainen (maakuntajohtaja Tytti Määttä)
Suunnittelujohtaja 28.2.2024 § 5	Pohjois-Savon ELY-keskus	Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmä	2024–2029	maakuntasuunnittelija Mikko Rummukainen (maakuntainsinööri Patrick Hublin)
MKH 25.3.2024 § 51 MKH 27.10.2025 § 44	Suomen riistakeskus	Pohjois-Savon alueellinen riistaneuvosto	1.8.2024-31.7.2027	mkh:n jäsen Marjaana Pitkänen (mkh:n jäsen Jukka Tuppurainen) 16.5.2025 saakka mkh:n jäsen Auli Piiparinen 27.10.2025 lukien
Maakuntajohtaja 28.5.2024 § 73	Taiteen edistämiskeskus	Pohjois-Savon alueellinen taidetoimikunta	1.1.2025-21.12.2026	filosofian maisteri Jouni Tossavainen
TEM 4.9.2024	Työ- ja elinkeinoministeriö	TSI-hanke	21.11.2023-31.3.2025	Aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa (aluekehityspäällikkö Heikki Sirviö)
TEM 13.10.2025	Työ- ja elinkeinoministeriö	Alueiden uudistumisen työryhmä AUNE edustus	28.9.2023-pm Orpon toimikauden päättyessä 2027	Maakuntajohtaja Tytti Määttä (Jussi Rämät)
Maakuntajohtaja 6.8.2025 kirje	Liikenne- ja viestintäministeriö	Henkilöjunaliikenteen valmisteluryhmä	15.8.2025-31.12.2029	maakuntainsinööri Patrick Hublin (suunnittelujohtaja Annaelina Isola)
Maakuntajohtaja 3.12.2024 §125	Valtiovarainministeriö	Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellinen projektiryhmä	1.1.-31.12.2025	pj. maakuntajohtaja Tytti Määttä, vpj. yhteyspäällikkö Ossi Martikainen, sihteeri nimetty liiton henkilöstöstä

Muut työryhmät

Nimeävä taho/henkilö ja pvm.	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, (varajäsen) ja nimike
	IS-Hankinta Oy (Sansia), yhtiökoukous		vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen 17.10.2025 saakka
MKH 30.9.2024 § 124 MKH 24.11.2025 §88	Kuopion yliopistosäätiön hallitus	2025-2026	mkh:n 1. varapj. Pia Hedman (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen) 4.11.2025 saakka mkh:n 2. varapj. Sanna Kauppinen (Pekka Pollari)
MKH 22.2.2021 § 23	Vuoksipohjoinen vesistöalueen yhteistyöryhmä	2021-2025	Marjaana Pitkänen 21.6.2022 alkaen (Juha-Pekka Rusanen) 17.8.2025 saakka
MKH 30.10.2023§142	Rautavaaran kurssi- ja leirikeskussäätiön hallintoneuvosto	2024-2026	maakuntahallituksen jäsen Matti Semi, (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
MKH 25.11.2024§161	Snellman-instituutin hallitus	2025-2028	vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen (mkh:n jäsen Kati Hynninen)
MKH 20.12.2021 § 80	Snellman-instituutin yleiskokouksen edustajat	2022-2025	maakuntahallituksen jäsenet Pia Hedman ja Tanja Kaipainen
MKH 25.8.2025 § 13	Snellman-instituutin vuosikokousedustajat	2025-2029	maakuntahallituksen jäsenet Tanja Kaipainen ja Jenny Keilonen
MKH 26.6.2023 § 100 MKH 25.8.2025 § 13	Kuopion kauppakamarin vuosikokous	2021-2025 2025-2029	mkh:n 2. varapj. Sakari Pääkkö 26.6.2023 alkaen (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä) mkh:n 1. varapj. Sakari Pääkkö (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä)
MKH 25.8.2025 § 13	Pohjois-Savon kansanopistoseura, vuosikokous	2025-2029	maakuntahallituksen jäsen Juha Soininen (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä)
MKH 4.10.2021 § 14	Itä-Suomen Brysselin toimiston ohjausryhmä	2021-2025	maakuntajohtaja Tytti Määttä (työryhmätyö päättynyt 2025)
MKH 4.10.2021 § 14	Itä-Suomen Brysselin toimiston työvaliokunta	2021-2025	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa (työryhmätyö päättynyt 2025)
MKH 19.12.2022 §186 MKH 25.8.2025 § 13	Pohjois-Savon vapaaehtoisen maanpuolustustyön neuvottelukunta	2021-2025 2025-2029	mkh:n pj. Mira Kokkonen 19.12.2022 alkaen maakuntahallituksen jäsen Auli Piiparinen

Nimeävä taho/henkilö ja pvm.			
Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, (varajäsen) ja nimike	
MKH 25.4.2023 § 55 MKH 26.2.2024 § 31 MKH 26.6.2023 § 100	Itä-Suomen neuvottelukunta	2021-2025	puheenjohtajisto: mkv:n pj. Markku Eestilä (Susanna Kartimo-Kröger), mkv:n 1. vpj Tuula Väätäinen (Sanna Kauppinen), mkv:n 2 vpj. Riikka Pirkkalainen 30.10.2023 saakka (Aleksi Eskelinen) mkv:n 2. vpj. 26.2.2024 alkaen Leila Savolainen (Aleksi Eskelinen), mkh:n pj. Mira Kokkonen 19.12.2022 alkaen (Marjaana Pitkänen 24.10.2022 alkaen), mkh:n 1. vpj. Pia Hedman (Jukka Tuppurainen), mkh:n 2. vpj. Sakari Pääkkö 26.6.2023 alkaen (Kati Hynninen)
MKH 25.8.2025 § 14	Itä-Suomen neuvottelukunta	2025-2029	puheenjohtajisto: mkv:n pj. Tuula Väätäinen (Merja Hannus), mkv:n 1. vpj Teija Itkonen-Brilli (Mia Simpanen), mkv:n 2 vpj. Kari Riihola (Kirsi Moisander), mkh:n pj. Vesa Linnanmäki (Auli Piipari- nen), mkh:n 1. vpj. Sakari Pääkkö (Sari Hintikka-Varis), mkh:n 2. vpj. Sanna Kauppinen (Miina Morko), Tytti Määttä (Timo Ollila)
MKH 20.12.2021 § 78 MKH 26.2.2024 § 33	Pohjois-Savon järjestöneuvosto	2022-2023 2024-2025	mkh:n pj. Mira Kokkonen (mkh:n 2. varapj. Sakari Pääkkö) mkh:n jäsen Sakari Pääkkö (mkh:n pj. Mira Kokkonen)
MKH 28.2.2022 § 24	Savonet, Pohjois-Savon elinkeino- jen kehittämisorgan. yht. Työ	2021-2025	jäsen aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa, sihteeri aluekehityspäällikkö Heikki Sirviö 10.1.2022 alkaen
MKH 16.12.2024 § 179 MKH 24.11.2025 § 90	Elävä-Säätiön hallitus	2025-2026	mkh:n jäsen Henri Uljonen 7.11.2025 saakka (hallintojohtaja Riikka Pehkonen) 4.11.2025 saakka mkh:n jäsen Matti Nieminen (Tanja Kaipainen)
MKH 29.1.2024 § 9	Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta	2024-2025	mkh:n jäsen Pia Hedman (mkh:n jäsen Jukka Tuppurainen), mkh:n pj. Mira Kokkonen (mkh:n jäsen Marjaana Pitkänen), mkv:n 2. pj. Leila Savolainen (mkh:n jäsen Aleksi Eskelinen), mkh:n 2. pj. Sakari Pääkkö, (mkh:n jäsen Kati Hynninen), mkv:n pj. Markku Eestilä (mkh:n jäsen Susanna Kartimo-Kröger), mkv:n 1. vpj. Tuula Väätäinen (mkh:n jäsen Sanna Kauppinen) 17.8.2025 saakka, maakuntajohtaja Tytti Määttä
MKH 25.8.2025 § 16	Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta	2025-2029	mkh:n pj. Vesa Linnanmäki (Auli Piiparinen), mkh:n 1. vpj. Sakari Pääkkö (Sari Hintikka-Varis), mkh:n 2. pj. Sanna Kauppinen (Miina Morko), mkv:n pj. Tuula Väätäinen (Merja Hannus), mkv:n 1.vpj. Teija Itkonen-Brilli (Mia Sim- panen), mkv:n 2. vpj. Kari Riihola (Kirsi Moisander), maakuntajohtaja Tytti Määttä

Nimeävä taho/henkilö ja pvm.	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, (varajäsen) ja nimike
MKH 13.6.2023 § 10	Riuttalan talonpoikaiskulttuurin suojelusäätiön edustajisto	2022-2025	mkh:n jäsen Marjaana Pitkänen (mkh:n pj. Mira Kokkonen) mkh:n jäsen Kati Hyttinen (mkh:n varapj. Sakari Pääkkö)
MKH 13.6.2023 § 10 MKH 29.9.2025 § 31 MKH 15.12.2025 § 102	Riuttalan talonpoikaiskulttuurin suojelusäätiön hallitus	2022-2025	mkh:n jäsen Marjaana Pitkänen (mkh:n pj. Mira Kokkonen) mkh:n jäsen Kati Hyttinen (mkh:n varapj. Sakari Pääkkö) 17.8.2025 saakka mkh:n edustaja Riitta Toivanen (Maigi Kuutsa)
MKH 29.5.2023 § 74	Pohjois-Savon maakunnallinen metsäneuvosto	2023-2027	yhteyspäällikkö Ossi Martikainen (varajäsen maakuntajohtaja Tytti Määttä)
MKH 29.5.2023 § 74 MKH 31.3.2025 § 37	Itä-Suomen elinkeinoelämän varautumis-yhteistyötoimikuntaan (ELVAR-toimikunta)	2023-2025	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa 28.2.2025 saakka aluekehitysjohtaja Timo Ollila
MKH 28.11.2022 § 166 MKJ 11.8.2025 kirje	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunta HYTE	2022-2025 2025-2029	maakuntajohtaja (aluekehitysjohtaja), maakuntajohtaja (varajäsen vs. hallintojohtaja Ossi Martikainen) 31.12.2025 saakka varajäsen Tarja Miettinen
MKH 26.4.2022 § 63	Saimaan kanavan neuvottelukunta	2022-2026	suunnittelujohtaja Annaelina Isola (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
MKJ 15.11.2023 kirje	Mieliteko 2.0 -hankkeen ohjauksr.	2023-2025	maakuntajohtaja (vs. hallintojohtaja)
AKJ 19.1.2022 kirje	Itä-Suomen koordinaatioryhmä	2021-2027	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa 28.2.2025 saakka (Janna Merenniemi)
AKJ 8.2.2022 § 4	Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaatioryhmä	2021-2027	ohjelmapäällikkö Soile Juuti (aluekehitysasiantuntija Janna Merenniemi)
Kuopion kaupunki	Kuopion kaupunki 250 vuotta 2025 ohjausryhmä	2019-2025	viestintäasiantuntija Jari Sihvonen
Rautavaaran kunta	Tiilikjärven kansallispuiston laajentamisen edist. yht. työryhmä	2021-2025	rahoitusasiantuntija Kari Tarkiainen (suunnittelija Mikko Rummukainen)
Pohjois-Savon ELY-keskus Maakuntajohtaja 15.6.2023 § 37	Pohjois-Savon alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelman yhteistyöelin	2023-2027	rahoitusasiantuntija Juha Minkkinen (aluekehityspäällikkö Heikki Sirviö)
PohjoisSavonKylätRy Maakuntajohtaja 11.11.2024 § 119	Pohjois-Savon Kylät ry hallitus	2024-2025	aluekehityspäällikkö Heikki Sirviö

7 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Kuopiossa 30.3.2026

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAHALLITUS

Vesa Linnanmäki
puheenjohtaja

~~Sakari Pääkkö~~
~~1. varapuheenjohtaja~~
Jussi Hakala
maakuntahallituksen varajäsen

Sanna Kauppinen
2. varapuheenjohtaja

Tommi Tikka
maakuntahallituksen jäsen

Auli Piiparinen
maakuntahallituksen jäsen

~~Mia Simpanen~~
~~maakuntahallituksen jäsen~~
Pirkko Halttunen
maakuntahallituksen varajäsen

Juha Soininen
maakuntahallituksen jäsen

Pekka Pollari
maakuntahallituksen jäsen

Sari Hintikka-Varis
maakuntahallituksen jäsen

Jenny Keilonen
maakuntahallituksen jäsen

Tanja Kaipainen
maakuntahallituksen jäsen

Tytti Määttä
maakuntajohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kajaanissa sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Antti Kääriäinen
JHT, KHT